

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด
สำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

นางสาวธิดา สุนทรนาค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ALFRED'S BASIC PIANO
TEACHING FOR PRIVATE MUSIC SCHOOLS IN BANGKOK

Miss Thirada Sundaranaga

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art, Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับชั้นต้น
ของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบันสอนดนตรี
เอกชนในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวธิดา สุนทรนาค

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ดніญา อุทัยสุข

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็นส่วหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

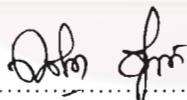
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุธงจิตต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.ดніญา อุทัยสุข)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.ชนิดา ตั้งเดชะหิรัญ)

ธีรดา สุนทรนาถ : การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของ
 หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร.
 (PROPOSED GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF ALFRED'S BASIC
 PIANO TEACHING FOR PRIVATE MUSIC SCHOOLS IN BANGKOK)
 อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร.ดนิญา อุทัยสุข, 140 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสอนเปียโนในระดับขั้นต้น โดยใช้
 หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ของสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร
 2) นำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบัน
 สอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร วิธีดำเนินการวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
 คือ หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน ครูสอน
 เปียโนในระดับขั้นต้นที่สอนในโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นในกรุงเทพมหานครที่ใช้
 หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 และสอน
 นักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี รวมทั้งหมดจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และ
 แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดของครูในสถาบันดนตรีเอกชนมีความ
 สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) อยู่ในระดับมาก ($M = 3.91, SD = 1.01$)
 การสอนที่มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการทางสังคมของนักเรียน อยู่ในระดับ
 มาก ($M = 3.71, 3.70, SD = 1.00$) การใช้สื่อการเรียนการสอนมีความพร้อมอยู่ในระดับ ปานกลาง
 ($M = 3.43, SD = 1.16$) ด้านการวัดและประเมินผลมีความพร้อมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($M = 3.34,$
 $SD = 1.23$) 2) แนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด พบว่า ครูควร
 ศึกษาหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์เพื่อจัดหลักสูตรให้มีความสัมพันธ์ต่อกัน
 เป็นลำดับขั้นตอนโดยคำนึงถึงระดับพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนในช่วง
 อายุ 7-9 ปี ในการจัดเนื้อหาให้เหมาะสม ควรใช้หนังสือเปียโนหลักสูตรอัลเฟรดในแต่ละเล่มให้มี
 ความสัมพันธ์กัน ควรมีการวัดและประเมินผลการสอนของครูผู้สอนเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการสอน
 ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา ลายมือชื่อ นิสิต ธีรดา สุนทรนาถ
 สาขาวิชา ดนตรีศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
 ปีการศึกษา 2553

5283486627 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS : PRIVATE MUSIC SCHOOL / PRIMARY PIANO COURSE /
PIANO TEACHER FOR PRIMARY LEVEL

THIRADA SUNDARANAGA : PROPOSED GUIDELINES FOR THE
DEVELOPMENT OF ALFRED'S BASIC PIANO TEACHING FOR PRIVATE
MUSIC SCHOOLS IN BANGKOK. ADVISOR : DNEYA UDTAISUK, Ph.D.,
140 pp.

The objectives of research were 1) to study the implementation of Alfred's Basic Piano teaching method in private music schools in Bangkok 2) to propose guidelines for the improvement of private teaching, which based on Alfred's Basic Piano teaching method for private music schools in Bangkok. The research employed survey research methodology. The key informants were represented from the two major schools using the method, which are from Chintakarn Music Institute and KPN Music Academy schools. Two directors of piano department provided information via the interview's open-ended questions, while 70 piano teachers gave self-reported information in the questionnaire. Descriptive statistic analysis was use in this study.

The results were as followed 1) The implementation of Alfred's Basic Piano teaching method in private music schools in Bangkok were relevant to Spiral Curriculum concept ($M = 3.91, SD = 1.01$). The teaching was relevant to students' cognitive and social development ($M = 3.71, 3.70, SD = 1.00$). The teaching tools were moderately used ($M = 3.43, SD = 1.16$), whereas the evaluations were in medium level ($M = 3.34, SD = 1.23$). 2) The propose guideline to improve teaching can be listed as followed. First, teachers should have clear understanding toward the objectives of sequences. Second, teachers should have knowledge about children's cognitive and social development, especially for children age 7-9 years old, in order to select appropriate contents and activities. Third, the balance between each of the five books in a lesson promotes effective learning outcomes. Fourth, teacher evaluation process can be employed to improve teaching quality.

Department : Art Music and Dance Education
Field of Study : Music Education
Academic Year : 2010

Student's Signature Thirada Sundaranaga.

Advisor's Signature Dneya Udtaisuk

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์ ดร.ดเนินญา อูทัยสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำในด้านวิธีการคิดและเป็นที่ยอมรับในการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและแก้ไขตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ที่ได้ให้ความรู้ในด้านการศึกษาและวิธีการทำงานวิจัยที่ดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ให้คำแนะนำซึ่งเป็นแนวทางที่ดีต่อการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดดา ธรรมพิทักษ์กุลและอาจารย์ วาทิต สุวรรณสมบุญรัตน์ ให้ความเมตตาและสละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ชนิดา ตั้งเดชะหิรัญ ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อบรมสั่งสอนและถ่ายทอดวิชาความรู้จนประสบผลสำเร็จในวันนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์สุทธิโสภ รุ่งอินทร์ หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและอาจารย์ศศิภา เลิศวิมลกุล หัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นที่กรุณาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ขอขอบพระคุณคุณสุชาติ เดชดี หัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและขอขอบพระคุณคุณครูสอนเปียโนทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มอบทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตให้แก่ผู้วิจัยและขอขอบพระคุณพลเรือตรีไชยยศ สุนทรนาค นางจรรุภา สุนทรนาคและนายเกษิเดช สุนทรนาค ผู้เป็นบิดา มารดาและพี่ชายของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้านการศึกษาในการทำวิจัยจนประสบผลสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียนดนตรีในช่วงอายุ 7-9 ปี.....	8
พัฒนาการทางสติปัญญา.....	8
พัฒนาการทางสังคม.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะดนตรี.....	14
การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)	14
วิธีการสอน.....	15
สื่อการเรียนการสอนดนตรี.....	16
การวัดและประเมินผล.....	19
ตอนที่ 3 สถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด.....	21
โรงเรียนจินตการดนตรี.....	21
สถาบันดนตรีเคพีเอ็น.....	22
ตอนที่ 4 หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด.....	23

บทที่	หน้า
	หนังสือเปียโนระดับขั้นต้น..... 24
	หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนในระดับต่าง ๆ..... 24
	หนังสือประกอบการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A จนถึงระดับ 2.. 35
	ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 37
	ตอนที่ 6 กรอบการวิจัย..... 38
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 40
	กรอบการดำเนินการวิจัย..... 40
	การเตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 41
	กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 42
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 44
	การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 46
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาของโรงเรียนจินตการดนตรี และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น..... 46
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับกระบวนการสอนเปียโน..... 62
	ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโน อัลเฟรด..... 85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 99
	สรุปผลการวิจัย..... 102
	อภิปรายผลการวิจัย..... 110
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย..... 113
	รายการอ้างอิง..... 115
	ภาคผนวก..... 118
	ภาคผนวก ก..... 119
	ภาคผนวก ข..... 121
	ภาคผนวก ค..... 135

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ง..... 137

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 140

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราจ

ตารางที่		หน้า
1	สรุปทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการทางสังคมที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กในช่วงอายุ 7-9 ปี.....	13
2	แสดงหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 6.....	23
3	สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ1Aถึงระดับ 2	29
4	แสดงหนังสือเรียนเสริมและสื่อการสอนทั้งหมดของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในแต่ละระดับ.....	35
5	สรุปกลุ่มตัวอย่างและการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย..	42
6	ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี.....	48
7	ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนในระดับขั้นต้น.....	52
8	ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดการแสดง.....	56
9	ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล.....	58
10	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด.....	61
11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันดนตรีเอกชน.....	62
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	63
13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	63
14	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
15	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกวุฒิการศึกษา.....	64
16	ข้อมูลระดับเกรด/วุฒิการศึกษาทางด้านเปียโน.....	65
17	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition).....	67
18	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการอบรมจากทางสถาบัน.....	67
19	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum).....	69
20	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องต่อพัฒนาการทางสติปัญญา.....	72
21	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม.....	75

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายชื่อหนังสือ.....	79
23	รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	80
24	รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการวัดและประเมินผล.....	81
25	ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้น.....	83

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนเปียโนจนถึงปัจจุบัน การสอนเปียโนในสถาบันดนตรีและการสอนเปียโนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A-2....	66
2	แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยในการใช้หนังสือทั้ง 5 เล่มโดยเฉลี่ยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์..	77
3	แสดงจำนวนของผู้ใช้หนังสือ Hanon, Czerny, A Dozen A day และเล่มอื่น ๆ....	79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนวิชาดนตรีโดยมุ่งเน้นการเรียนทักษะการเล่นเครื่องดนตรีนั้นมีเครื่องดนตรีให้เลือกเรียนหลากหลายซึ่งแต่ละเครื่องดนตรีมีลักษณะการเรียนที่แตกต่างกัน เครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในบรรดาเครื่องดนตรีไทยและต่างประเทศ คือ เปียโน (กมลลา ชิตช่าง, 2541; ฌานันท์ จันทรธรรพ์กุล, 2537 อ้างถึงในภัทรภร ผลิตากุล, 2552) การเรียนวิชาเปียโนนับว่าเป็นวิชาที่ได้รับความนิยมสนใจอย่างมาก เพราะนอกจากจะเรียนเพื่อเสริมความรู้หรือใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อย่างมีความสุข สงบ รื่นรมย์และมีสมาธิแล้ว ยังสามารถนำความสามารถด้านนี้ไปศึกษาต่อในสถาบันดนตรีได้ (จงรัก พุกกะณานนท์, 2542) การเรียนการสอนเปียโนมีรูปแบบการสอนอยู่ 2 รูปแบบ คือ การสอนแบบเดี่ยวหรือตัวต่อตัวและการสอนแบบกลุ่ม การเรียนการสอนแบบเดี่ยวหรือตัวต่อตัวเป็นการสอนแบบครูผู้สอนหนึ่งคนกับนักเรียนหนึ่งคนและการสอนเปียโนแบบกลุ่มเป็นการสอนแบบครูผู้สอนหนึ่งคนกับนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป (อลงกรณ์ แก้วใหญ่, 2551)

หลักสูตรเปียโนสำหรับการสอนเปียโนแบบเดี่ยวหรือตัวต่อตัวและการสอนแบบกลุ่มมีหลายหลักสูตร เช่น หลักสูตรฮอลลีโอนาร์ด (Hal Leonard Student Piano Library) หลักสูตรจอห์น ทอมสัน (John Thomson) หลักสูตรซุซูกิ (Suzuki Piano) หลักสูตรบาสเตียน (Bastien Piano Basics) และหลักสูตรอัลเฟรด (Alfred's Basic Piano Library) เป็นต้น ซึ่งแต่ละหลักสูตรมีหลักการสอนที่แตกต่างกันไป

หลักสูตรที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและภูมิภาคเอเชียคือ หลักสูตรอัลเฟรด (Alfred's Basic Piano Library) ซึ่งเป็นของประเทศสหรัฐอเมริกาเรียบเรียงโดย Willard A. Plamer, Morton Manus และ Amanda Vick Lethco โดยมีหลักสูตรให้เลือกสำหรับผู้เริ่มต้นเรียนเปียโนในหลาย ๆ ช่วงวัยตั้งแต่เด็กอายุ 4 ขวบไปจนถึงผู้ใหญ่วัยทำงานโดยหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเปียโนมีหลายหลักสูตร ลักษณะของเนื้อหามีความใกล้เคียงกันซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1. หนังสือชุด Music for Little Mozart สำหรับอายุ 4-6 ปี
2. หนังสือชุด Prep Course ระดับ A ถึงระดับ F สำหรับอายุ 5-7 ปี
3. หนังสือชุด Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 6 สำหรับอายุ 7-9 ปี
4. หนังสือชุด All-in-One Course ระดับ 1 ถึงระดับ 5 สำหรับอายุ 6-8 ปี
5. หนังสือชุด All-in-One Sacred Course ระดับ 1 ถึงระดับ 5 สำหรับอายุ 6-8 ปี
6. หนังสือชุด Group Piano Course ระดับ 1 ถึงระดับ 4 สำหรับอายุ 8-10 ปี

7. หนังสือชุด Alfred's Basic Complete ระดับ 1 ถึงระดับ 2/3 สำหรับอายุ 8-10 ปี
8. หนังสือชุด Chord Approach ระดับ 1 ถึงระดับ 2 สำหรับอายุ 10-11 ปี
9. หนังสือชุด Adult Piano Course ระดับ 1 ถึงระดับ 3 สำหรับวัยผู้ใหญ่
10. หนังสือชุด All-in-one Adult Piano Course ระดับ 1 ถึงระดับ 3 สำหรับวัยผู้ใหญ่

ปัจจุบันในประเทศไทยมีสถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมหลักสูตรหนึ่งในการเรียนวิชาเปียโน สถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยนำหลักสูตรดังกล่าวเข้ามาใช้จัดการเรียนและเผยแพร่ในประเทศไทย คือ โรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเอกชนที่นำหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมาใช้ในการเรียนการสอนโดยมีจำนวนสาขาในประเทศไทยที่มากที่สุด คือ สถาบันดนตรีเคพีเอ็น โดยทั้งสองสถาบันมีลักษณะการใช้หลักสูตรที่แตกต่างกันในด้านของการบริหารจัดการหลักสูตรของแต่ละสถาบัน

โรงเรียนจินตการดนตรีเป็นสถาบันดนตรีแห่งแรกในประเทศไทยที่สำนักพิมพ์อัลเฟรด (Alfred Publishing) และสำนักพิมพ์ฮอลลีโอนาร์ด (Hal Leonard Publishing) ให้ความไว้วางใจในการจัดการเผยแพร่ตำราดนตรี การแปลตำราและจัดการอบรมการใช้ตำราดนตรีในประเทศไทย โดยโรงเรียนจินตการดนตรีเป็นสถาบันดนตรีเอกชนซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2524 โดย คุณวันชัย จิราธิวัฒน์ ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นสถาบันการเรียนดนตรีชั้นแนวหน้าแห่งหนึ่ง หลักสูตรดนตรีตะวันตกได้รับการรับรองถึงระดับประกอบอาชีพ โดยมีกระทรวงศึกษาธิการรับรองประกาศนียบัตรและทางกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานและใช้เป็นตัวกำหนดมาตรฐานโรงเรียนดนตรีทั่วประเทศ โรงเรียนจินตการดนตรีเป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้รับการรับรองจากสถาบันชั้นนำของโลกจาก 2 ประเทศ คือ สถาบัน Kawai ประเทศญี่ปุ่นและสถาบัน Associated Board of The Royal Schools of Music ประเทศอังกฤษรับรองมาตรฐานในระดับนานาชาติ (จินตการดนตรี, ม.ป.ป.)

สถาบันดนตรีเคพีเอ็นเป็นสถาบันดนตรีเอกชนซึ่งก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ.2543 ก่อตั้งโดย คุณหญิงพรทิพย์ ณรงค์เดช เปิดดำเนินการโรงเรียนสอนดนตรีโดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยและดนตรีสากลในประเทศไทยให้เป็นที่แพร่หลาย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีแบบครบวงจรและทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยปัจจุบันสถาบันดนตรีเคพีเอ็น ปัจจุบันมีนายณพ ณรงค์เดช เป็นประธานกรรมการบริหาร บริษัท เคพีเอ็น มิวสิค จำกัด (KPN MUSIC ACADEMY) และได้นำเสนอแนวคิดของการเป็นสถาบันโรงเรียนสอนดนตรีและองค์กรทางวัฒนธรรมดนตรีที่มุ่งเน้นการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบันของผู้เรียน ทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนที่หลากหลาย สถานที่และบรรยากาศที่

เหมาะสมกับเรียนดนตรีของสถาบัน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันร่วมกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอ (สุชาติ เดชดี, 2552)

โดยหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic มีทั้งหมด 6 ระดับ คือ ระดับ 1A ถึงระดับ 6 โดยส่วนใหญ่แต่ละระดับใช้หนังสือหลักประกอบกันจำนวน 5 เล่ม คือ หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกไสตท์ทักษะ (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) (ภาคผนวก ง) หลักสูตรอัลเฟรดเน้นในทักษะหลายด้านส่งเสริมการพัฒนาทักษะแขนงต่าง ๆ และเพื่อวางพื้นฐานความรู้ดนตรีให้แน่นขึ้น

ในการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการจัดหลักสูตรตามแนวคิดทฤษฎีของบรูเนอร์ (Bruner, 1960 อ้างถึงในพรณี ช.เจนจิต, 2528) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาควรที่จะทำให้นือหาวิชามีความต่อเนื่องกัน การสอนเรื่องเดียวกันสอนจากเรื่องที้ง่ายไปสู่เรื่องที่ยากขึ้น ปรับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับความสามารถในการคิดหรือการรับรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) คือ การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ และมีความลึกซึ้งและกว้างขวางตามประสบการณ์ของผู้เรียนซึ่งเนื้อหาเดียวกันแต่สอนได้ตั้งแต่ระดับประถมไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัยได้ ทฤษฎีของบรูเนอร์สามารถนำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีได้โดยการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ทำให้ผู้สอนมีหลักการในการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ในการเรียนการสอนผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้เรียน การเรียนรู้ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ผู้สอนควรทราบพัฒนาการของผู้เรียนทุกระดับ เนื่องจากพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสิ่งที่มีความต่อเนื่องกัน (พรณี ช.เจนจิต 2528, สุชา จันทน์เอม, 2540 สุรางค์ ไควตระกูล, 2552) ทฤษฎีพัฒนาการที่มีความสำคัญต่อการศึกษา คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม ซึ่งทำให้ทราบถึงความสามารถในการรับรู้ทางสติปัญญาและสังคมของผู้เรียน เมื่อกกล่าวถึงการสอนดนตรีผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์เกี่ยวกับเสียงก่อนที่จะแนะนำหรือสอนเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางดนตรี จัดสาระทางดนตรีและกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของนักจิตวิทยาบรูเนอร์และเพียเจต์ที่กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ฟรอยด์และอิริคสันกล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมโดยแบ่งออกเป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์และทฤษฎีจิตสังคม (ไพบูลย์ เทวรักษ์, 2539; ญรุทธ์ สุทจจิตต์, 2541; ภัทรร ผลิตากุล, 2552)

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมมีความเหมาะสมกับการนำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนของหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดที่ผู้สอนจำเป็นจะต้องมีความรู้และเข้าใจถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการสอนหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดของครูสอนเบย์โนระดับชั้นต้น เพื่อได้ทราบถึงวิธีการสอนของครูผู้สอนว่ามีลักษณะการสอนจากหลักสูตรอัลเฟรดอย่างไร โดยเลือกสถานที่ในการเก็บข้อมูล คือ โรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องปั้นดินเผา สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาสภาพทั่วไปในการเรียนการสอนในด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสังคม สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยนำแนวคิดทฤษฎีของบรูเนอร์ (Bruner, 1960 อ้างถึงในพรณี ช.เจนจิต, 2528) ในการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมมาเป็นหลักการในการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเบย์โนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานครเพื่อให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำถามการวิจัย

1. ครูสอนเบย์โนมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนเบย์โนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดเป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการสอนเบย์โนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสอนเบย์โนระดับชั้นต้น โดยใช้หลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ของสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสอนเบย์โนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเบย์โนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

2.1 หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน

2.2 ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี จำนวน 70 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.1 ครูสอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรีใน กรุงเทพมหานครจำนวน 20 คน

2.2.2 ครูสอนเปียโนในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

นิยามศัพท์

หลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น หมายถึง หนังสือเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 โดยมีหนังสือประกอบจำนวน 5 เล่ม คือ หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book)

ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้น หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานครโดยใช้หนังสือเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี

แนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโน หมายถึง การนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 สำหรับนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี โดยนำทฤษฎีทางการจัดการหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสังคมและการเก็บข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนของครูเปียโนระดับขั้นต้นนำมาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นที่มีความหลากหลายแตกต่างกันจากการใช้หนังสือของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียนดนตรีในช่วงอายุ 7-9 ปี

1.1 พัฒนาการทางสติปัญญา

1.1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Jerome Bruner)

1.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการเซอวาร์นปีญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget)

1.2 พัฒนาการทางสังคม

1.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud)

1.2.2 ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน (Erik H. Erikson)

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะดนตรี

2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

2.2 วิธีการสอน

2.3 สื่อการเรียนการสอนดนตรี

2.3.1 หลักการใช้สื่อการสอน

2.3.2 ประเภทของสื่อการสอนดนตรี

2.4 การวัดและประเมินผล

2.4.1 จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการศึกษา

2.4.2 หลักของการวัดและประเมินผล

2.4.3 การประเมินผลดนตรี

2.4.4 เกณฑ์การประเมินผล

ตอนที่ 3 สถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

3.1 โรงเรียนจินตการดนตรี

3.1.1 ประวัติของโรงเรียนจินตการดนตรี

3.2 สถาบันดนตรีเคพีเอ็น

3.2.1 ประวัติของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ตอนที่ 4 หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

4.1 หนังสือเปียโนระดับขั้นต้น

4.2 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนในระดับต่าง ๆ

4.2.1 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 1A

4.2.2 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 1B

4.2.3 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 2

4.3 หนังสือประกอบการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A จนถึงระดับ 2

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 กรอบการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้เรียนดนตรีในช่วงอายุ 7-9 ปี

ในทางจิตวิทยาการศึกษาเรื่องพัฒนาการเกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงอายุของเด็ก พัฒนาการมีความสำคัญต่อครูผู้สอนเพื่อทำความเข้าใจและนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเหมาะสม สำหรับทฤษฎีพัฒนาการที่มีความสำคัญต่อการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนมีดังนี้

1.1 พัฒนาการทางสติปัญญา

พัฒนาการทางสติปัญญาทำให้ทราบถึงพัฒนาการทางด้านความคิดและการพัฒนาทางสมองของเด็ก พัฒนาการทางสติปัญญามีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอน ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของนักจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการศึกษาทางด้านสติปัญญา ได้แก่

1.1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ (Jerome Bruner)

บรูเนอร์ (Bruner, 1915) ได้แบ่งขั้นตอนพัฒนาการทางปัญญา 3 ขั้นตอนดังนี้ (Jerome Bruner, 1971 อ้างถึงในสุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552) ขั้นที่ 1 การเรียนรู้โดยการกระทำ (Enactive Representation) โดยเริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 2 ปี เป็นช่วงที่เด็กแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยการกระทำ เป็นลักษณะการถ่ายทอดประสบการณ์และสามารถเรียนรู้ได้โดยการกระทำ ขั้นที่ 2 คือ การเรียนรู้โดยการรับรู้เป็นภาพและจินตนาการ (Iconic Representation) เด็กสามารถใช้จินตนาการนำสิ่งที่เห็นจากโลกภายนอกและสิ่งที่อยู่ในใจมาผสมผสานและจัดลำดับให้เป็นระเบียบเข้าด้วยกัน เด็กอายุประมาณ 2-3 ปี สามารถใช้จินตนาการได้ตามระดับความสามารถ การรับรู้ภาพ แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจและจะพัฒนาเพิ่มขึ้นตามอายุจนถึงอายุประมาณ 7 ปี จะมีการพัฒนาได้สูงสุด ขั้นที่ 3 คือ การเรียนรู้โดยการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (Symbolic Representation) เด็กสามารถถ่ายทอดประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการใช้อัญลักษณ์หรือภาษา ซึ่งภาษาเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความคิด บรูเนอร์ถือว่าขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุดของพัฒนาการความรู้ ความเข้าใจและภาษาที่

พัฒนาขึ้นพร้อม ๆ กัน เด็กสามารถคิดหาเหตุผลและในที่สุดจะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมและสามารถแก้ปัญหาได้ โดยพัฒนาการทางปัญญาทั้ง 3 ขั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต ไม่ใช่เป็นการเกิดขึ้นช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตเท่านั้น

การนำทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์มาใช้กับการเรียนการสอนดนตรี ฌูธอริต์ สุทธิจิตต์ (2541) กล่าวว่า การเรียนรู้ดนตรีควรเริ่มด้วยการรับรู้ทางเสียงเพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ซึ่งตรงกับขั้นการเรียนรู้โดยการกระทำ (Enactive Representation) ในระยะต่อมา การแปลแนวคิดทางเสียงมาเป็นสัญลักษณ์ควรใช้สัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายในลักษณะที่เป็นภาพแทนลักษณะของเสียงได้ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการรับรู้เป็นภาพและจินตนาการ (Iconic Representation) ในขั้นที่สาม คือ การแทนสัญลักษณ์ในขั้นที่สองด้วยสัญลักษณ์ดนตรี (Musical Notation) เรียกว่า การเรียนรู้โดยการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (Symbolic Representation) จะเห็นได้ว่าในขั้นที่สองจัดเป็นแนวคิดของเสียงและสัญลักษณ์ดนตรีนั้นมักขาดไป การเรียนการสอนดนตรีโดยทั่วไปมักถ่ายทอดเสียงเป็นสัญลักษณ์ดนตรีโดยทันที ซึ่งทำให้การเรียนรู้ดนตรีขาดขั้นตอนไป เป็นผลทำให้ความเข้าใจทางดนตรีไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร นอกจากนี้มีอยู่หลายครั้งที่การเรียนดนตรีเริ่มต้นที่สัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม เพราะสวนทางกับการรับรู้ตามหลักของบรูเนอร์และเป็นการสอนดนตรีที่มีได้เน้นแนวคิดของเสียงซึ่งทำให้ผู้เรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับเสียงหรือเรื่องดนตรีไม่ตรงกับลักษณะธรรมชาติของสาระดนตรีที่เป็นเรื่องของเสียง มีแค่เรื่องของสัญลักษณ์ของเสียงเท่านั้น

1.1.2 ทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget)

เพียเจต์ (Piaget, 1896-1980) ได้แบ่งพัฒนาการเชาว์ปัญญาออกเป็น 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Stage) เริ่มตั้งแต่ช่วงอายุแรกเกิดถึง 2 ปี เป็นวัยที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ขั้นที่ 2 ขั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ (Preoperational Stage) ช่วงอายุ 18 เดือนถึง 7 ปี เป็นวัยที่มีโครงสร้างของสติปัญญาที่จะใช้สัญลักษณ์แทนวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบ ๆ ตัวได้หรือมีพัฒนาการทางด้านภาษา ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการความคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operations Stage) ช่วงอายุ 7-11 ปี เป็นวัยที่สามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งกฎเกณฑ์ในการแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operations Stage) ช่วงอายุ 12 ปีขึ้นไป เป็นวัยที่เริ่มมีความคิดเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2552; พรรณี ช.เจนจิต, 2528; Brainerd, 1978)

จากการศึกษาพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาจะเห็นได้ชัดว่าเด็กที่มีช่วงอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีทางทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญาเพียเจต์ ในขั้นที่ 3 คือ ขั้น

ปฏิบัติการความคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operations) พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กในวัยนี้มีความแตกต่างกับวัยที่ผ่านมา เด็กสามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งกฎเกณฑ์การแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ คือ เด็กจะสามารถที่จะอ้างอิงด้วยเหตุผลและไม่ขึ้นกับการรับรู้จากรูปร่างเท่านั้น เด็กวัยนี้สามารถแบ่งกลุ่มโดยใช้เกณฑ์หลาย ๆ อย่างและคิดย้อนกลับ (Reversibility) ได้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมและความสัมพันธ์กันของตัวเลขมีเพิ่มมากขึ้น

พัฒนาการเชาวน์ปัญญาของเด็กในวัย 7-9 ปี เมื่อนำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอนดนตรี ฦรุฑ์ สุททจิตต์ (2541) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กวัยนี้ว่ามีพัฒนาการทางดนตรีก้าวหน้ามากขึ้น ในด้านของจังหวะสามารถตอบสนองจังหวะที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ มีความคงที่ของจังหวะมากขึ้น สามารถร้องเพลงวงและแคนอน (Round and Cannon) ได้ซึ่งแสดงว่าพัฒนาการด้านเสียงประสานเริ่มขึ้นในเด็กวัยนี้สมถิในการฟังมีมากขึ้น สามารถฟังเพลงบรรเลงได้ดีขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องระดับเสียงมากขึ้น การร้องเพลงเพี้ยนน้อยลง สามารถเล่นเครื่องทำนองได้ เช่น คีย์บอร์ด นอกเหนือไปจากเครื่องประกอบจังหวะต่าง ๆ การเคลื่อนไหวเพื่อตอบสนองเสียงดนตรียังมีความสำคัญและการใช้ในการพัฒนาแนวคิดต่าง ๆ ทางดนตรีได้แต่ควรมีแบบแผนมากขึ้นกว่าเด็กในวัยที่ผ่านมา

1.2 พัฒนาการทางสังคม

พัฒนาการทางสังคมทำให้ทราบถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาในแต่ละบุคคล การศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมจะช่วยให้ศึกษาลักษณะพฤติกรรมของแต่ละวัยว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร โดยทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของนักจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อการศึกษาได้แก่

1.2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Sigmund Freud)

ฟรอยด์ (Freud, 1856-1939) มีความเชื่อว่าบุคลิกภาพของผู้ใหญ่ที่แตกต่างกันเนื่องมาจากประสบการณ์ของแต่ละคนเมื่อเวลาอยู่ในวัยเด็กและขึ้นอยู่กับว่าเด็กแต่ละคนแก้ปัญหาของความขัดแย้งของแต่ละวัยอย่างไร ฟรอยด์อธิบายว่าความต้องการหรือสัญชาตญาณทางเพศเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยฟรอยด์ได้แบ่งความพึงพอใจในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายออกเป็น 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ช่วงอายุ 0-18 เดือน เรียกว่า ขั้นปาก (Oral Stage) ให้ความสนใจและพึงพอใจจากการใช้ปาก ขั้นที่ 2 ช่วงอายุ 18 เดือน -3 ปี เรียกว่า ขั้นทวารหนัก (Anal Stage) เด็กวัยนี้ได้รับความพึงพอใจจากการขับถ่าย ขั้นที่ 3 ช่วงอายุ 3-5 ปี เรียกว่า ขั้นอวัยวะเพศ (Phallic Stage) เด็กในวัยนี้ให้ความสนใจเกี่ยวกับอวัยวะเพศและความพึงพอใจในเพศเดียวกัน ขั้นที่ 4 ช่วงอายุ 6-12 ปี เรียกว่า ขั้นแฝง (Latency Stage) มีความต้องการทางเพศลดลงขั้นที่ 5 ช่วงอายุ

ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป เรียกว่า ขั้นสนใจเพศตรงข้าม (Genital Stage) เป็นวัยที่ความสนใจในเพศตรงข้าม ซึ่งเป็นระยะเริ่มต้นของวัยผู้ใหญ่ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552; พรรณี ช.เจนจิต, 2528)

จากการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ فروยด์ จะเห็นได้ว่าเด็กอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 4 คือ ขั้นแฝง (Latency Stage) เด็กจะเก็บกดความต้องการทางเพศที่ลดลงหรือความต้องการทางเพศสงบลง (Quiescence Period) แต่จะถูกทดแทนด้วยความต้องการในด้านอื่น รู้จักการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ในวัยที่เป็นผู้ใหญ่ เด็กผู้ชายมักเล่นหรือจับกลุ่มกับเด็กชาย ส่วนเด็กผู้หญิงจะเล่นหรือจับกลุ่มกับเด็กหญิง มีการแยกกลุ่มทางด้านเพศอย่างชัดเจน เด็กจะเริ่มมีสังคมภายนอกบ้านมากขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนเพื่อให้มีลักษณะที่เข้ากันกับเพื่อนภายในกลุ่ม

พัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพของเด็กในวัย 7-9 ปี เมื่อนำมาใช้กับพัฒนาการทางด้านดนตรีสามารถกล่าวได้ว่าในระยะนี้ความสนใจในด้านเพศจะลดลงเมื่อเด็กสามารถรับพฤติกรรมในเรื่องของเพศได้เด็กจะมีความสนใจในด้านอื่นมากขึ้น ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ โดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีเพื่อดึงความสนใจในการเรียนดนตรี จัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องและน่าสนใจให้กับเด็กในวัยนี้ ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยว ครูควรจัดการแสดงของนักเรียนโดยให้นักเรียนชมความสามารถของเพื่อนหรือเด็กคนอื่นที่มีวัยใกล้เคียงกันเพื่อเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ส่วนการปฏิบัติกลุ่มจะมีความเหมาะสมกับพัฒนาการในวัยนี้ เด็กวัยนี้ต้องการแสวงหาความสุขจากเพื่อนร่วมวัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการทำกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม ครูควรจัดให้นักเรียนเล่นดนตรีร่วมกันเป็นวงดนตรีหรือการเล่นดนตรีร่วมกันกับเพื่อน ๆ ซึ่งจากทฤษฎีดังกล่าว ครูผู้สอนสามารถศึกษาและนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ได้

1.2.2 ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน (Erik H. Erikson)

อีริกสัน (Erikson, 1902-1944) กล่าวว่า อิทธิพลที่สำคัญที่สุด คือ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือการมีสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ปัจจัยทางสังคมมีผลต่อการแสดงพฤติกรรม ซึ่งดำเนินไปตามระดับช่วงอายุของบุคคลในแต่ละวัย อีริกสันได้จำแนกพัฒนาการทางสังคมไว้ 8 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ช่วงอายุแรกเกิดถึง 1 ปี เป็นขั้นพัฒนาด้านความไว้วางใจกับความไม่ไว้วางใจ (Trust VS Mistrust) เป็นรากฐานที่สำคัญของพัฒนาการในวัยต่อไป ขั้นที่ 2 ช่วงอายุ 1-3 ปี เป็นวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเองกับความสงสัย (Autonomy VS Doubt) ขั้นที่ 3 ช่วงอายุ 3-5 ปี เป็นขั้นการสร้างความคิดริเริ่มกับความสำนึกผิด (Initiative VS Guilt) ขั้นที่ 4 ช่วงอายุ 6-11 ปี เป็นขั้นการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบกับปมด้อย (Industry VS Inferiority) ขั้นที่ 5 ช่วงอายุ 13-18 ปี เป็นขั้นการสร้างบุคลิกภาพของตนกับความไม่เข้าใจบทบาทตนเอง (Identity VS Identity Diffusion)

ขั้นที่ 6 ช่วงอายุ 19-40 ปี เป็นขั้นการสร้างความเป็นผู้นำกับความเปล่าเปลี่ยว (Intimacy VS Isolation) ขั้นที่ 7 ช่วงวัย 40-60 ปี เป็นขั้นเสียสละกับความเห็นแก่ตัว (Generativity VS Self Absorption) ขั้นที่ 8 ช่วงอายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไปเป็นขั้นการสร้างความมั่นคงของชีวิตกับความสิ้นหวัง (Integrity VS Despair) ซึ่งเกิดในวัยสูงอายุ (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2552)

จากการศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริคสันจะเห็นได้ว่าเด็กอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 4 เป็นขั้นการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบกับปมด้อย (Industry VS Inferiority) เป็นขั้นที่เด็กจะพัฒนาความขยันหมั่นเพียร โดยเด็กจะเริ่มฝึกทักษะทางการเรียน การเขียน การอ่านหรือทักษะทางสังคม มีโอกาสที่จะริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมให้กับตนเอง เมื่อได้รับการยกย่องจะเกิดกำลังใจในการทำงานต่าง ๆ และจะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นเพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตนเองเมื่อได้รับความสำเร็จ ในทางตรงกันข้ามหากเด็กทำตนเองไม่เหมือนผู้อื่น เด็กจะรู้สึกมีปมด้อยและแปลกแยกไปจากสังคม ขาดความมั่นใจในตนเอง

พัฒนาการทางสังคมของเด็กในวัย 7-9 ปีเมื่อนำมาใช้กับพัฒนาการทางด้านดนตรีสามารถกล่าวได้ว่าเด็กที่มีรากฐานทางพัฒนาการที่ดีในวัยตอนต้นในด้านความไวใจ ความเป็นตัวของตัวเอง ความกล้าแสดงออก มีความริเริ่ม พัฒนาการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันและเสริมสร้างพัฒนาการที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบทางด้านดนตรี เด็กจะมีลักษณะนิสัย มุมานะ มีความขยันหมั่นเพียร ซึ่งก่อให้เกิดวินัยในการฝึกซ้อมดนตรี ต้องการพัฒนาความสามารถทางดนตรีของตนเองให้มีความสามารถโดดเด่นจนเป็นที่ยอมรับของเพื่อน มีความสนใจในสิ่งที่ตนเองชอบหรือรัก กล้าคิดกล้าแสดงออก เด็กในวัยนี้จะมีลักษณะที่ไม่อยู่เฉย มีความพยายามในการทำกิจกรรมเพื่อให้ได้รับความสำเร็จ ครูและผู้ปกครองจะต้องส่งเสริมสนับสนุนเด็กในวัยนี้ให้ทำกิจกรรมทางด้านดนตรีที่เด็กสนใจและเหมาะสมกับพัฒนาการทางสังคม ในวัยนี้เด็กจะมีความภาคภูมิใจกับสิ่งที่ตนเองทำสำเร็จ ซึ่งจากทฤษฎีดังกล่าวครูผู้สอนสามารถศึกษาและนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางสังคมของเด็กในวัยนี้ได้

ตารางที่ 1 สรุปทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและพัฒนาการทางสังคมที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กในช่วงอายุ 7-9 ปี

พัฒนาการทางสติปัญญา		พัฒนาการทางสังคม	
บรูเนอร์	เพียเจต์	ฟรอยด์	อิริคสัน
<p>ขั้นที่ 1 การเรียนรู้โดยการกระทำ (Enactive Representation) การเรียนรู้ทางดนตรีจะต้องเริ่มจากการรับรู้ทางเสียง</p> <p>ขั้นที่ 2 การเรียนรู้โดยการรับรู้เป็นภาพและจินตนาการ (Iconic Representation) เป็นการแปลแนวคิดทางเสียงเป็นสัญลักษณ์</p> <p>ขั้นที่ 3 การเรียนรู้โดยการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (Symbolic Representation) เป็นการแทนสัญลักษณ์ในขั้นที่สองด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี เป็นการรับรู้ที่ใช้สัญลักษณ์</p>	<p>ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติความคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operations Stage) มีพัฒนาการทางด้านดนตรีในด้านเสียงประสาน การตอบสนองต่อจังหวะและระดับเสียงที่ซับซ้อนมากขึ้น มีสมาธิในการฟังและสามารถฟังเพลงบรรเลงได้ดีขึ้น สามารถเล่นเครื่องทำนองได้</p>	<p>ขั้นที่ 4 ขั้นแฝง (Latency Stage) มีความสนใจทางด้านเพศลดลงแต่ทดแทนด้วยความต้องการในด้านอื่นทำให้มีแนวโน้มต่อความสนใจทางด้านตรีเพิ่มมากขึ้น มีความต้องการเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีร่วมกับเพื่อนหรือให้เล่นดนตรีร่วมกับเพื่อนได้</p>	<p>ขั้นที่ 4 การสร้างความรู้สึกรับผิดชอบกับปมด้อย (Industry VS Interiority) มีความรู้สึก รับผิดชอบและมี ความรู้สึกภาคภูมิใจต่อสิ่งที่ทำอยู่ มีลักษณะนิสัยที่ขยันหมั่นเพียร ซึ่งก่อให้เกิดวินัยทางการฝึกซ้อมดนตรี มีความพยายามที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน</p>

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะดนตรี

การสอนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติ การใช้เทคนิคในการสอนมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของผู้เรียนและสถานการณ์โดยทั่วไป (อาภรณ์ ใจเที่ยง 2550; Good, 1973) ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ผู้วิจัยมุ่งเน้นถึงความสำคัญของการจัดหลักสูตร วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

บรูเนอร์ (Bruner, 1915) (Jerome S. Bruner, 1960 อ้างถึงในพรรรณี ช.เจนจิต, 2528) เป็นนักจิตวิทยาแนวพุทธิปัญญาที่เน้นพัฒนาการเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของผู้เรียนประกอบกับการจัดโครงสร้างของเนื้อหาที่จะเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน

บรูเนอร์เชื่อว่าการจัดการศึกษานั้นควรที่จะได้คำนึงถึงทฤษฎีพัฒนาการว่าเป็นตัวเชื่อมระหว่างทฤษฎีความรู้และทฤษฎีการสอนซึ่งหมายความว่าทฤษฎีพัฒนาการจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหา (Knowledge) และวิธีการสอน (Instruction) ในการที่จะนำเนื้อหาใดมาสอนเด็กนั้นควรจะได้พิจารณาดูว่าในขณะนั้นเด็กมีพัฒนาการอยู่ในระดับใด มีความสามารถเพียงใดเราก็ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่จะเรียนหรือที่จะรับรู้ได้ โดยวิธีการที่เหมาะสมกับเด็กในวัยนั้น ดังนั้น เราก็สามารถสอนให้เด็กเกิดความพร้อมได้โดยไม่ต้องรอ ดังที่บรูเนอร์กล่าวว่า “เราจะสามารถสอนวิชาใด ๆ ก็ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมให้กับเด็กคนใดคนหนึ่งในระดับอายุใดก็ได้”

ซึ่งความพร้อมในที่นี้ของบรูเนอร์ หมายถึง ความสามารถที่เด็กจะเรียนทักษะอย่างง่าย ๆ ได้ก่อน ซึ่งทักษะนี้เป็นพื้นฐานของทักษะที่ยากต่อไป การนำแนวคิดไปใช้ในด้านการศึกษากล่าวว่า จัดการเรียนการสอนนั้นครูสามารถช่วยจัดประสบการณ์เพื่อช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมได้โดยไม่ต้องรอให้เด็กพร้อมตามธรรมชาติซึ่งเป็นการเสียเวลาหมายความว่าตามความคิดเห็นของบรูเนอร์แล้วความพร้อมเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดเร็วขึ้นได้

บรูเนอร์มองเห็นว่าในการจัดการศึกษานั้นควรที่จะทำให้เนื้อหาวิชามีความต่อเนื่องกันถ้าเราทราบว่าเนื้อหาวิชาใดเป็นสิ่งจำเป็นที่เด็กจะต้องเรียนหรือจะต้องใช้เมื่อตอนโตก็ให้ริบนำเนื้อหาวิชานั้นมาสอนให้กับเด็กตั้งแต่เขายังเล็ก ๆ โดยปรับเนื้อหาวิชานั้นให้เหมาะสมกับความสามารถในการคิดหรือการรับรู้ของเด็กหรือใช้ภาษาที่เด็กจะเข้าใจได้ ดังนั้นเราก็สามารถนำเนื้อหาวิชาใด ๆ มาสอนกับเด็กในระดับอายุเท่าไรก็ได้ ถ้ารู้จักใช้วิธีการที่เหมาะสม จากความคิดนี้เขาได้เสนอว่าในการจัดการเรียนการสอนควรมีลักษณะเป็นแบบการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) คือ การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ และมีความ

ลึกซึ้งซับซ้อนและกว้างขวางออกไปตามประสบการณ์ของผู้เรียน เรื่องเดียวกันอาจเรียนตั้งแต่ชั้นประถมจนถึงมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นคณิตศาสตร์หรือฟิสิกส์ก็เรียนได้ทั้งสิ้น

2.2 วิธีการสอน

ทิสนา แชมณี (2545) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนที่มีหลายวิธี แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อจำกัด การเลือกวิธีสอนครูควรใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกันใช้หลักการเลือกโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา ความถนัดของผู้สอน ความเหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้นการที่ครูมีความรู้ทางด้านทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการสอนจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนได้ดี วิธีการสอนสามารถจำแนกได้เป็น 14 วิธี คือ วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) วิธีสอนโดยใช้เกมส์ (Game) วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction)

จากการศึกษาสรุปได้ว่าวิธีการสอนที่มีความสอดคล้องกับการสอนหลักสูตรเปียโน อัลเฟรด ซึ่งเป็นการสอนแบบเดี่ยวสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้โดยใช้ 3 วิธีการดังต่อไปนี้

1. วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture)

วิธีการสอนโดยใช้การบรรยายเป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระโดยการบรรยาย พูด บอก เล่า อธิบายเนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะต้องเตรียมเนื้อหาสาระในการสอนแต่ละชั่วโมงเพื่อให้ความรู้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องมีวิธีการถ่ายทอดที่ชัดเจนและศึกษาค้นคว้าให้พร้อมก่อนที่จะสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้ดี เรียงลำดับจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องที่ยาก มีการเชื่อมโยงที่สัมพันธ์กัน ควรจะหาสื่อหรือตัวอย่างประกอบการบรรยาย วิธีการสอนโดยใช้การบรรยายผู้สอนจะต้องมีวิธีสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2. วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration)

วิธีการสอนโดยใช้การสาธิตเป็นวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นการปฏิบัติจริงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน ซึ่งการสอนเปียโนเป็นลักษณะการสอนแบบรายบุคคลและ

จะต้องใช้ทักษะทางดนตรี ผู้สอนจะใช้วิธีการอธิบายวิธีเดียวไม่ได้จะต้องมีการสาธิตควบคู่ไปพร้อมกับทำให้ความรู้ ผู้เรียนจะมีความเข้าใจมากขึ้นในสิ่งที่ผู้สอนแสดงหรือกระทำให้ผู้เรียนสังเกต ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมตัวเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยจะต้องซ้อมการสาธิตก่อนเพื่อจะได้เห็นถึงปัญหาและเตรียมแก้ไขในจุดที่บกพร่อง เมื่อมีความพร้อมแล้วผู้สอนจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสาธิตให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเนื้อหาของวิชาของผู้สอน การสาธิตนั้นหากผู้เรียนเกิดความไม่เข้าใจ ผู้สอนจะต้องสาธิตซ้ำ เมื่อผู้เรียนได้สังเกตการสาธิตของผู้สอนแล้วจึงให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการสาธิตที่นำมาใช้กับการเรียนดนตรี คือ การสอนทักษะปฏิบัติซึ่งเป็นทักษะที่จะต้องมีการสาธิตควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกตวิธีการและกระทำตาม

3. วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction)

วิธีการสอนโดยใช้การอุปนัยเป็นการสอนที่ให้ตัวอย่างฝึกปฏิบัติและจึงสรุปเป็นหลักการและทฤษฎี วิธีการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีการนำตัวอย่างที่ต้องการสอนมาให้ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์จนสามารถดึงหลักการออกมาได้ด้วยตนเอง วิธีการสอนโดยการนำมาใช้กับดนตรี คือ เป็นสิ่งที่ผู้สอนให้ตัวอย่าง เนื้อหาวิชาและให้ผู้เรียนได้สรุปความรู้ เมื่อผู้เรียนได้นำความรู้มาใช้ได้ด้วยตนเองจะทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้ดี วิธีการสอนนี้ผู้เรียนจะได้ทั้งเนื้อหาความรู้และกระบวนการซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับเรื่องอื่น ๆ ได้

วิธีการสอนเปียโนของหลักรุสตรเปียโนอัลเฟรดเป็นการสอนแบบเดี่ยวจึงเป็นการสอนที่เน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนแต่ละคนมีภูมิหลัง สติปัญญา ความสามารถและความต้องการที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นรายบุคคลจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและพัฒนาไปตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้สอนจะต้องมีการเตรียมเนื้อหาการสอน ลำดับเนื้อหาในการสอนเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียน สอนสิ่งต่าง ๆ โดยมีทั้งการสอนและการปฏิบัติควบคู่กันไปให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในแต่ละขั้นตอน ให้ตัวอย่างในการฝึกปฏิบัติและสรุปเป็นหลักการและทฤษฎีให้กับผู้เรียน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

2.3 สื่อการเรียนการสอนดนตรี

สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนโดยผู้สอนได้ถ่ายทอดเนื้อหา ความรู้ต่าง ๆ ไปยังผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน

2.3.1 หลักการใช้สื่อการสอน

หลักการเลือกสื่อการสอนผู้สอนต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนให้ตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อเลือกสื่อการสอนให้มีความเหมาะสมโดยหลักการในการเลือกใช้สื่อการสอนมีดังนี้

2.3.1.1 สื่อทั่วไป

อีริกและเคิล (Erick and Curl, 1972) ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการสอนโดยทั่วไปไว้ว่า การใช้สื่อเพื่อเกื้อหนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นครูควรยึดหลัก 5 ประการ คือ

1. หลักการเลือก (Principle of Selection) การใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพควรเริ่มต้นด้วยการเลือกสื่อบนพื้นฐานของวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และลักษณะของผู้เรียน
2. หลักความพร้อม (Principle of Readiness) การใช้สื่อที่ดีควรพัฒนาความพร้อมให้เกิดขึ้นตัวผู้เรียนด้วยเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. หลักการควบคุม (Principle of Control) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการและการจัดสถานการณ์เพื่อการใช้สื่อในการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูควรควบคุมให้ได้เพื่อให้การใช้สื่อนั้น ๆ คุ้มค่ากับเวลาและทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
4. หลักการปฏิบัติ (Principle of Action) ครูควรนำผู้เรียนให้มีความสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้จากสื่อการสอนได้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง
5. หลักการประเมินผล (Principle of Evaluation) ครูควรประเมินผลทั้งจากตัวสื่อและจากการใช้สื่อการสอนของตนเอง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) สื่อการสอนดนตรีจัดเป็นสิ่งสำคัญในการสอนดนตรีเนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่เป็นนามธรรม การใช้สื่อต่าง ๆ ทางด้านทัศนูปกรณ์มาช่วยในการสอนช่วยให้ลักษณะนามธรรมของดนตรีเป็นรูปธรรมมากขึ้นช่วยให้ผู้เรียนรู้ดนตรีได้เข้าใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา สื่อการสอนดนตรีจัดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้สื่อประเภทเสียงจัดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนดนตรีเพราะช่วยให้ผู้เรียนได้รับฟังดนตรีเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสื่อประเภทเครื่องดนตรีช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสและเล่นดนตรีซึ่งเป็นสิ่งเร้าช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีได้อย่างดี

2.3.1.2 สื่อที่เป็นบทเพลงเปียโน

ไลค์ (Lyke, 1996) กล่าวถึงหลักการเลือกบทเพลงมาเป็นสื่อในการสอนดังนี้

1. บทเพลงมีความน่าสนใจทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน

2. บทเพลงมีความเชื่อมโยงกับเด็ก โครงสร้างของบทเพลงมีรูปแบบที่หลากหลาย และมีความกลมกลืนกัน

3. บทเพลงสามารถทำให้เด็กจำได้

4. ชื่อของบทเพลงมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและสามารถสร้างจินตนาการให้กับเด็กได้

5. บทเพลงช่วยพัฒนานิ้วให้แข็งแรงและพัฒนาทางด้านเทคนิค

6. บทเพลงมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์

2.3.2 ประเภทของสื่อการสอนดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) กล่าวถึงสื่อการสอนดนตรีในชั้นเรียนดนตรี ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นด้านการสอนเปียโนจึงนำประเภทของสื่อการสอนดนตรีในชั้นเรียนดนตรีที่เหมาะสมกับการสอนเปียโนโดยแบ่งตามประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทเพลงในการเรียนการสอนดนตรีเพลงเป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องใช้เสมอทั้งการร้อง การฟัง การเคลื่อนไหวหรือการสอนการอ่าน มีหลักการสำคัญในการเลือก คือ เรื่องความยากง่ายของเพลง ความยาวของบทเพลงและประเภทของบทเพลง

2. แผนภูมิและภาพแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ คือ แผนภูมิเพลง แผนภูมิสัญลักษณ์ทางดนตรี แผนภูมิแสดงโครงสร้างหรือรูปแบบด้านดนตรี แผนภูมิแสดงลักษณะเครื่องดนตรีหรือแสดงการเล่นเครื่องดนตรี แผนภาพเครื่องดนตรี แผนภาพผู้ประพันธ์เพลง แผนภาพลักษณะของวงดนตรี และแผนภาพต่าง ๆ

3. สื่อประเภทเสียงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ วัสดุเสียงและอุปกรณ์เสียง

4. สิ่งพิมพ์ ได้แก่ สื่อประเภทหนังสือ

5. สื่ออื่น ๆ เป็นสื่อที่ผู้สอนจัดทำขึ้นโดยความคิดของผู้สอนเอง

จากการศึกษา พบว่า สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดและมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้นักดนตรีของผู้เรียน ได้แก่ แผนภาพในลักษณะของบัตรคำ (Flash Card) แสดงถึงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางดนตรีเช่นคำศัพท์ทางดนตรี ตัวโน้ตในบรรทัด 5 เส้นและจังหวะเป็นต้น การฝึกโดยใช้บัตรคำ (Flash Card) จะทำให้ผู้เรียนรับรู้การอ่านตัวโน้ตเสมือนการจำสัญลักษณ์ เมื่อฝึกทำซ้ำ ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความคล่องแคล่วบัตรคำ (Flash Card) เป็นสื่อการสอนที่มีความสำคัญทำให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ทางดนตรี สามารถทดสอบความจำและความเข้าใจที่มีต่อสัญลักษณ์ทางด้านดนตรีได้ สื่อประเภทเสียงในลักษณะของแผ่นซีดี เป็นแผ่นซีดีประกอบการบรรเลงเพลงช่วยให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับบทเพลงที่เล่น เกิดพัฒนาการด้านจังหวะ เข้าใจลักษณะของเพลงและเกิดพัฒนา

ทางด้านการฟังได้ สื่ออื่น ๆ เช่น เครื่องนับจังหวะ (Metronome) ทำให้เกิดการพัฒนาการทางด้าน จังหวะทำให้เล่นเพลงได้ตรงตามจังหวะมีความถูกต้องและแม่นยำ

2.4 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ เครื่องมือวัดผลเพื่อศึกษาค้นคว้าหรือตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลจะต้องมีคุณภาพและมีกฎเกณฑ์ เป็นที่ยอมรับเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผู้เรียน (สุมาลี จันทร์ชลอ, 2542; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545)

2.4.1 จุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียน ตามเป้าหมายที่หลักสูตรได้วางไว้มีดังนี้ (ราตรี นันทสุคนธ์, 2542 อ้างถึงใน สิตา บุณนาค, 2551)

1. เพื่อจัดตำแหน่ง (Placement)
2. เพื่อวินิจฉัย (Diagnosis)
3. เพื่อจำแนกประเภท (Classification)
4. เพื่อการพยากรณ์ (Prediction)
5. เพื่อเปรียบเทียบ (Assessment)
6. เพื่อเป็นผลย้อนกลับ (Feedback)
7. เพื่อจูงใจในการเรียน (Motivation Learning)
8. เพื่อเป็นการเรียนรู้ (Learning Experience)
9. เพื่อประเมินผล (Evaluation)
10. เพื่อรักษามาตรฐาน (Maintaining Standard)
11. เพื่อประเมินพัฒนาการ (Assessment for development)

2.4.2 หลักของการวัดและประเมินผล

ณรุทธ์ สุทธิจิตต์ (2544) กล่าวว่าหลักของการวัดและประเมินผลแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. คุณสมบัติของการวัดและประเมินผล ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของการวัดและประเมินผล ถ้าการวัดและการประเมินผลมีองค์ประกอบทั้งสอง เป็นพื้นฐาน ผลที่ได้ย่อมมีประโยชน์และเป็นเครื่องชี้บอกความสามารถและความสำเร็จในการ เรียนของผู้เรียนรวมไปถึงความสำเร็จของครูได้อย่างแท้จริง

2. วิธีการวัดประเมินผลสามารถทำได้สองลักษณะ คือ การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ในระหว่างเรียนหรือการวัดและประเมินผลเชิงกระบวนการ (Formative Evaluation) การวัดและการประเมินผลรวมหลังจากการเรียนหรือการประเมินเชิงผลงาน (Summative Evaluation) ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนได้ผลการประเมินที่ครบถ้วน

3. ความครบถ้วน หลักในการวัดและประเมินผลจะต้องมีการวัดผลหลาย ๆ รูปแบบ การวัดความรู้ทางด้านทฤษฎีสามารถวัดผลโดยใช้ข้อทดสอบ การวัดทางด้านทักษะดนตรีสามารถวัดโดยให้ผู้เรียนแสดงและการวัดทางด้านเจตคติใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์ตลอดระยะเวลาการเรียนการสอนซึ่งจะได้ข้อมูลว่าผู้เรียนอยู่ในระดับใด

4. ความสะดวก ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงวิธีการวัดผลเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและไม่ลำบากต่อการปฏิบัติไม่ก่อให้เกิดกระบวนการสร้างปัญหาให้กับการเรียนการสอนดนตรี

2.4.3 การประเมินผลดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) กล่าวว่า การประเมินผลดนตรีแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. การประเมินผลเนื้อหาดนตรีโดยเนื้อหาทางดนตรี ได้แก่ องค์ประกอบของดนตรีและวรรณคดีดนตรี สามารถประเมินผลในรูปแบบของข้อสอบได้ส่วนทักษะการฟัง สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบและการสร้างสรรค์ในเชิงทักษะสามารถประเมินผลในด้านการใช้แบบทดสอบและการปฏิบัติ โดยการออกข้อทดสอบเพื่อใช้ในการวัดผลส่วนใหญ่มี 2 แบบ คือ ข้อทดสอบแบบปรนัย (Objective Tests) และข้อทดสอบอัตนัย (Subjective Tests) ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สอนในการเลือกวิธีการให้เหมาะสม

2. การประเมินผลทักษะดนตรีสามารถกระทำได้ใน 2 ลักษณะตามประเภทของการปฏิบัติดนตรี คือ การปฏิบัติเดี่ยวและการปฏิบัติกลุ่ม การประเมินผลทักษะดนตรีมักมุ่งเน้นไปสู่การปฏิบัติเดี่ยวมากกว่า การประเมินจึงต้องกระทำเป็นรายบุคคลและต้องประเมินทักษะต่าง ๆ ให้ครบตามที่ผู้สอนสอนไป

3. การประเมินผลเจตคติดนตรีเป็นการประเมินรสนิยม ความชอบ ความมีสุนทรีย์และความซาบซึ้งซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายในจิตใจอารมณ์ วิธีการที่ใช้ควรเป็นวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงเจตคติที่มีต่อดนตรีออกมาซึ่งเกณฑ์ต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับครูผู้สอน

2.4.4 เกณฑ์การประเมินผล

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2544) กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินผลแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. การตัดสินประเมินผลอิงเกณฑ์ คือ เกณฑ์การประเมินที่ผู้สอนได้วางหลักเกณฑ์โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ตายตัวไว้

2. การตัดสินประเมินผลอิงกลุ่ม คือ เกณฑ์หรือระดับที่ผู้สอนใช้ผลคะแนนของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ซึ่งอาจใช้ค่าทางสถิติเข้ามาช่วยในการประเมิน

จากการศึกษาข้อมูลเรื่องการวัดและประเมินผลเพื่อนำมาใช้ในการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลให้ครบถ้วนในทุกด้านที่ได้สอนไป ผู้สอนจะต้องมีเกณฑ์ในการประเมินการสอนเปียโนเป็นลักษณะการเรียนเดี่ยวซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องกับการประเมินผลทักษะทางด้านดนตรีที่มุ่งเน้นการปฏิบัติเดี่ยว ผู้สอนจะต้องมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตอนที่ 3 สถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ปัจจุบันในประเทศไทยมีสถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมหลักสูตรหนึ่งในการเรียนวิชาเปียโน สถาบันดนตรีเอกชนที่ใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยนำหลักสูตรดังกล่าวเข้ามาใช้จัดการเรียนและเผยแพร่ในประเทศไทย คือ โรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเอกชนที่นำหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมาใช้ในการเรียนการสอนโดยมีจำนวนสาขาในประเทศไทยที่มากที่สุด คือ สถาบันดนตรีเคพีเอ็น โดยทั้งสองสถาบันมีลักษณะการใช้หลักสูตรที่แตกต่างกันในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของแต่ละสถาบัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเก็บข้อมูลจาก 2 สถาบันคือโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นในกรุงเทพมหานคร

3.1 โรงเรียนจินตการดนตรี

3.1.1 ประวัติของโรงเรียนจินตการดนตรี

โรงเรียนจินตการดนตรีก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2524 โดยคุณวันชัย จิราธิวัฒน์ การดำเนินงานของโรงเรียนได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นสถาบันการเรียนดนตรีชั้นนำแห่งหนึ่งในด้านดังต่อไปนี้ (จินตการดนตรี, ม.ป.ป.)

1. เป็นสถาบันดนตรีแห่งแรก ที่ได้รับการรับรองจากสถาบันชั้นนำของโลกจาก 2 ประเทศ คือสถาบัน Kawai ประเทศญี่ปุ่นและสถาบัน Associated Board of The Royal Schools of Music ประเทศอังกฤษ รับรองมาตรฐานในระดับนานาชาติ
2. เป็นสถาบันดนตรีแห่งแรกที่มีสำนักพิมพ์ที่มีชื่อระดับโลก 2 สำนักพิมพ์ได้แก่ สำนักพิมพ์ (Alfred Publishing) และสำนักพิมพ์ฮัลลีโอนาร์ด (Hal Leonard Publishing) สหรัฐอเมริกาให้ความไว้วางใจในการจัดการเผยแพร่ตำราดนตรี การแปลตำราและจัดการอบรมการใช้ตำราดนตรี

3. กระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานและใช้เป็นตัวกำหนดมาตรฐานโรงเรียนดนตรีทั่วประเทศ

4. หลักสูตรดนตรีตะวันตกได้รับการรับรองถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยมีกระทรวงศึกษาธิการรับรองประกาศนียบัตร จดลิขสิทธิ์ตำราและจัดพิมพ์หลักสูตรดนตรีสำหรับเด็กเล็กที่เป็นภาษาไทย "หลักสูตร ร้อง เล่น เต้น ฟัง" และได้รับการตอบรับจากกระทรวง ศึกษาธิการให้ใช้เป็นหลักสูตรสำหรับการอบรมวิชาดนตรีสำหรับครูปฐมวัยในเขตกรุงเทพมหานคร

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกต่อสาธารณชน
2. เสริมสร้างให้นักเรียนมีสุนทรียภาพทางด้านดนตรี เสริมสร้างสติปัญญา สมาธิและระเบียบวินัย
3. เสริมสร้างให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตัวเอง
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำดนตรีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเปียโนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับขั้นต้น
2. ระดับขั้นกลาง
 - 2.1 ระดับขั้นกลางต้น
 - 2.2 ระดับขั้นกลางปลาย
3. ระดับขั้นสูง
4. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3.2 สถาบันดนตรีเคพีเอ็น

3.2.1 ประวัติของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

สถาบันดนตรีเคพีเอ็นหรือบริษัท เคพีเอ็น มิวสิค จำกัด (KPN MUSIC ACADEMY) เป็นสถาบันดนตรีเอกชนซึ่งก่อตั้งโดยคุณหญิงพรทิพย์ ณรงค์เดช (ปริญญาคุณุภวัฏบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา ปี พ.ศ. 2551) เปิดดำเนินการโรงเรียนสอนดนตรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยและดนตรีสากลในประเทศไทยให้เป็นที่แพร่หลาย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อุทิศศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีแบบครบวงจรและทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

สถาบันดนตรีเคพีเอ็นปัจจุบันภายใต้การนำองค์กรโดยครอบครัวตระกูล ณรงค์เดช โดยนายณพ ณรงค์เดช ในฐานะประธานกรรมการบริหาร บริษัท เคพีเอ็น มิวสิค จำกัด (KPN MUSIC

ACADEMY) ได้นำเสนอแนวคิดของการเป็นสถาบันโรงเรียนสอนดนตรีและองค์กรทางวัฒนธรรม ดนตรีที่มุ่งเน้นการสอนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบันของผู้เรียนทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนที่ หลากหลาย การตกแต่งสถานที่ที่สวยงามและบรรยากาศที่เหมาะสมกับเรียนดนตรีของสถาบัน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกสถาบันร่วมกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอ (สุชาติ เดชดี, 2552)

หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเปียโนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับขั้นต้น (Elementary)
 2. ระดับขั้นกลาง (Intermediate)
- ระดับขั้นสูง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
3. ระดับขั้นสูง (Advanced)
 4. ระดับขั้นสูง (Performance Certificate)

ตอนที่ 4 หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

สำหรับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเปียโนระดับขั้นต้นที่ใช้สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 7-9 ปี จะใช้หนังสือชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 6 ซึ่งประกอบด้วยหนังสือ หลักจำนวน 5 เล่ม ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 6

Level / Book	1A	1B	2	3	4	5	6
Lesson Book	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Theory Book	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Technic Book	✓	✓	✓	✓	✓	-	-
Ear Training Book	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Recital Book	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 จะพบได้ว่าหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึง ระดับ 6 หนังสือแต่ละระดับจะมีหนังสือประกอบการเรียนครบทุกเล่มยกเว้นในระดับ 5 และระดับ 6 ที่ไม่มีหนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book)

4.1 หนังสือเปียโนในระดับขั้นต้น

โรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจัดการเรียนการสอนเปียโนระดับขั้นต้น โดยใช้หนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A ถึงระดับ 4 ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาเฉพาะในระดับ 1A ถึงระดับ 2 เท่านั้น โดยศึกษาหนังสือทั้งหมด 5 เล่มดังนี้ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551)

4.1.1 **หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book)** เป็นบทเรียนหลักที่ประกอบด้วยเนื้อหาทางดนตรีและบทเพลงสั้น ๆ มีการลำดับเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน บทเพลงแต่ละเพลงจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียนมีรูปภาพและสีสรรสวยงาม

4.1.2. **หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book)** เป็นหนังสือที่เป็นแบบฝึกหัดทางด้านดนตรี เนื้อหาทางดนตรีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับบทเรียนที่ได้เรียนในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถจดจำและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาทางดนตรีที่ได้เรียนผ่านมา

4.1.3. **หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book)** เป็นหนังสือที่มีกิจกรรมการฝึกฝนทักษะการฟังเนื้อหาทางดนตรีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับบทเรียนที่ได้เรียนในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) การฝึกทักษะในเล่มนี้เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้มีความสามารถในการฟังที่ถูกต้อง ซึ่งประกอบไปด้วยการฟังเรื่องทำนอง จังหวะและเสียงประสาน

4.1.4 **หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book)** เป็นหนังสือที่ประกอบด้วยบทเพลงสั้น ๆ มีเนื้อหาทางดนตรีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับบทเรียนที่ได้เรียนในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ในเล่มนี้จะเป็นบทเพลงที่ทำให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนมาในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) นำมาฝึกเทคนิคเพื่อพัฒนาความแข็งแรงของนิ้ว

4.1.5 **บทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book)** เป็นหนังสือที่ประกอบไปด้วยบทเพลงที่มีความหลากหลาย ไพเราะ บทเพลงมีลักษณะที่แตกต่างกัน เนื้อหาทางดนตรีมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับบทเรียนที่ได้เรียนในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book)

4.2 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนในระดับต่าง ๆ (ณชชา โสคติยานุรักษ์, 2550)

4.2.1 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 1A เรียงลำดับดังนี้

1. การแนะนำวิธีการนั่งในการเล่นเปียโน
2. การแนะนำลักษณะประเภทของเปียโน
3. การใช้เลขนิ้ว (1-5)
4. การเกิดเสียงของเปียโน (Piano Tones) และการวางมือ

5. ลักษณะของคีย์สีดำและคีย์สีขาว (White Key, 2 Black Key, 3 Black Key)
6. เสียงสูงและเสียงต่ำ (Low Sound and High Sound)
7. โน้ตตัวดำ (Crotchet or Quarter Note), โน้ตตัวขาว (Minim or Half Note) โน้ตตัวกลม (Semibreve or Whole Note)
8. ก้านโน้ต (Note-Stem), เส้นกั้นห้อง (Bar Line), เส้นคู่กั้นห้อง (Double Bar)
9. เครื่องหมายซ้ำ (Repeat Sign)
10. เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังและเบา (Dynamic Sign f & p)
11. ตัวอักษรดนตรี (Musical Alphabet 7 Letters A B C D E F G)
12. การวางมือตำแหน่งโน้ตซีกลาง (Middle C Position)
13. เครื่องหมายประจำจังหวะ 4/4 (Time Signature 4/4)
14. เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังปานกลาง (Dynamic Sign mf)
15. การวางมือบนตำแหน่งการวางมือตำแหน่งซี (C Position)
16. เครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 (Time Signature 3/4)
17. โน้ตตัวขาวประจุด (Dotted Minim or Dotted Half Note)
18. บรรทัด 5 เส้น (The Staff)
19. กุญแจฟา (Bass Clef), กุญแจโซ (Treble Clef)
20. บรรทัด 5 เส้นคู่ (The Grand Staff)
21. ตำแหน่ง ซี บนบรรทัด 5 เส้นคู่ (C Position on the Grand staff)
22. เครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur), การเล่นเสียงต่อเนื่อง (Legato)
23. ชั้นคู่ 2 (Interval 2nd)
24. เครื่องหมายโยงเสียง (Tied Note)
25. ชั้นคู่ 3 (Interval 3rd)
26. ชั้นคู่ทำนอง (Melodic Interval), ชั้นคู่ประสาน (Harmonic Interval)
27. ตัวหยุดโน้ตตัวดำ (Crotchet or Quarter Rest)
28. ชั้นคู่ 4 (Interval 4th)
29. เครื่องหมายความเข้มเสียง การเล่นรอบที่หนึ่งเล่นเสียงดังและรอบที่สองเล่นเสียงเบา (f-p)
30. ตัวหยุดโน้ตตัวกลม (Semibreve or Whole Rest)
31. ชั้นคู่ 5 (Interval 5th)
32. การวางมือตำแหน่งโน้ต จี (G Position)

33. จังหวะยก (Incomplete Bar)
34. ตัวหยุดโน้ตตัวขาว (Minim or Half Rest)
35. เครื่องหมายชาร์ป (Sharp Sign)
36. เครื่องหมายแฟลต (Flat Sign)
37. เครื่องหมายให้เล่นย้อนต้นจนถึงคำว่า ฟิเน (D.C. al Fine)
38. เครื่องหมายให้เล่นเสียงสั้นหรือเสียงขาด (Staccato)
39. เครื่องหมายความเข้มเสียง ดั้งขึ้นทีละน้อยและเบาลงทีละน้อย (Dynamic Sign Crescendo & Diminuendo)

4.2.2 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 1B เรียงลำดับดังนี้

1. ทบทวนเนื้อหาในเล่มระดับ 1A
2. เครื่องหมายเน้นเสียง (Accent Sign)
3. คำสั่งอัตราความเร็ว อัตราเร็ว อัตราช้าปานกลาง อัตราช้าพอสมควร อัตราปานกลาง (Tempo Marks Allegro, Andante, Adagio, Moderato)
4. เครื่องหมายยี่ดจังหวะ (Pause)
5. โน้ตเข็บบีตหนึ่งชั้น (Quaver or Eight Note)
6. เครื่องหมายประจำจังหวะ 2/4 (Time Signature 2/4)
7. เครื่องหมายช้าลงทีละน้อย (Ritardando), อัตราความเร็วเท่าเดิม (A Tempo)
8. ตำแหน่งโน้ตจีสำหรับมือซ้าย (G Position for Left Hand)
9. เพดัลค้อนหยุดเสียง (The Damper Pedal)
10. เครื่องหมายทบคู่ 8 (8Va)
11. ตัวหยุดเข็บบีตหนึ่งชั้น (Quaver or Eight Rest)
12. ตำแหน่งโน้ตตัวเรกกลาง (Middle D Position)
13. เสียงเต็ม (Semitone or Half Step), ครึ่งเสียง (Whole Tone or Whole Step)
14. กลุ่มโน้ตเรียงสี่ (Tetrachord)
15. บันไดเสียง ซี เมเจอร์และบันไดเสียง จี เมเจอร์ (C Major Scale & G Major Scale)
16. การเปลี่ยนตำแหน่งการวางมือซ้ายจากตำแหน่งโน้ตตัวจี (G Position) ไปเป็นตำแหน่งโน้ตตัวซี (C Position)
17. การเปลี่ยนตำแหน่งการวางมือขวาจากตำแหน่งโน้ตตัวซี (C Position) ไปเป็นตำแหน่งโน้ตตัวจี (G Position)

4.2.3 หัวข้อเนื้อหาของหนังสือเปียโนระดับ 2 เรียงลำดับดังนี้

1. ทบทวนเนื้อหาในเล่มระดับ 1A และ 1B
2. โน้ตตัวดำประจุด (Dotted Crotchet or Dotted Quarter Note)
3. ชั้นคู่ 6 (Interval 6th)
4. การเปลี่ยนเครื่องหมายกำหนดจังหวะจากเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4 (Time Signature 2/4) เป็นเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4 (Time Signature 4/4)
5. เทคนิคการหมุนนิ้วโดยใช้นิ้ว 2 ข้ามนิ้ว 1 ทั้งมือซ้ายและมือขวา (Crossing Left Hand 2 Over 1 & Crossing Right Hand 2 Over 1)
6. เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังมาก เบาปานกลางและเบามาก (Dynamic Sign ff mp and pp)
7. ชั้นคู่ 7 (Interval 7th)
8. เทคนิคการหมุนนิ้วโดยใช้นิ้ว 3 ข้ามนิ้ว 1 (Crossing 3 Over 1) สำหรับการเล่นในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (C Major Scale)
9. ชั้นคู่ 8 (Interval 8th)
10. เทคนิคการหมุนนิ้วโดยใช้นิ้ว 3 ข้ามนิ้ว 1 (Crossing 3 Over 1) สำหรับการเล่นในบันไดเสียง จี เมเจอร์ (G Major Scale)
11. บันไดเสียง จี เมเจอร์โดยการเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง (G Major Scale in Contrary Motion)
12. เครื่องหมายเนเชอรัลหรือเครื่องหมายแปลงเสียงธรรมชาติ (Natural)
13. ทริยแอด (Triad)
14. วิธีการอ่านชื่อคอร์ดโดยบอกให้รู้จักตำแหน่งพื้นฐาน (Root Position)
15. ทริยแอดระดับแรก (Primary Triad)
16. การดำเนินคอร์ด (Chord Progression)
17. การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 4 และคอร์ด 5 (Chord Progression I, IV & V)
18. คอร์ด 5 ทบเจ็ด (V7 Chord)
19. คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Primary Chord in C Major)
20. คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง จี เมเจอร์ (Primary Chord in G Major)
21. การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 5 และคอร์ด 5 ทบเจ็ดในบันไดเสียง จี เมเจอร์ (Chord Progression I, IV & V7)
22. คอร์ดแบบแท่งและคอร์ดแตก (Block Chord and Broken Chord)

23. บันไดเสียง ดี เมเจอร์ (D Major Scale)
24. บันไดเสียง ดี เมเจอร์โดยการเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง (D Major Scale in Contrary Motion)
25. คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (Primary chord in D Major)
26. การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 5 และคอร์ด 5 ทบเจ็ดในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (Chord Progression I, IV & V7)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 จำแนกได้ตามหัวข้อดังนี้

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
1. พื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การแนะนำวิธีการนั่งในการเล่นเปียโน - การแนะนำลักษณะประเภทของเปียโน - การใช้เลขนิ้ว (1-5) - การเกิดเสียงของเปียโน (Piano Tones) และการวางมือ - ลักษณะของคีย์สีดำและคีย์สีขาว (White Key, 2 Black Key, 3 Black Key) 	-	-
2. เสียง (Sound)	<p>ระดับเสียง (Pitch)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสียงสูงและเสียงต่ำ (Low Sound and High Sound) <p>ความเข้มเสียง (Dynamics)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังและเบา (Dynamic Sign f & p) - เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังปานกลาง (Dynamic Sign mf) - เครื่องหมายความเข้มเสียง การเล่นรอบที่หนึ่ง เล่นเสียงดังและรอบที่สองเล่นเสียงเบา (f-p) 	-	<p>ความเข้มเสียง (Dynamics)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายความเข้มเสียง ดังมาก เบาปานกลาง และเบามาก (Dynamic Sign ff mp and pp)

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 (ต่อ)

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
2. เสียง (Sound) (ต่อ)	- เครื่องหมายความเข้มเสียง ดั้งขึ้นที่ละน้อยและ เบาลงทีละน้อย (Dynamic Sign Crescendo & Diminuendo)		
3. ตำแหน่ง (Position)	- การวางมือตำแหน่งโน้ตซีกลาง (Middle C Position) - การวางมือบนตำแหน่งการวางมือตำแหน่งซี (C Position) - ตำแหน่ง ซี บนบรรทัด 5 เส้นคู่ (C Position on the Grand Staff) - การวางมือตำแหน่งโน้ต จี (G Position)	- ตำแหน่งโน้ตจีสำหรับมือซ้าย (G Position for Left Hand) - ตำแหน่งโน้ตตัวเรกลาง (Middle D Position) - การเปลี่ยนตำแหน่งการวางมือซ้ายจากตำแหน่งโน้ต ตัวจี (G Position) ไปเป็นตำแหน่งโน้ตตัวซี (C Position) - การเปลี่ยนตำแหน่งการวางมือขวาจากตำแหน่งโน้ต ตัวซี (C Position) ไปเป็นตำแหน่งโน้ตตัวจี (G Position)	- เทคนิคการหมุนนิ้วโดยใช้นิ้ว 2 ซ้ำนิ้ว 1 ทั้งมือซ้าย และมือขวา (Crossing Left Hand 2 Over 1 & Crossing Right Hand 2 Over 1) โดยการเปลี่ยน ตำแหน่งต่ำลงและสูงขึ้น
4. การบันทึกโน้ต (Notation)	การเรียกชื่อตัวโน้ต - ตัวอักษรดนตรี (Musical Alphabet 7 Letters A B C D E F G) บรรทัด 5 เส้น (The Stave) กุญแจ (Clef) - กุญแจฟา (Bass Clef) - กุญแจโซ (Treble Clef)	-	เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidental) - เครื่องหมายเนเชอรัลหรือเครื่องหมายแปลงเสียง ธรรมชาติ (Natural)

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 (ต่อ)

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
4. การบันทึกโน้ต (Notation) (ต่อ)	<p>บรรทัด 5 เส้นคู่ (The Grand Staff)</p> <p>เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidental)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายชาร์ป (Sharp Sign) - เครื่องหมายแฟลต (Flat Sign) 		
5. จังหวะ (Rhythm)	<p>ตัวโน้ต (Note)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โน้ตตัวดำ (Crotchet or Quarter Note) - โน้ตตัวขาว (Minim or Half Note) - โน้ตตัวกลม (Semibreve or Whole Note) - โน้ตตัวขาวประจุด (Dotted Minim) <p>ตัวหยุด (Rest)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวหยุดโน้ตตัวดำ (Crotchet or Quarter Rest) - ตัวหยุดโน้ตตัวกลม (Semibreve or Whole Rest) - ตัวหยุดโน้ตตัวขาว (Minim or Half Rest) <p>ก้านโน้ต (Note-Stem)</p>	<p>ตัวโน้ต (Note)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โน้ตเข็บบีตหนึ่งชั้น (Quaver or Eight Note) <p>ตัวหยุด (Rest)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัวหยุดเข็บบีตหนึ่งชั้น (Quaver or Eight Rest) <p>เครื่องหมายประจำจังหวะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายประจำจังหวะ 2/4 (Time Signature 2/4) <p>การยึดค่าตัวโน้ต</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายยึดจังหวะ (Pause) <p>อัตราจังหวะ</p> <p>- คำสั่งอัตราความเร็ว อัตราเร็ว อัตราช้าปานกลาง อัตราช้าพอประมาณ อัตราปานกลาง (Tempo Marks Allegro, Andante, Adagio, Moderato)</p>	<p>ตัวโน้ต (Note)</p> <ul style="list-style-type: none"> - โน้ตตัวดำประจุด (Dotted Crotchet) <p>การเปลี่ยนอัตราจังหวะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนเครื่องหมายกำหนดจังหวะจากเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4 (Time Signature 2/4) เป็นเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4 (Time Signature 4/4)

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 (ต่อ)

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
5. จังหวะ (Rhythm) (ต่อ)	<p>เครื่องหมายประจำจังหวะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายประจำจังหวะ 4/4 (Time Signature 4/4) - เครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 (Time Signature 3/4) <p>การยึดค่าตัวโน้ต</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายโยงเสียง (Tied Note) <p>การนับจำนวนห้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เส้นกั้นห้อง (Bar Line) - เส้นคู่กั้นห้อง (Double Bar) - เครื่องหมายซ้ำ (Repeat Sign) - เครื่องหมายให้เล่นย้อนต้นจนถึงคำว่า ฟิเน (D.C. Al Fine) - จังหวะยก (Incomplete Bar) 		
6. ชั้นคู่ (Interval)	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นคู่ 2 (Interval 2nd) - ชั้นคู่ 3 (Interval 3rd) - ชั้นคู่ 4 (Interval 4th) - ชั้นคู่ 5 (Interval 5th) 	-	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นคู่ 6 (Interval 6th) - ชั้นคู่ 7 (Interval 7th) - ชั้นคู่ 8 (Interval 8th)

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 (ต่อ)

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
6. ช่วงคู่ (Interval) (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วงคู่ทำนอง (Melodic Interval) - ช่วงคู่ประสาน (Harmonic Interval) 		
7. การควบคุม ลักษณะเสียง (Articulation)	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur) - การเล่นเสียงต่อเนื่อง (Legato) - เครื่องหมายให้เล่นเสียงสั้นหรือเสียงขาด (Staccato) - เครื่องหมายช้าลงทีละน้อย (Ritardando) และ อัตราความเร็วเท่าเดิม (A Tempo) 	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องหมายเน้นเสียง (Accent Sign) 	-
8. บันไดเสียง (Scale)	-	<ul style="list-style-type: none"> - เสียงเต็ม (Semitone or Half Step), ครึ่งเสียง (Whole Tone or Whole Step) - กลุ่มโน้ตเรียงสี่ (Tetrachord) บันไดเสียงเมเจอร์ - บันไดเสียง ซี เมเจอร์ (C Major Scale) - บันไดเสียง จี เมเจอร์ (G Major Scale) 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการหมุนนิ้วโดยใช้นิ้ว 3 ข้ามนิ้ว 1 (Crossing 3 Over 1) สำหรับการเล่นในบันไดเสียง ซี เมเจอร์และบันไดเสียง จี เมเจอร์ บันไดเสียงเมเจอร์ - บันไดเสียง จี เมเจอร์โดยการเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง (G Major Scale in Contrary Motion) - บันไดเสียง ดี เมเจอร์ (D Major Scale) - บันไดเสียง ดี เมเจอร์โดยการเคลื่อนทำนองแบบสวนทาง (D Major Scale in Contrary Motion)
9. ทริยแอด (Triad)			<ul style="list-style-type: none"> - ทริยแอด (Triad) - ทริยแอดระดับแรก (Primary Triad)

ตารางที่ 3 สรุปเนื้อหาของหนังสือเปียโนชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 (ต่อ)

เรื่อง	ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
10. คอร์ด (Chord)			<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการอ่านชื่อคอร์ดโดยบอกให้รู้จักตำแหน่งพื้นฐาน (Root Position) - การดำเนินคอร์ด (Chord Progression) - การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 4 และคอร์ด 5 (Chord Progression I, IV & V) - คอร์ด 5 ทบเจ็ด (V7 Chord) - คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Primary Chord in C Major) - คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง จี เมเจอร์ (Primary Chord in G Major) - การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 5 และคอร์ด 5 ทบเจ็ดในบันไดเสียงจีเมเจอร์ (Chord Progression I, IV & V7) - คอร์ดแบบแท่งและคอร์ดแตก (Block Chord and Broken Chord) - คอร์ดพื้นฐานในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (Primary Chord in D Major) - การดำเนินคอร์ด 1 คอร์ด 5 และคอร์ด 5 ทบเจ็ดในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (Chord Progression I, IV & V7)

4.3 หนังสือประกอบการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A จนถึงระดับ 2

หนังสือในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีหนังสือหลักทั้งหมด 5 เล่มซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) นอกจากนี้หนังสือหลักทั้ง 5 เล่มยังมีหนังสือเล่มอื่นภายในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดที่ใช้เป็นหนังสือเสริมในแต่ละระดับซึ่งจำแนกได้ดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงหนังสือเรียนเสริมและสื่อการสอนทั้งหมดของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในแต่ละระดับ

ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
1. Theory Book, Level 1A	1. Theory Book1B	1. Theory Book 2
2. Ear Training Book, Level 1A	2. Ear Training Book 1B	2. Ear Training Book 2
3. Technic Book, Level 1A	3. Technic Book 1B	3. Technic Book 2
4. Recital Book, Level 1A	4. Recital Book 1B	4. Recital Book 2
5. Composition Book, Level 1A	5. Composition Book 1B	5. Classic Themes, Level 2
6. Ensemble Book, Level 1A	6. Duet Book 1B	6. Composition Book 2
7. Flash Cards, Level 1A	7. Duet Cassette Tape (For Duet Books 1B, 2 & 3)	7. Duet Book 2
8. Fun Solo Book, Level 1A	8. Ensemble Book 1B	8. Duet Cassette Tape (For Duet Books 1B, 2 & 3)
9. Hymn Book, Level 1A	9. Flash Cards, Level 1A, 1B	9. Elementary Musicianship, Book 1
10. Merry Christmas, Level 1A	10. Fun Solo Book 1B	10. Ensemble Book 2
11. Merry Christmas Ensemble, Level 1A	11. Graduation Book 1B	11. Flash Cards, Level 2-3
12. Notespeller Book, Level 1A.	12. Hymn Book 1B	12. Fun Solo Book, Level 2-3
13. Sight Reading Book, Level 1A	13. Merry Christmas Level 1B	13. Fun Solo Book 2

ตารางที่ 4 ตารางแสดงหนังสือเรียนเสริมและสื่อการสอนทั้งหมดของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในแต่ละระดับ (ต่อ)

ระดับ 1A	ระดับ 1B	ระดับ 2
14. Theory Through The Year, Level 1A 15. Top Hits Solo Book 1A 16. Top Hits Christmas Book 1A	14. Merry Christmas Ensemble Level 1B 15. Notespeller Book 1B 16. Second Piano Parts (For Selected Pieces From Lesson Book 1B & 2) 17. Sight Reading Book 1B 18. Sight Reading Unlimited 1B 19. Theory Through The Year 1B 20. Top Hits Solo Book 1B 21. Top Hits Christmas Book 1B 22. Top Hits Duet Book 1B	14. Graduation Book 2 15. Hymn Book 2 16. Jazz/Rock Course, Level 2 17. Merry Christmas, Level 2 18. Merry Christmas Ensemble Book 2 19. Musical Concepts Book 2 20. Notespeller Book 2 21. Repertoire Book 22. Second Piano Parts (For Selected Pieces From Lesson Book 1B & 2) 23. Sight Reading Book 2 24. Theory Through The Year, Level 2 25. Top Hits Solo Book 2 26. Top Hits Christmas Book 2 27. Top Hits Duet Book 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวรรณกรรมและข้อมูลในงานวิจัยเรื่องการสอนเปียโน พบว่า การศึกษาหลักสูตรเปียโนส่วนใหญ่เน้นทักษะหลายด้านประกอบกันในหนึ่งชุดการเรียน ซึ่งกระบวนการสอนของครูจะมีความแตกต่างกันในด้านของวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แต่อยู่ในกรอบของวัตถุประสงค์ในหลักสูตรเปียโน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความแตกต่างกันในแต่พัฒนาการแต่ละช่วงวัย (วรรณิ เมฆอัครภรณ์, 2548; จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551; อัญญาสุตมาต, 2546) ทักษะทางด้านการสอนและประสบการณ์การสอนของครูเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าทักษะทางด้านอื่น ๆ เนื่องจากทักษะการสอนและประสบการณ์ของครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Teachout, 1997) การศึกษาวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนวิชาเปียโนระดับชั้นต้นของเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-11 ปี พบว่า เนื้อหาทางดนตรีจะต้องมีทักษะการเล่น การฟัง การอ่าน การใช้เทคนิค การสร้างสรรค์และมีความรู้ความเข้าใจ (Albergo, 1988) การเลือกใช้สื่อการสอนมาจัดการสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเพิ่มมากขึ้น สามารถเสริมแรงทางบวกให้กับครูผู้สอนได้และทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกกับการเรียน (โยธิน หวังทรัพย์ทวี, 2544) การเลือกบทเพลงเพื่อเป็นเพลงเสริมการเรียนในหลักสูตรหรือเพลงที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นส่วนที่นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ การเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น (อลงกรณ์ แก้วใหญ่, 2551; Simms, 1997) ครูผู้สอนที่มีลักษณะเอาใจใส่นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการสอนสามารถทำการสาธิตตัวอย่างให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างและให้ข้อมูลย้อนกลับกับทางผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น (Siebenaler, 1977; Benson and Fung, 2005) ในด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนสามารถใช้วิธีสังเกตความสามารถของนักเรียนในด้านการฟัง การร้อง การอ่านและคิดสร้างสรรค์ การทดสอบทางด้านการปฏิบัติหรือการสอบเทียบเกณฑ์วัดระดับความสามารถตามสถาบันต่าง ๆ ได้ (ลิตา บุนนาค, 2551)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การสอนเปียโนระดับชั้นต้นแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้คุณภาพ ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมใช้วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนและทำการวัดและประเมินผลให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์

ตอนที่ 5 กรอบการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นที่การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสอนของครูเปียโนในระดับขั้นต้นโดยนำแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการมาเป็นกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร

ตามหลักการทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ของบรูเนอร์ (Jerome Bruner) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาการจัดหลักสูตรแบบเกลียวในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตามพัฒนาการของผู้เรียน
- 1.2 การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน
- 1.3 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน
- 1.4 การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กในช่วงอายุ 7-9 ปี

2.1 ตามหลักการทฤษฎีของบรูเนอร์ (Jerome Bruner) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาการสอนเรื่องเสียงก่อนสัญลักษณ์ การแปลแนวคิดทางเสียงเป็นสัญลักษณ์และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี

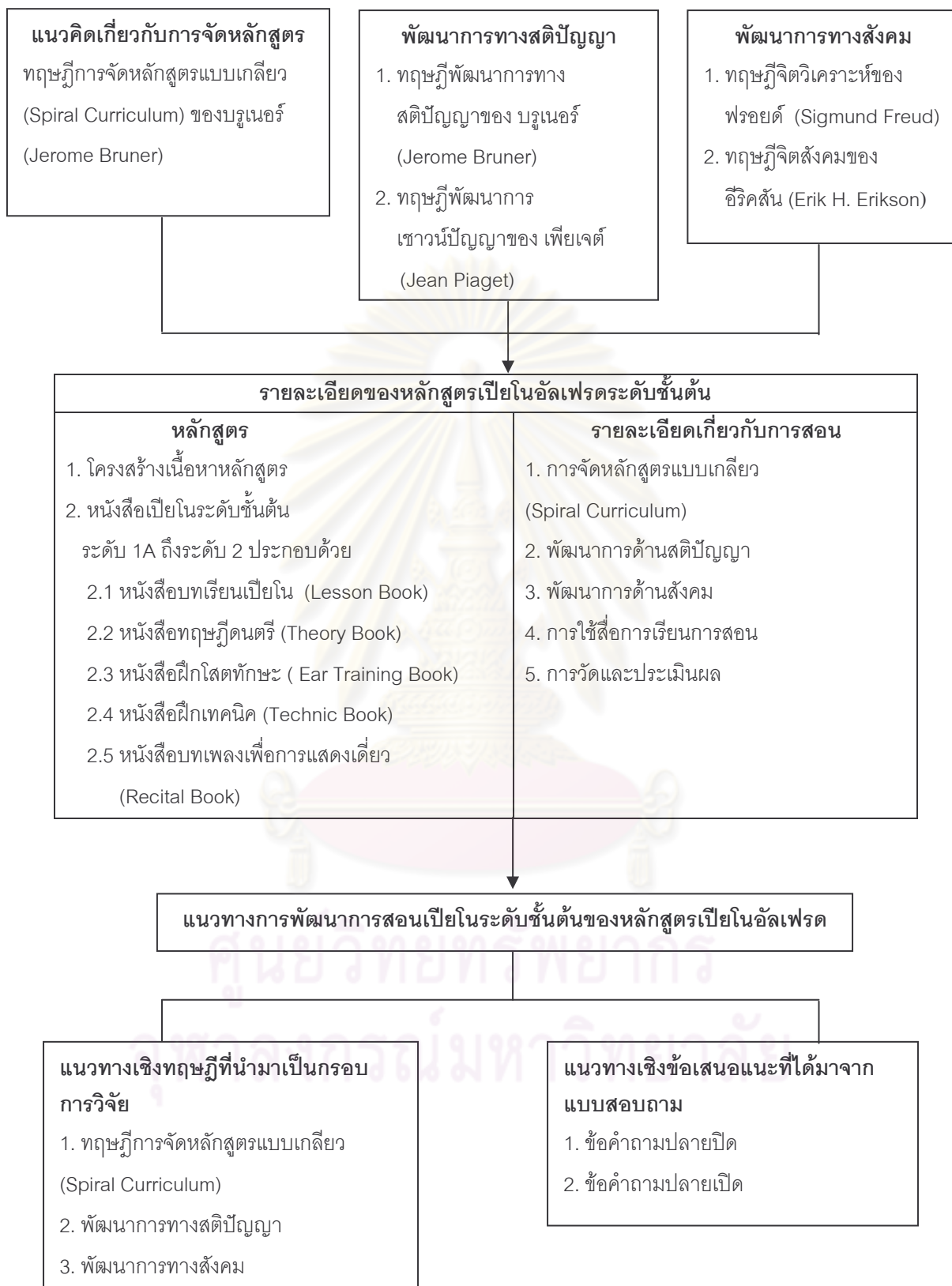
2.2 ตามหลักการทฤษฎีของเพียเจต์ (Jean Piaget) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสอนโดยคำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของผู้เรียน

3. พัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กในช่วงอายุ 7-9 ปี

3.1 ตามหลักการทฤษฎีของฟรอยด์ (Sigmund Freud) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรีการจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่นและการสอนโดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน

3.2 ตามหลักการทฤษฎีของอีริคสัน (Erik H. Erikson) ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการสอนที่เสริมสร้างความรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยันและวินัยในการฝึกซ้อมการสอนที่เสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียน

กรอบการวิจัย (ต่อ)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน
2. เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วจึงนำมาสร้างแบบสอบถามเพิ่มเติม
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขและนำไปใช้
4. นำแบบสอบถามทำการสำรวจครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครือข่ายพันธมิตร สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานครที่สอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี จำนวน 70 คน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด
3. สรุปผล อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A ถึงระดับ 2
- 1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของบรูเนอร์ ในการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)
- 1.3 ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์และเพียเจต์และพัฒนาการทางสังคมของฟรอยด์และอิริคสันเกี่ยวกับผู้เรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี

ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

(Purposive Sampling)

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

2.1 หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน

2.2 ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี จำนวน 70 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.1 ครูสอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรีใน กรุงเทพมหานครจำนวน 20 คน

2.2.2 ครูสอนเปียโนในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

ตารางที่ 5 สรุปกลุ่มตัวอย่างและการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
	แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม
1. หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น	2 คน	-
2. ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี	-	20 คน
3. ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขา	-	50 คน
รวมทั้งหมด	2 คน	70 คน

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 3.1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น
- 3.2 แบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครือพันธมิตร สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานคร

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อคำถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโน ทำการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) และไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยสร้างคำถามเป็นในลักษณะปลายเปิด (Open-Ended Question) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการสัมภาษณ์จากประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี
- 2.2 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น
- 2.3 ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง
- 2.5 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ขั้นที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุม ความตรงและความถูกต้องของเนื้อหา

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทำการวิเคราะห์ ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

3.2 แบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับชั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อคำถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับชั้นต้นโดยสร้างเป็นประเภทปลายเปิด (Opened Form) และประเภทปลายปิด (Closed Form) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการสอนเปียโนระดับชั้นต้นตั้งแต่ระดับ 1A ถึงระดับ 2 โดยแบ่งออกเป็น

- 2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)
- 2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา
- 2.3 พัฒนาการทางสังคม
- 2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลพื้นฐาน

4.1.1 นำแบบสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์

4.2 การปรับปรุงแก้ไข

4.2.1 รวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาสร้างแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับชั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องดนตรี สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานครที่สอนนักเรียนช่วงอายุ 7-9 ปี จำนวน 70 คน

4.3 การเก็บข้อมูล

4.3.1 นำแบบสัมภาษณ์ทำการสัมภาษณ์ครูหัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียน
จินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน

4.3.2 นำแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตร
เปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี โดยสุ่มตัวอย่าง
ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นจากโรงเรียนจินตการดนตรี 2 สาขา จำนวน 20 คน และครูสอนเปียโน
ระดับขั้นต้นจากสถาบันดนตรีเคพีเอ็น 5 สาขา จำนวน 50 คน รวมทั้งหมด 70 คน โดยแบ่งตาม
สาขาดังนี้

4.3.2.1	โรงเรียนจินตการดนตรี	จำนวน	17 คน
4.3.2.2	โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี	จำนวน	3 คน
4.3.2.3	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาทองหล่อ	จำนวน	16 คน
4.3.2.4	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสยามสแควร์	จำนวน	10 คน
4.3.2.5	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขารามคำแหง	จำนวน	10 คน
4.3.2.6	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสัมมากร	จำนวน	9 คน
4.3.2.7	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาปิยมรย์	จำนวน	5 คน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความถูกต้องและครบถ้วน

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรี
และสถาบันดนตรีเคพีเอ็น มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบของ
ความเรียง

5.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรี
และเครือพันธมิตร สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
คุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานและนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโน
อัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

สำหรับการแปลความหมายผลการวิจัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ยึดแนวทางของเบสต์
(Best, 1981 อ้างถึงในบุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับน้อยสุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเก็บข้อมูลกับหัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น เพื่อศึกษาถึงข้อมูลในภาพรวมของการจัดการภายในสถาบันและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับครูสอนเปียโนขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครือพันธมิตรสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 ชุด เพื่อศึกษาถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนและแนวทางในการพัฒนาการสอนตามหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการสอนเปียโน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยพิจารณาลักษณะและแนวโน้มแบบอิงกลุ่มโดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านดังนี้

2.2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

2.2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา

2.2.3 พัฒนาการทางสังคม

2.2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน

2.2.5 การวัดและประเมินผล

2.2.6 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ได้ศึกษาผลจากการวิจัยด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยทำหนังสือขออนุญาตเพื่อขอสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการศึกษา

เป็นรายบุคคลจำนวน 2 ราย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัย และตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย หัวข้อในการสัมภาษณ์ได้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี หลักสูตรเปียโนในระดับขั้นต้น ด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง การวัดและประเมินผลรวมถึงข้อเสนอแนะต่อกระบวนการอันนำไปสู่การพัฒนาตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ของงานวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key-informant Interview) ได้แก่ หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญทางด้านการสอนเปียโนโดยการสัมภาษณ์เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment) ของแนวทางในการพัฒนาการสอนตามหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสามารถสรุปตามองค์ประกอบได้ดังนี้ (วิสุทธิโสภณ รุ่งอินทร์, *สัมภาษณ์*, 26 กุมภาพันธ์ 2554; ศศิภา เลิศวิมลกุล, *สัมภาษณ์*, 12 มกราคม 2554; จินตการดนตรี, ม.ป.ป.; ชญานิน วิมลสกุลภัค, 2550)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
<p>1.1 จำนวนโรงเรียนในเครือพันธมิตรของโรงเรียนจินตการดนตรีและจำนวนสาขาของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นในกรุงเทพมหานคร</p>	<p>โรงเรียนจินตการดนตรีในกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 4 แห่งโดยรวมโรงเรียนในเครือพันธมิตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนจินตการดนตรี ตั้งอยู่ที่ เซ็นทรัล ซิดลม (โรงเรียนในเครือพันธมิตร) 1. โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี ตั้งอยู่ที่ เทสโก้ โลตัส แอ๊ด พาร์ค ทาวน์ อินทาวน์ 2. โรงเรียนโกลบอลอาร์ต ตั้งอยู่ที่ บางแค 3. โรงเรียนดนตรี New Frontier ตั้งอยู่ที่ จามจุรีสแควร์ 	<p>สถาบันดนตรีเคพีเอ็นในกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 19 แห่ง ตามสาขาต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สาขาทองหล่อ 2. สาขาสยามสแควร์ 3. สาขาปทุมธานี 4. สาขาวัชรพล 5. สาขาเพชรเกษม 6. สาขาสัมมากร 7. สาขารัตนาธิเบศร์ 8. สาขาสามเสน 9. สาขา รามคำแหง 10. สาขาเจริญนคร 11. สาขารัชดาภิเษก 12. สาขารัชโยธิน 13. สาขานวมินทร์ 14. สาขา ลาดพร้าว 15. สาขาแพชั่นไอส์แลนด์ 16. สาขาวังหิน 17. สาขาเดอะมอลล์ งามวงศ์วาน 18. สาขา เซ็นทรัลปิ่นเกล้า 19. สาขาอ่อนนุช- ลาดกระบัง 	<p>1. โรงเรียนจินตการดนตรี มีหลายโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการสอนและเข้ารับการอบรมกับทางโรงเรียนจินตการดนตรี ซึ่งเรียกว่า “โรงเรียนในเครือพันธมิตร” โดยโรงเรียนในเครือพันธมิตรใช้หลักสูตรการสอน การจัดการด้านการเรียนการสอน โดยมีโรงเรียนจินตการดนตรีเป็นผู้ให้คำปรึกษา เมื่อหมดสัญญาสามารถจัดการบริหารในด้านต่าง ๆ เองได้</p> <p>2. สถาบันดนตรีเคพีเอ็นในแต่ละสาขา ถือเป็นสถาบันเดียวกันโดยมีสาขาอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ โดยด้านการบริหารจัดการภายในมีลักษณะเป็นองค์เดียวกัน โดยมีสาขาใหญ่จำนวน 2 แห่ง คือ สาขาทองหล่อและสาขาสยามสแควร์</p>

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
<p>1.2 การทดสอบทักษะดนตรี (Audition)</p>	<p>ทางโรงเรียนกำหนดให้มีการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ก่อนการเข้ามาสอนและให้ครูสอนแทนก่อนจึงจะบรรจุเป็นครูสำหรับโรงเรียนในเครือพันธมิตรครูสามารถเข้ามาสอนก่อนและทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ในภายหลังได้</p>	<p>ทางสถาบันกำหนดมีการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ก่อนการเข้ามาสอนแต่ในบางสาขาครูสมัครเข้ามาสอนภายในสถาบันก่อนและการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ในภายหลังได้</p>	<p>จากการสำรวจแบบสอบถามมีผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครือพันธมิตร มีผู้ที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) จำนวน 3 คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนเปียโนมากกว่า 15 ปี ขึ้นไปและมีวุฒิการศึกษาทางด้านเปียโนระดับเกรด 7 ขึ้นไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือสาขาที่ไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) มีจำนวน 16 คน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรีและประสบการณ์ในการเข้ามาสอนภายในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นต่ำกว่า 3 ปี</p>

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
1.3 บุคคลที่ทำหน้าที่ในการทดสอบทักษะดนตรี (Audition)	หัวหน้าภาควิชาเปียโนและผู้จัดการ	หัวหน้าภาควิชาเปียโน	หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีจะประเมินทักษะทางด้านดนตรีส่วนผู้จัดการจะประเมินภาพรวม เช่น จิตวิทยาทั่วไป บุคลิกภาพ สำหรับหัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจะประเมินครูจากหลักเกณฑ์ตามที่สถาบันตั้งไว้
1.4 การทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ของโรงเรียนในเครือพันธมิตรและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น สาขาอื่น ๆ	สำหรับโรงเรียนในเครือพันธมิตรจะส่งครูเข้ามาทำการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ซึ่งทางโรงเรียนจะทำการทดสอบในลักษณะประเมินความรู้ทางด้านปฏิบัติและทฤษฎี จากนั้นจะแจ้งให้เจ้าของโรงเรียนในเครือพันธมิตรทราบถึงผลการประเมินครู	สาขาอื่น ๆ ของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจะส่งครูเข้าทำการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ที่สาขาใหญ่	การทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ของทั้ง 2 สถาบันมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ต้องส่งครูไปทำการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) กับทางโรงเรียนจินตการดนตรีและสาขาใหญ่

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจิตรการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
<p>1.5 การจัดระดับครูสอนเปียโน</p>	<p>จัดระดับการสอนของครูโดยการประเมินจากการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ประสิทธิภาพการสอนและความสามารถของครู ส่วนใหญ่เมื่อครูผ่านแล้วจะได้สอนในระดับขั้นต้นจนถึงระดับ 2</p>	<p>จัดระดับการสอนของครูโดยการประเมินครูจากทำการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) โดยครูสามารถเลือกระดับการสอนในชั้นต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นการคัดเลือกตามมาตรฐานของสถาบันโดยใช้ชื่อว่า “โครงการครู KCI (KPN Certificate Instructor)” ครูที่ผ่านการคัดเลือกให้เป็นครู KCI ของสถาบันจะได้รับบัตรครู KCI ซึ่งมีทั้งหมด 3 สี 3 ชนิด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Green Card (KCI Instructor) 2. Blue Card (KCI Intermediate Instructor) 3. Red Card (KCI Advance Instructor) <p>ซึ่งจะมีการประเมินความสามารถของครูไว้ในใบบันทึกการประเมิน</p>	<p>ทางโรงเรียนจิตรการดนตรีจะให้ครูที่ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) สอนในระดับขั้นต้นจนถึงระดับ 2 โดยทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจัดระดับครูจากการประเมินผลและการเลือกสอบวัดระดับตามชนิดของครู KCI</p>

ตารางที่ 7 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
2.1 การจัดหลักสูตรวิชาเปียโน	การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเปียโนแบ่งออกเป็นระดับขั้นต้น ขั้นกลางต้น ขั้นกลางปลายขั้นสูงและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	การจัดหลักสูตรการสอนเปียโนแบ่งออกเป็นระดับขั้นต้น ระดับชั้นกลางและระดับขั้นสูง	ทางโรงเรียนจินตการดนตรีมีการแบ่งระดับชั้นที่มีรายละเอียดมากกว่าทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็น
2.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น	นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่านและมีความเข้าใจในเรื่องของโน้ตและจังหวะในขั้นพื้นฐานได้	นักเรียนจะต้องมีทักษะทางด้านการปฏิบัติและทฤษฎีในเรื่องของโน้ต จังหวะ สัญลักษณ์ทางดนตรี ความเข้าใจและทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาการบรรเลงในขั้นที่สูงขึ้น	ทั้ง 2 สถาบันมีการตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนเพียงแค่ระดับพื้นฐานเท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน
2.3 การแบ่งระดับชั้นของวิชาเปียโน	การแบ่งวิชาเปียโนระดับขั้นต้นจัดช่วงระดับของหนังสือเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 4	การแบ่งวิชาเปียโนระดับขั้นต้นจัดช่วงระดับของหนังสือเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 4	มีการแบ่งระดับของหนังสือที่เหมือนกัน

ตารางที่ 7 ข้อมูลด้านหลักสูตรเป็ยนระดับขั้นต้น (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
2.4 การจัดทำแผนการสอนภายในสถาบัน	ไม่ได้จัดทำแผนการสอนของหลักสูตรเป็ยนอัลเฟรดแต่จัดเป็นห้องสมุดเพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้าเพราะครูส่วนใหญ่ค่อนข้างมีประสบการณ์การสอน	มีการจัดทำแผนการสอนเป็ยนเพื่อเป็นแนวทางการสอนให้เป็นไปในลักษณะเดียวกันแต่มีความยืดหยุ่นได้ในเรื่องของระยะเวลาในการสอนซึ่งขึ้นอยู่กับพัฒนาการของนักเรียน สถาบันจัดทำหลักสูตรเป็นหนังสือ ในหนังสือแผนการสอนมีการอธิบายถึงรายละเอียดในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้หนังสือและวิธีการสอนโดยทางสถาบันมีการปรับปรุงหนังสือเพื่อความสมบูรณ์ขึ้น	จากการสำรวจจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนโดยเรียงลำดับการสอนจากการประยุกต์ใช้หลักการตามประสบการณ์การสอนของตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ สอนโดยเรียงลำดับจากความยากง่ายไปตามหนังสือและสอนโดยเรียงลำดับจากโครงร่างหลักสูตรที่ทางสถาบันจัดทำไว้น้อยที่สุด
2.5 ระยะเวลาในการเรียนแต่ละเล่ม	การเรียนในระดับ 1A ถึงระดับ 2 ทางโรงเรียนกำหนดระยะเวลาเรียนประมาณ 6 เดือนถึง 1 ปี โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานและพัฒนาการของนักเรียน	การเรียนในระดับ 1A ทางโรงเรียนกำหนดระยะเวลาเรียนประมาณ 1 ปี ระดับ 1B-2 กำหนดระยะเวลาเรียนประมาณ 2 ปีโดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานและพัฒนาการของนักเรียน	ระยะเวลาการเรียนสามารถยืดหยุ่นได้จากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ระยะเวลาในการสอนนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ข้อมูลด้านหลักสูตรเป็ยโนระดับชั้นต้น (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
<p>2.6 การจัดการใช้หนังสือบังคับภายในสถาบัน</p>	<p>ทางโรงเรียนจินตการดนตรีจะจัดหนังสือให้กับนักเรียนเป็นชุดจำนวน 4 เล่ม ซึ่งครูที่มีประสบการณ์ในการสอนอาจใช้ทั้งชุดหรือประยุกต์ใช้เล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันขึ้นอยู่กับพัฒนาการของนักเรียนโดยทางโรงเรียนจินตการดนตรีจะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนหนังสือให้มีความเหมาะสม โรงเรียนในเครือพันธมิตรสามารถเลือกใช้หนังสือแต่ละเล่มได้เองโดยทางเจ้าของโรงเรียนจะมีการขอคำปรึกษากับทางโรงเรียนจินตการดนตรีในเรื่องของการปรับใช้หนังสือการต่อระดับของหนังสือ</p>	<p>ทางสถาบันจะจัดชุดหนังสือทั้งหมด 5 เล่มให้กับนักเรียน ซึ่งครูสามารถหาหนังสือ เสริมมาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับนักเรียน เช่น Fun Book, Solo Book, Christmas Song หนังสือทั้งหมด 5 เล่มมีความสำคัญต่อพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งเนื้อหาภายในหนังสือจะมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน</p>	<p>จากการสำรวจจากแบบสอบถามพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้หนังสือครบตามจำนวนที่ทางสถาบันกำหนดให้ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนจินตการดนตรีมีจำนวน 3 คนที่ไม่ได้ใช้หนังสือครบตามจำนวนเพราะใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันดนตรีตรีเคพีเอ็นมีจำนวน 8 คนที่ไม่ได้ใช้หนังสือครบตามจำนวน 5 เล่มเพราะใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันเช่นกัน</p>

ตารางที่ 7 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
2.7 จำนวนหนังสือของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด	หนังสือชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 มีหนังสือประกอบจำนวน 4 เล่ม คือ 1.หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) 2.หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) 3.หนังสือฝึกสอดทักษะ (Ear Training Book) 4.หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book)	หนังสือชุดBeginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 มีหนังสือประกอบจำนวน 5 เล่ม คือ 1.หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) 2. หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) 3.หนังสือฝึกสอดทักษะ (Ear Training Book) 4. หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) 5.หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book)	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นมีจำนวนหนังสือมากกว่า คือ หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ทางโรงเรียนจินตการดนตรีไม่ได้นำหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) มาใช้สอนเพราะว่าจัดทำเป็นหนังสือเสริมจากหนังสือบังคับ คือ ไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนเรียนเป็นเนื้อหาหลักแต่ให้เลือกใช้เป็นหนังสือเสริมแทน
2.8 การใช้สื่อการเรียนการสอน	ทางโรงเรียนจะอธิบายการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ในการอบรม หนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรีจะถูกจัดไว้รวมกันในห้องสมุด ครูและนักเรียนสามารถขอยืมไปใช้ในการเรียนการสอนและนำไปถ่ายเอกสารได้	ไม่ได้กำหนดสื่อการสอน แต่ให้ครูเลือกใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง เช่น เครื่องนับจังหวะ (Metronome) บัตรคำ (Flash Card) ตุ๊กตาหมีและหนูของการสอนดนตรีเด็กเล็ก (MLM) และสื่อการสอนที่ครูประดิษฐ์ขึ้น	จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่ครูจะนำบทเพลงที่อยู่นอกเหนือบทเรียนมาเป็นสื่อในการสอนมากที่สุด รองลงมาคือใช้สื่อการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนและใช้บัตรคำ (Flash Card) ในการสอนน้อยที่สุด

ตารางที่ 8 ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดการแสดง

หัวข้อ	โรงเรียนจิตรการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
3.1 การจัดอบรม	ทางโรงเรียนจิตรการดนตรีมีการจัดการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยอบรมในด้านการสอนและการสอบ หัวข้อการอบรมจะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ	ทางสถาบันจะมีการจัดอบรมโดยเน้นทางด้านจิตวิทยาการสอน ทักษะดนตรีปฏิบัติ เทคนิคการสอนของครูครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ คือ 1.ทฤษฎีดนตรีและสังคีตนิยม 2. จิตวิทยาการสอน 3. แนวทางการสอบวัดผลนักเรียน 4.การเสริมสร้างเทคนิคการบรรเลงขั้นสูง 5. แผนการเรียนการสอนระยะยาวและรายชั่วโมง 6. การประเมินการสอนของครูและการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	หัวข้อการอบรมมีลักษณะคล้ายกัน ซึ่งเนื้อหามีความครอบคลุมในเรื่องเกี่ยวกับการสอน
3.2 การจัดประชุม	การจัดประชุมครูสอนเปียโนภายในโรงเรียนจัดขึ้น 1 ครั้งต่อปี โดยมีข้อยกเว้นเมื่อมีกิจกรรมพิเศษ หัวข้อการสอบเปลี่ยนก็จะมีการเรียกประชุมกัน โดยประเด็นในการประชุมจะแจ้งรายละเอียดให้ครูทราบ	ทางสถาบันจะจัดประชุมในเรื่องต่าง ๆ กับผู้จัดการแต่ละสาขา ซึ่งทางผู้จัดการของแต่ละสาขาจะทำการจัดประชุมครูสอนเปียโนภายในสาขาของตนเอง โดยจัดการภายในสาขา ในด้านของการจัดการอบรม KCI	มีการจัดประชุมครูเพื่อแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ให้ครูทราบและปฏิบัติตาม

ตารางที่ 8 ข้อมูลด้านการจัดประชุมและการอบรมและการจัดการแสดง (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจิตรการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
3.3 การให้ความร่วมมือในการอบรมและการประชุม	ครูให้ความสำคัญกับการประชุมและการอบรมแต่เนื่องจากเวลาของครูไม่ตรงกันจึงทำให้ยากต่อการประชุมและอบรมโดยพร้อมเพรียงกัน จึงเป็นการประชุมบางส่วนและแจ้งให้ครูทราบภายหลัง ทางโรงเรียนได้มีการประชาสัมพันธ์กับทางโรงเรียนในเครือพันธมิตรให้ทราบด้วย เพื่อให้ครูสนใจเข้าร่วมประชุมหรืออบรมด้วย	ครูไม่ค่อยให้ความสำคัญเพราะทุกครั้งที่มีการอบรม จะมีครูเข้าร่วมเป็นจำนวนน้อย เพราะครูทำงานในลักษณะงานนอกเวลา (Part Time) เวลาว่างจะไม่ตรงกัน แต่ครูที่สอนในสาขาต่างจังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นครูที่ทำงานเต็มเวลา (Full Time)	จากการสำรวจแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมจากทางสถาบันมีจำนวน 41 คน แต่การเข้ารับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนการนำมาสอนอยู่ในระดับปานกลาง
3.4 การจัดแสดงดนตรี	การจัดแสดงของนักเรียนจัดขึ้น 4 ครั้งต่อปี	การจัดการแสดงของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับแต่ละสาขาซึ่งจัดประมาณ 3 เดือนต่อครั้ง หรือ 4-5 เดือนต่อครั้ง	มีการจัดแสดงดนตรีบ่อยครั้งเพื่อวัดและประเมินความสามารถและพัฒนาการของนักเรียนโดยวัดและประเมินผลจากการแสดง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
4.1 การสอบภายในสถาบัน	การสอบจัดขึ้น 2 ครั้งต่อปี	การจัดสอบภายในสถาบันนั้นนักเรียนจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80 % ของหลักสูตรในแต่ละระดับ จึงจะได้รับพิจารณาให้เข้าสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรจากทางสถาบัน	การจัดสอบของโรงเรียนจินตการดนตรีไม่มีการสอบเลื่อนระดับเมื่อเปลี่ยนหนังสือแต่เป็นการสอบเพื่อรับใบประกาศนียบัตรและใบรับรองส่วนทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นมีการสอบเพื่อเลื่อนระดับของหนังสือที่สูงขึ้น จากการสำรวจพบว่า ครูส่วนใหญ่ส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันของตัวเองอยู่ในระดับปานกลาง
4.2 หลักเกณฑ์ในการสอบ	การสอบเพื่อรับใบประกาศนียบัตรทางด้านดนตรีแบ่งเนื้อหาการสอบวัดผลดังนี้ ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหาดนตรี จัดแบ่งกลุ่มเนื้อหาดนตรีออกเป็น เพลงด้านการสอบเพื่อรับใบประกาศนียบัตรทางด้านเทคนิคการเล่นเพลง	การสอบเพื่อเลื่อนระดับชั้นของหนังสือแบ่งเนื้อหาการสอบวัดผล ดังนี้ ด้านเนื้อหาดนตรีจาก Level 1A -2 1. เลือก 1 เพลงจากหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) 2. เลือก 2 เพลงจากหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book)	หลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การสอบมีลักษณะที่แตกต่างกัน เนื่องจากของโรงเรียนจินตการดนตรีเป็นการสอบโดยมีใบรับรองแต่ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นเป็นการสอบหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การสอบมีลักษณะที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
<p>4.2 หลักเกณฑ์ในการสอบ (ต่อ)</p>	<p>ด้านเนื้อหาเพลง จัดแบ่งเป็น 3 กลุ่มเพลง</p> <p>ส่วนที่ 2 ด้านทักษะเทคนิคการควบคุมเครื่องดนตรี ได้แก่ การไล่ Scales การเล่น Primary Triad และการเล่น Arpeggios</p> <p>ส่วนที่ 3 ทักษะด้านโสตประสาทแบ่งเนื้อหาการทดสอบออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ การทดสอบด้านความรู้สึทางจังหวะ การทดสอบด้านการร้องและการได้ยินของระดับเสียง การทดสอบด้านความช่างสังเกต การทดสอบด้านความจำของทำนองและจังหวะ</p> <p>ส่วนที่ 4 ทักษะด้านการอ่านดนตรีซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การทดสอบ</p>	<p>หรือหนังสือ Masterworks Classic</p> <p>3. เลือก 2 บทจากหนังสือการฝึกเทคนิค (Technic Book)</p> <p>ด้านทักษะเทคนิคใน Level 1A</p> <p>1. เล่น Scale 1 Octave ที่ละมือ ในคีย์ C Major และ Arpeggio</p> <p>ด้านทักษะเทคนิคใน Level 1B</p> <p>1. เล่น Scale 1 Octave ที่ละมือ ในคีย์ C Major, D Major, F Major และ Arpeggios</p> <p>ด้านทักษะเทคนิคใน Level 2</p> <p>1. เล่น Scale 1 Octave ที่ละมือ ในคีย์ C Major, G Major, D Major, A Major , F Major และ Arpeggios</p> <p>ด้านโสต ทฤษฎีและการอ่านใน Level 1A -2</p> <p>1. ทดสอบทักษะการฟังจากหนังสือ</p>	<p>เนื่องจากของโรงเรียนจินตการดนตรีเป็นการสอบโดยมีใบรับรองแต่ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นเป็นการสอบเลื่อนระดับของหนังสือ</p>

ตารางที่ 9 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

หัวข้อ	โรงเรียนจินตการดนตรี	สถาบันดนตรีเคพีเอ็น	สรุป
4.2 หลักเกณฑ์ในการสอบ (ต่อ)	ด้านการอ่านจังหวะและการทดสอบ ด้านการอ่านโน้ต	2. ทดสอบทฤษฎีจากหนังสือ 3. ทดสอบทักษะการอ่านโน้ตฉบับพลัน (Sight Reading)	
4.4 การส่งสอบนักเรียนกับสถาบัน ภายนอก	ทางโรงเรียนเป็นภาคีกับทางสถาบัน The Associated Board of the Royal Schools of Music (ABRSM) ของ ประเทศอังกฤษและสถาบัน Kawai School of Music ของประเทศญี่ปุ่น ก่อนที่ครูจะส่งนักเรียนเข้าสอบ ทาง โรงเรียนจะจัดชั้นเรียนดนตรีขั้นสูงโดย ให้นักเรียนที่จะทำการสอบ เล่นให้ฟัง และประเมินว่าเด็กสามารถสอบได้ หรือไม่	การสอบภายนอกสถาบันจะแล้วแต่ ดุลยพินิจของครูในเรื่องของการส่งสอบ ภายนอกสถาบัน	จากการสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบ สอบถามของโรงเรียนจินตการดนตรีส่ง นักเรียนสอบกับทางสถาบันที่เป็นภาคี คือ ABRSM มากกว่า ผู้ตอบแบบสอบ ถามของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นที่ส่ง นักเรียนสอบกับทางสถาบัน Trinity Guildhall มากกว่า ซึ่งจากการสำรวจ ไม่พบการส่งสอบในสถาบันอื่น นอกเหนือจาก 2 สถาบันที่กล่าวมา

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

หัวข้อ	หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรี	หัวข้อ	หัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น
1. หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดและหนังสือเสริม	หนังสือระดับขั้นต้นมีจำนวน 4 เล่มที่กำหนดเป็นหนังสือบังคับ เนื่องด้วยหนังสือแต่ละระดับมีจำนวนหลายเล่มจึงทำให้จบแต่ละระดับโดยใช้ระยะเวลาานาน ครูที่นำหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมาใช้ในการสอนต้องมีความใจและมี ความสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับนักเรียนให้ได้ เมื่อครูศึกษาหลักสูตรทั้งหมดของอัลเฟรดและนำมาประยุกต์ใช้หรือสอนควบคู่กับซีดีเพลงที่ประกอบกับหนังสือก็จะทำให้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากนักเรียนมีพัฒนาการเร็วควรรหาหนังสือที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาเสริมบทเรียน โดยบางเพลงหรือบางหัวข้อที่นักเรียนเข้าใจแล้วก็สามารถข้ามเนื้อหาได้	1. หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดและหนังสือเสริม	ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นควรมีหนังสือให้ครูเลือกใช้สอนมากกว่า 5 เล่มที่ทางสถาบันกำหนดเพื่อให้ครูได้เลือกใช้หรือ สลับหนังสือที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดความ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น เพราะการเรียนเปียโนมีความแตกต่างกับ การเรียนในโรงเรียน หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเพียงอย่าง เดียวไม่สามารถที่จะใช้กับนักเรียนทุกคนได้ ซึ่งครูผู้สอน จะต้องทำการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับนักเรียนแต่ละคนให้มีความเหมาะสมและน่าสนใจมากขึ้น
		2. การทดสอบทักษะดนตรี (Audition) และการจัดอบรม	ครูควรได้รับการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) และการอบรมก่อนการสอน จะทำให้นำหลักสูตรไปใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะครูที่เพิ่งเริ่มต้นสอนและไม่เคยใช้หนังสือเปียโนอัลเฟรดซึ่งจะไม่เข้าใจลักษณะและ วัตถุประสงค์ของหนังสือ ควรจะมีการจัดตัวอย่างการสอน เป็นกรณีศึกษา ซึ่งจะทำให้ครูที่เข้าร่วมการอบรมจะมีความ เข้าใจและโดยนำการสอนและใช้หนังสือเปียโนอัลเฟรดได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูสอนเปียโนระดับชั้นต้นที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการสอนเปียโน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ได้ศึกษาผลจากการวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดการสอนเปียโนซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)
2. พัฒนาการทางสติปัญญา
3. พัฒนาการทางสังคม
4. การใช้สื่อการเรียนการสอน
5. การวัดและประเมินผล
6. ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเปียโน

อัลเฟรด

โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไปและเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ดังตารางที่ 11-18

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในสถาบันดนตรีเอกชน

สถาบันดนตรีเอกชน	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนจินตการดนตรี	17	24.3
โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี	3	4.3
สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาทองหล่อ	16	22.9
สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสยามสแควร์	10	14.3
สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขารามคำแหง	10	14.3
สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสัมมากร	9	12.8
สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาปทุมธานี	5	7.1
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนเปียโนในโรงเรียนดนตรีมากที่สุด มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมา คือ สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาของหล่อ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และโรงเรียนดนตรีศิลปการดนตรีมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 4.3

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	19	27.1
หญิง	51	72.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมา คือ เพศชาย มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	2	2.8
20 – 25 ปี	27	38.6
26 – 30 ปี	24	34.3
31 ปีขึ้นไป	17	24.3
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษามีอายุ 20 – 25 ปี มากที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมา คือ อายุ 26 – 30 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และอายุน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.0
ปริญญาตรี	56	80.0
ปริญญาโท	14	20.0
ปริญญาเอก	0	0.0
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโทมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาทางด้านดนตรี	26	37.1
วุฒิการศึกษาด้านอื่น	44	62.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านอื่น มากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 รองลงมา คือ มีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรี จำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 37.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ข้อมูลระดับเกรด/วุฒิการศึกษาทางด้านเปียโน

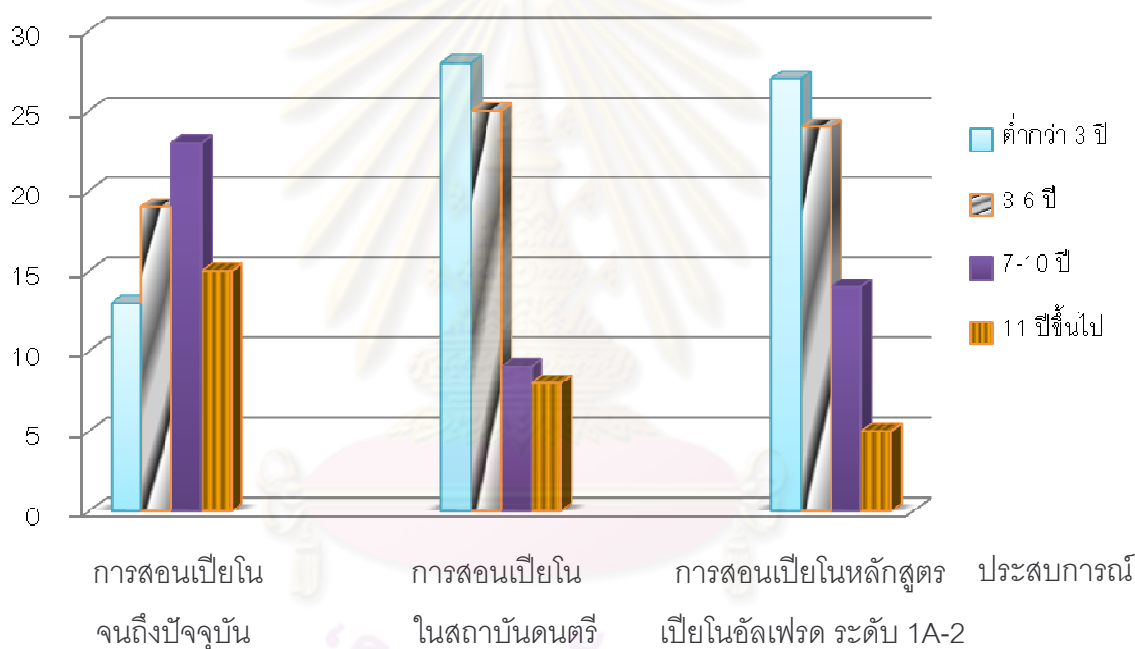
เกรด / สถาบัน	KPN	Trinity	Yamaha	ABRSM	Eastern Michigan University	Musik Lehranstalt der Stadt Wien, Austria	มีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรี	จำนวน	ร้อยละ
5	1	2	1	3	-	-	-	7	10.0
6	-	3	-	-	-	-	-	3	4.3
7	-	4	1	1	-	-	-	6	8.6
8	-	28	-	3	-	-	-	31	44.3
PC	-	3	-	-	-	-	-	3	4.3
ATCL	-	-	-	1	-	-	-	1	1.4
LTCL	-	2	-	-	-	-	-	2	2.9
FTCL	-	1	-	-	-	-	-	1	1.4
Master of Arts in Music	-	-	-	-	1	-	-	1	1.4
Advance	-	-	-	-	-	1	-	1	1.4
ไม่ได้สอบ	-	-	-	-	-	-	14	14	20.0
จำนวน	1	43	2	8	1	1	14	70	-
ร้อยละ	1.4	61.4	2.9	11.5	1.4	1.4	20	-	100
รวม								70	100

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านเปียโนในระดับที่สูงกว่าเกรด 8 และส่วนใหญ่อยู่ในระดับเกรด 8 มากที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอบจากสถาบัน Trinity รองลงมา คือ ระดับเกรด 5 มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรีส่วนใหญ่ไม่ได้สอบวัดระดับเกรดเนื่องจากมีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0

รูปที่ 1 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนเปียโนจนถึงปัจจุบัน การสอนเปียโนในสถาบันดนตรีและการสอนเปียโนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A-2

จำนวนครู

จากรูปที่ 1 แผนภูมิแท่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนเปียโนจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 7-10 ปี มากที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมา คือ 3-6 ปี มีจำนวน 19 คิดเป็นร้อยละ 27.1 และประสบการณ์การสอนเปียโนจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาน้อยที่สุด คือ 11-13 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนเปียโนในสถาบันดนตรีเป็นระยะเวลาต่ำกว่า 3 ปี มากที่สุด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา คือ 3-6 ปี มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 และประสบการณ์การสอนเปียโนในสถาบันดนตรีเป็นระยะเวลาน้อยที่สุด คือ มากกว่า 10 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอบเปียโนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A-2 เป็นระยะเวลาต่ำกว่า 3 ปี มากที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมา คือ 3-6 ปี มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และประสบการณ์การสอบเปียโนหลักสูตรอัลเฟรดระดับ 1A-2 เป็นระยะเวลาน้อยที่สุด คือ 11 ปีขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition)

การทดสอบทักษะดนตรี (Audition)	จำนวน	ร้อยละ
ผ่าน	51	72.9
ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition)	19	27.1
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) มากที่สุดมีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 72.9 รองลงมา คือ ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีในด้านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ดังตารางที่ 6 ที่กล่าวว่าครูต้องผ่านการทดสอบจึงสามารถสอนได้ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูล พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ที่ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบดังกล่าวเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการสอบเปียโนทั้ง 3 ด้าน ตามแผนภูมิรูปที่ 1 มากกว่า 15 ปีขึ้นไปและมีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็นในด้านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ดังตารางที่ 6 ที่กล่าวว่าเมื่อเปิดการทดสอบจากโครงการครู KCI ทางสาขาจะส่งครูมาทดสอบซึ่งจากการสำรวจข้อมูล พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 16 คนที่ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบดังกล่าว ซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านดนตรีและมีประสบการณ์ในการเข้ามาสอนภายในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นต่ำกว่า 3 ปี

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการอบรมจากทางสถาบัน

การอบรมจากทางสถาบัน	จำนวน	ร้อยละ
เคย	41	58.6
ไม่เคย	29	41.4
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมจากทางสถาบันมากที่สุด มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 รองลงมา คือ ไม่เคยเข้ารับการอบรมจากทางสถาบัน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของการให้ความร่วมมือในการอบรมดังตารางที่ 8 ที่กล่าวว่าครูส่วนใหญ่เวลาไม่ตรงกันจึงทำให้ยากต่อการเข้ารับการอบรม

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยพิจารณาลักษณะและแนวโน้มแบบอิงกลุ่ม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนเปียโนแบ่งออกเป็น 6 ด้านได้แก่

2.2.1 ด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

2.2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา

2.2.3 พัฒนาการทางสังคม

2.2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

2.2.6 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อ 1 ด้วยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการเรียงข้อมูลของค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพร้อมสรุปข้อมูลของลักษณะและแนวโน้มแบบอิงกลุ่มเพื่อจำแนกรายละเอียดตามผล

สำหรับการแปลความหมายผลการวิจัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ยึดแนวทางของเบสท์ (Best, 1981 อ้างถึงในบุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการสอนระดับน้อยสุด

2.2.1 ด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

ทฤษฎีด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ของบรูเนอร์ (Jerome S. Bruner, 1960 อ้างถึงในพรณี ช.เจนจิต, 2528) เน้นพัฒนาการเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของผู้เรียนประกอบกับการจัดโครงสร้างของเนื้อหาที่จะเรียนรู้ให้สอดคล้องกันสามารถจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดทฤษฎีการจัดหลักสูตรของบรูเนอร์โดยจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1.1 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตามพัฒนาการของผู้เรียน

2.2.1.2 การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน

2.2.1.3 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน

2.2.1.4 การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ตารางที่ 19 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.1.1 การจัดเนื้อหาให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตามพัฒนาการของผู้เรียน			
5. เตรียมการสอนที่มีความแตกต่างกันของนักเรียนในแต่ละคน	4.46	0.70	มาก
7. ใช้ระยะเวลาในการสอนนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันตามความเหมาะสม	4.01	0.92	มาก
1. ศึกษาหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดด้วยตนเองก่อนนำมาสอน	3.64	1.01	มาก
4. เตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง	3.64	1.01	มาก
6. จัดบันทึกพัฒนาการทางด้านการเรียน สำรวจ เจตคติและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทุกคน	3.53	0.99	มาก
3. จัดทำแผนการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด	2.90	1.07	ปานกลาง
2. เข้าอบรมการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนนำมาสอน	2.66	1.24	ปานกลาง
รวม	3.55	1.15	มาก

ตารางที่ 19 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว
(Spiral Curriculum) (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.1.2 การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน			
8. การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับนักเรียนในแต่ละคน			
8.1 เปลี่ยนหนังสือที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับระดับ (Level) ที่นักเรียนเรียนอยู่เมื่อหนังสือไม่เหมาะกับนักเรียน	4.14	0.95	มาก
9. การแก้ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ยากเกินกว่าระดับมักจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจทันที			
9.1 เมื่อนักเรียนมีความต้องการเล่นบทเพลงที่มีความยากเกินกว่าระดับที่เรียนอยู่ จะนำบทเพลงนั้น มาสอนนักเรียน	4.11	0.75	มาก
9.2 เมื่อนักเรียนมีความต้องการเล่นบทเพลงที่ชื่นชอบ แต่มีระดับความยากเกินกว่าที่นักเรียนจะเล่นได้ จะนำบทเพลงนั้น มาปรับเนื้อหาให้มีความง่ายขึ้นเพื่อสอนนักเรียน	3.93	0.87	มาก
11. สอนนักเรียนร้องเสียงตัวโน้ตโดยใช้ระบบซอลฟา (โด เร มี) แทนระบบตัวอักษร (A B C) เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น	3.77	1.22	มาก
10. สอนบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Scale c major) ให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับ 1A เพื่อให้เกิดความพร้อมในการเล่น	3.66	1.11	มาก
รวม	3.92	1.01	มาก
2.2.1.3 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน			
14. เรียงลำดับการสอนผนวกกับการประยุกต์ใช้หลักการตามประสบการณ์ของตนเอง	4.37	0.73	มาก
16. ทดสอบความรู้เดิมของนักเรียน ก่อนเริ่มการเรียนการสอน	4.33	0.76	มาก
17. สอนเนื้อหาใหม่โดยทบทวนเนื้อหาเก่าที่มีความสอดคล้องกัน	4.21	0.80	มาก
15. ทบทวนการเรียนการสอนในช่วงที่เผลอ	4.06	0.85	มาก
18. จุดบันทึกการสอนหลังการสอนทุกครั้งเพื่อทำให้การเรียนครั้งต่อไปมีความสัมพันธ์กัน	4.00	0.99	มาก
13. สอนโดยอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ เรียงลำดับการสอนจากความง่ายไปยากตามหนังสือ	3.97	0.87	มาก

ตารางที่ 19 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
12. สอนโดยเรียงลำดับการสอนจากโครงร่างหลักสูตรที่ทางสถาบันจัดทำไว้	3.64	0.98	มาก
รวม	4.08	0.88	มาก
2.2.1.4 การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
23. ให้ความสำคัญกับทักษะการเล่นในการสอนแต่ละครั้ง	4.56	0.65	มากที่สุด
24. ให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านในการสอนแต่ละครั้ง	4.49	0.65	มาก
19. ในหนึ่งชั่วโมงสอนทักษะที่มีความหลากหลาย	4.14	0.69	มาก
20. ให้ความสำคัญกับทฤษฎีดนตรีในการสอนแต่ละครั้ง	4.11	0.77	มาก
21. ให้ความสำคัญกับทักษะการฟังในการสอนแต่ละครั้ง	3.93	0.79	มาก
22. ให้ความสำคัญกับทักษะการร้องในการสอนแต่ละครั้ง	3.54	0.96	มาก
รวม	4.13	0.83	มาก
รวมทั้งหมด	3.91	1.01	มาก

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) เกี่ยวกับการให้ความสำคัญในทักษะต่าง ๆ พบว่า ครูให้ความสำคัญกับทักษะการเล่น โดยมีค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดในการจัดหลักสูตรแบบเกลียว ($M = 4.56$, $SD = 0.65$) รองลงมา คือ ทักษะการอ่าน ($M = 4.49$, $SD = 0.65$) ทักษะทางด้านทฤษฎีดนตรี ($M = 4.11$, $SD = 0.77$) ทักษะการฟัง ($M = 3.93$, $SD = 0.79$) และทักษะการร้อง ($M = 3.54$, $SD = 0.96$) ตามลำดับ โดยทักษะการเล่นและการอ่าน ครูให้ระดับความสำคัญตั้งแต่ระดับปานกลางจนถึงมากที่สุด ส่วนทักษะทางด้านทฤษฎี ทักษะการฟังและการร้อง ในส่วนของการกระจายข้อมูล พบว่า ทักษะการเล่น การอ่าน ทฤษฎีดนตรีมีการกระจายของข้อมูลน้อยโดยให้ความสำคัญตั้งแต่ระดับปานกลางจนถึงมากที่สุด ซึ่งครูมีความเห็นต่อความสำคัญของทักษะในด้านที่กล่าวมาอย่างเห็นพ้องต้องกัน ส่วนทักษะทางด้าน การอ่านและการฟังมีการกระจายของข้อมูลมาก โดยให้ความสำคัญตั้งแต่ระดับน้อยจนถึงมากที่สุด

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูเข้ารับการอบรมการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนนำมาสอน ($M =$

2.66, $SD = 1.01$) มีการกระจายข้อมูลมากโดยครูให้ความสำคัญตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด

2.2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ เมื่อนำมาใช้กับการเรียนการสอนดนตรี ฌูรท์ สุธจิตต์ (2541) กล่าวว่า การเรียนรู้ดนตรีควรเริ่มด้วยการรับรู้ทางเสียงเพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ซึ่งตรงกับขั้นการเรียนรู้โดยการกระทำ (Enactive Representation) ในระยะต่อมากการแปลแนวคิดทางเสียงมาเป็นสัญลักษณ์ ควรใช้สัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายในลักษณะที่เป็นภาพแทนลักษณะของเสียงได้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการรับรู้เป็นภาพและจินตนาการ (Iconic Representation) ในขั้นที่สาม คือ การแทนสัญลักษณ์ในขั้นที่สองด้วยสัญลักษณ์ดนตรี (Musical Notation) เรียกว่า การเรียนรู้โดยการสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ (Symbolic Representation) โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาโดยจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.2.1 การสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์

2.2.2.2 การแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี

ทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญาของเพียเจต์ สำหรับเด็กที่มีช่วงอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 3 คือ ขั้นปฏิบัติการความคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operations) ฌูรท์ สุธจิตต์ (2541) กล่าวว่า เด็กวัยนี้ว่ามีพัฒนาการทางดนตรีก้าวหน้ามากขึ้น ในด้านของจังหวะสามารถตอบสนองของจังหวะที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ มีความคงที่ของจังหวะมากขึ้นสามารถร้องเพลงวงและแคนนอน (Round and Cannon) ได้ซึ่งแสดงว่าพัฒนาการด้านเสียงประสานเริ่มขึ้นในเด็กวัยนี้ โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการเชาว์ปัญญาโดยจำแนกได้ดังนี้

2.2.2.3 การสอนโดยคำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของผู้เรียน

ตารางที่ 20 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญา

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.2.1 การสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์			
25. สอนลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดัง-ค่อย เช่น forte และ piano โดยให้นักเรียนรับรู้ด้วยการฟังและให้นักเรียนบอกถึงรายละเอียดลักษณะของสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ได้ยิน	4.39	0.75	มาก

ตารางที่ 20 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญา (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
26. บอกชื่อของสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนที่จะอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนดู	4.24	0.84	มาก
รวม	4.31	0.80	มาก
2.2.2.2 การแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี			
28. ให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนการใช้ภาพแทน	3.66	0.92	มาก
27. ให้ความสำคัญกับการใช้ภาพแทนสัญลักษณ์ทางดนตรี	3.57	0.94	มาก
รวม	3.61	0.93	มาก
2.2.2.3 การสอนโดยคำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของผู้เรียน			
29. ฝึกให้นักเรียนฟังเสียงสูง-ต่ำและทิศทางการไล่ไปมาของตัวโน้ต	4.13	0.74	มาก
33. ให้ความสำคัญกับการสอนการฟังขั้นสูงโดยให้คำอธิบายและมีกิจกรรมเพิ่มเติม	3.47	0.85	ปานกลาง
30. เล่นทำนองเพลงและให้นักเรียนตบมือหรือให้นักเรียนกดคีย์เปียโนตามทำนองที่เล่น	3.43	0.94	ปานกลาง
31. เล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับให้นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน	3.33	1.06	ปานกลาง
32. ให้นักเรียนเล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน	3.19	1.12	ปานกลาง
รวม	3.51	1.00	มาก
รวมทั้งหมด	3.71	1.00	มาก

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพัฒนาการทางสติปัญญา พบว่า สอนลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดัง- ค่อยเช่น forte และ piano โดยให้นักเรียนรับรู้ด้วยการฟังและให้นักเรียนบอกถึงรายละเอียดลักษณะของสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ได้ยิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.39$, $SD = 0.75$) ครูให้ความสำคัญในระดับน้อยจนถึงมากที่สุด โดยมีระดับการกระจายข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นถึงความเห็นสำคัญของนักเรียนต่อทักษะการฟังและสังเกตรายละเอียดด้วยตนเอง สำหรับการบอกชื่อของสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนที่จะอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนดู ($M =$

4.24, $SD = 0.84$) และให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนการใช้ภาพแทน ($M = 3.66$, $SD = 0.92$) ครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ในด้านการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพัฒนาการทางสติปัญญาเกี่ยวกับการมีพัฒนาการด้านระดับเสียง จังหวะและเสียงประสานที่เพิ่มขึ้นของช่วงอายุ 7-9 ปี พบว่า ส่วนใหญ่ครูให้ความสำคัญระดับปานกลาง คือ ให้ความสำคัญกับการสอนการฟังขั้นสูง เสียงโดยให้คำอธิบายและมีกิจกรรมเพิ่มเติม ($M = 3.47$, $SD = 0.85$) เล่นทำนองเพลงและให้นักเรียนตบมือหรือให้นักเรียนกดคีย์เปียโนตามทำนองที่เล่น ($M = 3.43$, $SD = 0.94$) เล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับให้นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน ($M = 3.33$, $SD = 1.06$) และครูให้นักเรียนเล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน ($M = 3.19$, $SD = 1.12$) โดยครูให้ความสำคัญในระดับน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด โดยมีระดับการกระจายข้อมูลมาก

2.2.3 พัฒนาการทางสังคม

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ สำหรับเด็กที่มีช่วงอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 4 คือ ขั้นแฝง (Latency Stage) ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีทางด้านสังคมของ فروยด์มาใช้ในการเรียนการสอนดนตรี สามารถกล่าวได้ว่าในระยะนี้ความสนใจในด้านเพศจะลดลง เมื่อเด็กสามารถปรับพฤติกรรมในเรื่องของเพศได้ เด็กจะมีความสนใจในด้านอื่นมากขึ้น โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมโดยจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.3.1 การสอนโดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรี

2.2.3.2 การจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น

2.2.3.3 การสอนโดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน

ทฤษฎีจิตสังคมของ อีริคสัน สำหรับเด็กที่มีช่วงอายุ 7-9 ปี มีพัฒนาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 4 คือ เป็นขั้นการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบกับปมด้อย (Industry VS Inferiority) ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีจิตสังคมมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีสามารถกล่าวได้ว่าเด็กที่มีรากฐานทางพัฒนาการที่ดีในวัยตอนต้น พัฒนาการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันและเสริมสร้างพัฒนาการในขั้นต่อมาที่ดีขึ้น โดยผู้วิจัยสรุปแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมโดยจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.3.4 การสอนที่เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยันและวินัยในการฝึกซ้อม

2.2.3.5 การสอนที่เสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียน

ตารางที่ 21 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.3.1 การสอนโดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรี			
34. ปลุกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในทางด้านดนตรี เช่น แนะนำให้ดูการแสดงของเด็กคนอื่นที่เล่นบทเพลงเดียวกับนักเรียนใน You Tube หรือสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี	3.61	0.94	มาก
รวม	3.61	0.94	มาก
2.2.3.2 การจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น			
37. ส่งนักเรียนของตัวเองแสดงทุกครั้งเมื่อทางสถาบันจัดการแสดงของนักเรียน	3.74	0.94	มาก
35. ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีที่สถาบันจัดขึ้น	3.30	1.28	ปานกลาง
36. เมื่อมีการจัดการแสดงของนักเรียนให้นักเรียนเล่นเปียโนร่วมกับผู้อื่น เช่น ให้นักเรียนเล่นเปียโนคู่กัน เล่น Accompany ประกอบกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ เป็นต้น	3.29	0.98	ปานกลาง
รวม	3.44	1.09	ปานกลาง
2.2.3.3 การสอนโดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน			
41. เมื่อมีจัดการแสดงหรือมีการสอบจะให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทเพลงด้วยตนเอง	3.96	0.82	มาก
38. จูงใจนักเรียนโดยการให้รางวัล เช่น การชมเชย การให้สติ๊กเกอร์และขนม	3.90	1.01	มาก
40. จูงใจให้นักเรียนเกิดความชอบและอยากฟังเพลงด้วยตัวเอง	3.80	0.88	มาก
39. เมื่อมีการแสดงดนตรีหรือมีการแข่งขันทางดนตรีจะแนะนำผู้ปกครองให้พานักเรียนไปชม	3.30	1.07	ปานกลาง
รวม	3.74	0.98	มาก

ตารางที่ 21 รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.3.4 การสอนที่เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยัน และวินัยในการฝึกซ้อม			
42. แนะนำวิธีการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจและสนใจนำไปฝึกหัด	4.31	0.75	มาก
45. เมื่อสอนเสร็จ จะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงสิ่งที่ได้เรียนไป และให้ผู้ปกครอง ช่วยดูแลเรื่องการบ้านของนักเรียน เช่น การซ้อมบทเพลง	4.19	0.82	มาก
44. ทำให้นักเรียนเกิดความอยากซ้อมบทเพลงมาล่วงหน้าด้วยตัวเอง	3.51	0.83	มาก
43. จัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน	3.16	1.02	ปานกลาง
รวม	3.79	0.98	มาก
2.2.3.5 การสอนที่เสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียน			
47. ปลุกฝังให้นักเรียนพยายามเล่นบทเพลงใหม่และศึกษา รายละเอียดในบทเพลงด้วยตนเอง	3.99	0.79	มาก
46. แนะนำผู้ปกครองให้เข้าใจถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนดนตรี เช่น การฟังเพลง ความเข้าใจในสุนทรียะทางดนตรี	3.69	0.94	มาก
รวม	3.84	0.88	มาก
รวมทั้งหมด	3.70	1.00	มาก

จากตารางที่ 21 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านพัฒนาการทางด้านสังคม พบว่า แนะนำวิธีการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจและสนใจนำไปฝึกหัดมีค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด ($M = 4.31$, $SD = 0.75$) และการจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 3.16$, $SD = 1.02$) แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของวิธีการสอนเรื่องของการฝึกซ้อม

สำหรับข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น ครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คือ เมื่อมีการจัดการแสดงของนักเรียนให้นักเรียนเล่นเปียโนร่วมกับผู้อื่น เช่น ให้นักเรียนเล่นเปียโนคู่กัน เล่น Accompany ประกอบกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ เป็นต้น ($M = 3.29$, $SD = 0.98$)

2.2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยผู้สอนได้ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ไปยังผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน โดยผู้วิจัยจำแนกสื่อสำหรับการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดไว้ดังนี้

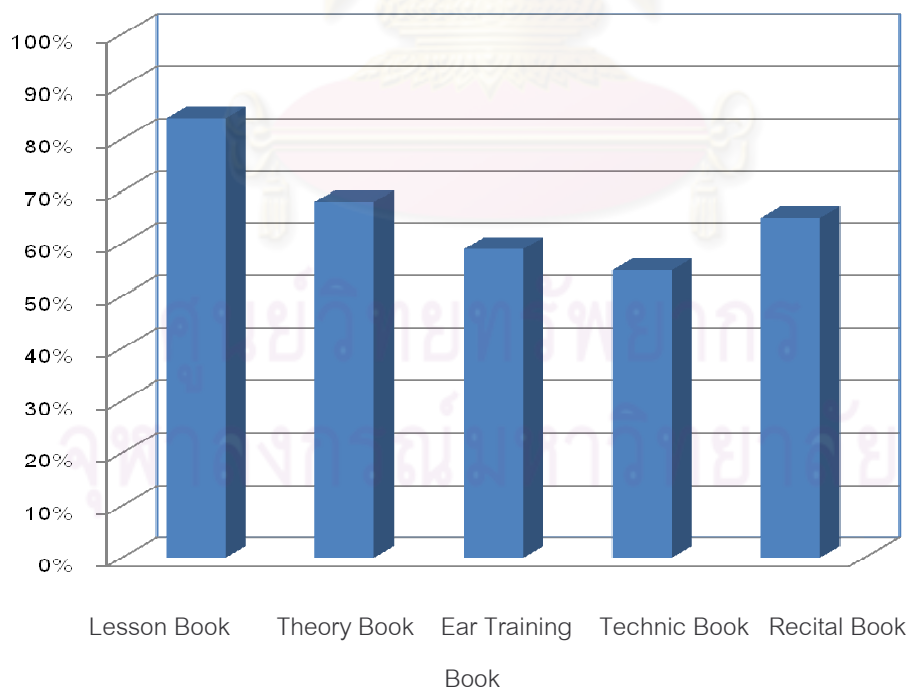
2.2.4.1 สื่อที่เป็นหนังสือเปียโน

2.2.4.2 สื่ออื่น ๆ

2.2.4.1 สื่อที่เป็นหนังสือเปียโน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้หนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ตั้งแต่ระดับ 1A จนถึงระดับ 2 โดยมีหนังสือประกอบจำนวน 5 เล่ม คือ หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) และการใช้หนังสือจากหลักสูตรอื่นเพิ่มเติม

รูปที่ 2 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยในการใช้หนังสือทั้ง 5 เล่มโดยเฉลี่ยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เปอร์เซ็นต์การใช้

ชื่อหนังสือ

Book

จากรูปที่ 2 แผนภูมิแท่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 98.6 ใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็น 84 เปอร์เซ็นต์และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้หนังสือมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 เพราะที่ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้สอน

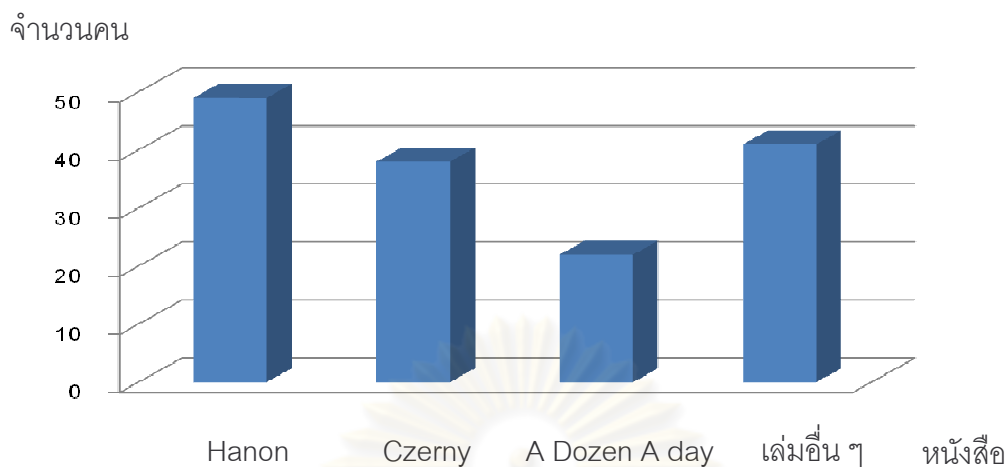
ผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 97.1 ใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็น 68 เปอร์เซ็นต์และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้หนังสือมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เพราะที่ไม่เหมาะกับนักเรียนมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 และใช้หนังสือเล่มอื่นซึ่งมีเนื้อหาใกล้เคียงกันมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 91.4 ใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็น 59 เปอร์เซ็นต์และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้หนังสือมีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 เพราะที่ไม่เหมาะกับนักเรียน มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 รองลงมา คือ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และคิดว่าหนังสือไม่เหมาะกับนักเรียนมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 ใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็น 55 เปอร์เซ็นต์และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้หนังสือมีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 เพราะที่ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 รองลงมา คือ ไม่จำเป็นต้องนำมาสอนมีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และคิดว่าหนังสือไม่เหมาะกับนักเรียนมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และคิดว่าเนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอนมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) จำนวน 60 คนคิดเป็นร้อยละ 85.7 ใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็น 65 เปอร์เซ็นต์และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช้หนังสือจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 เพราะที่เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอนมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 รองลงมา คือ ไม่จำเป็นต้องนำมาสอนกับใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันมีจำนวนเท่ากัน คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และคิดว่าไม่เหมาะกับนักเรียนมีจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

รูปที่ 3 แสดงจำนวนของผู้ใช้หนังสือ Hanon, Czerny, A Dozen A day และเล่มอื่น ๆ

จากรูปที่ 3 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือ Hanon ในการสอน มากที่สุด มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา ใช้หนังสือเล่มอื่นในการสอน ส่วนใหญ่ใช้หนังสือเล่ม Piano Pieces for Children มากที่สุดมีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 และใช้หนังสือ Czerny มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 และใช้หนังสือ A Dozen a Day น้อยที่สุด มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 หนังสือเล่มอื่นที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้สอนเป็นหนังสือเสริมจากหนังสือเปียโนอัลเฟรดนอกเหนือจากหนังสือ Hanon, Czerny และ A Dozen a Day สามารถจำแนกชื่อหนังสือดังนี้

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายชื่อหนังสือ

รายชื่อหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
Piano Pieces for Children	16	23
Burgmuller	2	2.9
Alfred Notespller Book	1	1.4
Improve Your Scale	1	1.4
Your Aural	1	1.4
Sonatina Album	4	5.7
John Thomson	5	7.1
100 Pop Hits of the 90's	1	1.4
Piano Favorite	1	1.4
My First Book of Classical Music	1	1.4

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นรายชื่อหนังสือ(ต่อ)

รายชื่อหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
บทฝึกของประเทศญี่ปุ่น	1	1.4
Two Part Inventions	2	2.9
Junior Hanon	1	1.4
Hal Leonard	1	1.4
บทเพลงต่าง ๆ	3	4.3
รวม	41	58.5

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้หนังสือ Piano Pieces for Children มากที่สุด มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 23 รองลงมา คือ หนังสือ John Thomson มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 และ Sonatina Album มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ตารางที่ 23 รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.4.2 สื่ออื่น ๆ			
57. นำเพลงที่อยู่นอกเหนือจากหนังสือมาสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน	4.24	0.71	มาก
58. ใช้สื่อการสอนที่ทางสถาบันจัดไว้ เช่น กระดานบรทัด 5 เส้น ดินสอสี กระดาษบรทัด 5 เส้น	3.70	1.04	มาก
60. ให้นักเรียนเล่นพร้อมกับเครื่องนับจังหวะ (Metronome)	3.61	1.08	มาก
61. เปิดซีดีเพลงเพื่อบรรเลงประกอบเมื่อนักเรียนเล่นบทเพลงในห้องเรียน	2.84	1.06	ปานกลาง
59. ใช้บัตรคำ (Flash Card) ในการสอน	2.76	1.17	ปานกลาง
รวม	3.43	1.16	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.43	1.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมด้านการใช้สื่ออื่น ๆ พบว่า ครูนำเพลงที่อยู่นอกเหนือจากหนังสือมาสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด ($M = 4.24$, $SD =$

0.71) มีการกระจายข้อมูลน้อย โดยครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยถึงมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้หนังสือเสริมมาสร้างแรงจูงใจในการเรียน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสอนจังหวะให้กับนักเรียน พบว่า ครูให้นักเรียนเล่นพร้อมกับเครื่องนับจังหวะ (Metronome) อยู่ในระดับมาก ($M = 3.61, SD = 1.08$) และเปิดซีดีเพลงประกอบเมื่อนักเรียนเล่นบทเพลงในห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.61, SD = 1.17$) จากผลการวิเคราะห์ด้านการกระจายข้อมูลของทั้ง 2 หัวข้อมีการกระจายข้อมูลมาก ซึ่งครูได้ให้ระดับความสำคัญที่แตกต่างกันออกไป

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือวัดผลเพื่อศึกษาค้นคว้าหรือตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลจะต้องมีคุณภาพและมีกฎเกณฑ์เป็นที่ยอมรับเพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผู้เรียน (สุมาลี จันทรชลอ, 2542; พิเชิต ฤทธิ์จัญญ, 2545) โดยผู้วิจัยสรุปและจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.5.1 การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ

2.2.5.2 การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

2.2.5.3 การวัดและประเมินผลจากผลงานและการสอบ

2.2.5.4 การประเมินผลเจตคติดนตรี

2.2.5.5 การประเมินผลครูผู้สอน

ตารางที่ 24 รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการวัดและประเมินผล

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.5.1 การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ			
63. วัดและประเมินผลนักเรียนโดยการสังเกตจากการเรียนเป็นระยะ ๆ	4.16	0.67	มาก
62. หลังจากเรียนจบระดับ Level ทุกเล่ม ทำการทดสอบนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนมา	3.61	0.87	มาก
รวม	3.89	0.82	มาก

ตารางที่ 24 รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
2.2.5.2 การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน			
67. นำผลการวัดและประเมินผลมาเทียบระดับความสามารถและการเรียนรู้ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับตัวนักเรียน	3.86	0.75	มาก
64. วัดและประเมินผลนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วทุกครั้งก่อนเริ่มการเรียน	3.54	0.91	มาก
65. วัดผลและประเมินผลนักเรียนในระหว่างการเรียนในชั่วโมง	3.39	0.92	ปานกลาง
66. ทำการวัดผลนักเรียนหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมง	3.37	1.02	ปานกลาง
รวม	3.54	0.92	มาก
2.2.5.3 การวัดและประเมินผลจากผลงานและการสอบ			
71. การส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันภายนอก			
71.2 Trinity Guildhall	3.55	1.50	มาก
70. ส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันที่สอนอยู่หรือจัดสอบขึ้นเอง	3.13	1.32	ปานกลาง
71. การส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันภายนอก			
71.1 ABRSM (The Associated Board of the Royal Schools of Music)	2.45	1.66	น้อย
68. ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียโน	2.31	1.44	น้อย
69. ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียโนและเข้ารอบการตัดสินหรือได้รับรางวัล	2.10	1.33	น้อย
รวม	2.76	1.54	ปานกลาง
2.2.5.4 การประเมินผลเจตคติดนตรี			
72. สังเกตและสอบถามกับนักเรียนถึงการเรียนเปียโน เช่น ความรู้สึกในการเรียนหรือความรู้สึกที่มีต่อดนตรี ความชอบความมีสุนทรีย์ะทางดนตรี	4.14	0.84	มาก
รวม	4.14	0.84	มาก
2.2.5.5 การประเมินผลครูผู้สอน			
73. มีการประเมินการสอนของตัวเอง	3.87	0.70	มาก

ตารางที่ 24 รายละเอียดเกี่ยวกับความพร้อมด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)

หัวข้อ	N = 70		
	M	SD	แปลผล
74. ทางสถาบันมีการประเมินการสอนของคุณ	3.24	0.98	ปานกลาง
75. ทางสถาบันมีการให้นักเรียนประเมินครูผู้สอน	2.84	0.96	ปานกลาง
รวม	3.32	1.23	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.34	1.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูวัดและประเมินผลนักเรียนโดยการสังเกตจากการเรียนเป็นระยะ ๆ มีค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด ($M = 4.16$, $SD = 0.67$) โดยครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด

สำหรับผลการวิเคราะห์ด้านการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน พบว่า ครูนำผลการวัดและประเมินผลมาเทียบระดับความสามารถและการเรียนรู้ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับตัวนักเรียน ($M = 3.86$, $SD = 0.75$) มากที่สุด อยู่ในระดับมากรองลงมา คือ วัดและประเมินผลนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วทุกครั้งก่อนเริ่มการเรียน ($M = 3.54$, $SD = 0.91$) และทำการวัดผลนักเรียนหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมง ($M = 3.37$, $SD = 1.02$) อยู่ในระดับปานกลางซึ่งแสดงให้เห็นถึงการกระจายของข้อมูลมากโดยครูให้ระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.2.6 ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดด้านข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของแบบสอบถามปลายเปิดต่อข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านวิธีการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลซึ่งสามารถนำมาประมวลสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้น

1. ด้านวิธีการสอน	
1.1 การเตรียมการสอน	ควรมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าและศึกษารายละเอียดของบทเพลงเพื่อนำมาใช้สอน
1.2 การจัดเนื้อหาการสอน	ควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้น (ต่อ)

ด้านวิธีการสอน (ต่อ)	
1.3 การสอน	ครูควรมีจิตวิทยาในการสอน ไม่ควรเคร่งเครียดกับนักเรียนมากจนเกินไป การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
1.4 การสร้างแรงจูงใจ	ครูควรสอนบทเพลงนอกเหนือจากบทเรียนหรือหาบทเพลงที่นักเรียนชื่นชอบและน่าสนใจ โดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนด้วย ควรมีรางวัลให้กับนักเรียนที่ตั้งใจเรียนหรือสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่ครูบอกได้
1.5 การให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดของบทเพลงด้วยตนเองศึกษาบทเพลงใหม่ ๆ ด้วยตนเองก่อนการเรียน
2. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	
2.1 การใช้หนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการเรียงลำดับตามเนื้อหาในหนังสือเพื่อให้เนื้อหามีความเชื่อมโยงกัน - ครูควรมีความเข้าใจในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในแต่ละเล่มเพื่อให้เกิดความเข้าใจและการนำไปใช้ได้ประสิทธิภาพ - หนังสือมีจำนวนหลายเล่มซึ่งระยะเวลาการสอนมีจำกัด ครูต้องจัดสรรเวลาให้เพียงพอต่อการใช้หลายเล่ม - ควรให้นักเรียนฝึกการอ่านโน้ตแรกเห็น (Sight Reading) เพื่อเพิ่มทักษะทางด้าน การอ่านโน้ตให้กับนักเรียน - เนื้อหาในหนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) มีจำนวนข้อที่มากเกินไปจึงทำให้ไม่น่าสนใจควรรหาหนังสือที่มีความใกล้เคียงกันมาสอนเสริม
2.2 สื่ออื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาความสามารถของนักเรียนว่าเหมาะกับสื่อชนิดใดที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น - ในห้องเรียนควรมีกระดานดำสำหรับเขียนอธิบายเนื้อหาในบทเรียนให้กับนักเรียน - ครูควรเตรียมบทเพลงที่มีความหลากหลายให้กับนักเรียนโดยคำนึงถึงพัฒนาการและความสามารถของนักเรียน

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้น (ต่อ)

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน (ต่อ)	
2.2 สื่ออื่น ๆ (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีสื่ออินเตอร์เน็ต เครื่องเล่นดีวีดี ซีดีเพลง ให้นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับดนตรีหรือเนื้อหาที่ได้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในรูปแบบหรือรายละเอียดของบทเพลงในเบื้องต้น - ในสถาบันควรมีบทเพลงหรือหนังสือที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนและครูได้เลือกเรียน เพื่อความสะดวกต่อการเรียนและเมื่อต้องการปรับเปลี่ยนหนังสือให้กับนักเรียน - ควรสร้างความน่าสนใจในการสอนให้กับนักเรียน เช่น การเล่นเกมส์ การระบายสี การร้องเพลง
3. การวัดและประเมินผล	
3.1 การวัดผลจากการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ควรวัดผลจากการเรียนการสอนในช่วงเวลาที่แล้ว เช่น การฝึกซ้อม การบ้าน เพื่อดูพัฒนาการของนักเรียน - ตรวจสอบรายละเอียดในบทเพลงที่เป็นการบ้านของนักเรียน เช่น ความสามารถในการเล่นโน้ตและจังหวะที่ถูกต้อง ลักษณะของความเข้มเสียง (Dynamics)
3.2 การสอบ	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินผลด้วยการสอบทั้งภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน - เนื้อหาต่าง ๆ ภายในหนังสือของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดไม่เพียงพอต่อการสอบวัดระดับในสถาบันภายนอก เมื่อจะส่งนักเรียนครูจะต้องจัดการสอนให้มีความเหมาะสมและครบถ้วนเพียงพอต่อการสอบ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม ศึกษาทฤษฎีและผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับนักเรียนช่วงอายุ 7-9 ปี โดยแบ่งหัวข้อตามหลักทฤษฎี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

3.1 ด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

3.1.1 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตามพัฒนาการของผู้เรียน

3.1.1.1 จากทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมควรจัดเนื้อหาให้มีความลึกซึ้งโดยคำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียน โดยจัดโครงสร้างของเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับนักเรียน

3.1.1.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการเตรียมการสอนที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคนโดยใช้ระยะเวลาในการสอนของนักเรียนแตกต่างกันตามความเหมาะสม การเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง จัดบันทึกพัฒนาการทางด้านการเรียน สสำรวจ เจตคติและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน (ข้อ 5, 7, 4, 6) ($M = 4.46, 4.01, 3.64, 3.53$)

3.1.1.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเนื่องจากการเตรียมการสอนล่วงหน้าและเตรียมการสอนให้มีความแตกต่างกันของนักเรียนแต่ละคนซึ่งพัฒนาการและพื้นฐานของนักเรียนไม่เท่ากันจะทำให้ครูเข้าใจและสามารถจัดเนื้อหาให้มีความลึกซึ้งโดยคำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

3.1.1.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการศึกษาหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดตนเองก่อนนำมาสอน การจัดทำแผนการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด การเข้ารับการอบรมการสอนหลักสูตรเปียโนก่อนนำมาสอน (ข้อ 1, 3, 2) ($M = 3.64, 2.90, 2.66$)

3.1.1.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรอัลเฟรดโดยครูควรศึกษาภาพรวมของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดทั้งหมดเพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยครูควรจะให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกผนวกกับการเข้ารับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเพื่อนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และการสอนจากหลักสูตรมาผสมผสานกันจนกลายเป็นองค์ความรู้ที่มีความครอบคลุม จากนั้นครูควรจัดทำแผนการสอนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเพื่อให้เห็นองค์ประกอบและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่ชัดเจน

3.1.2 การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน

3.1.2.1 จากทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) กล่าวได้ว่าการนำเนื้อหาใดมาสอนนักเรียน ควรพิจารณาว่าในขณะนั้นนักเรียนมีพัฒนาการอยู่ในระดับใด มีความสามารถเพียงใด จึงปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนที่จะเรียนหรือรับรู้ได้โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม ดังนั้น ครูสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความพร้อมได้โดยไม่ต้องรอ

3.1.2.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับนักเรียนในแต่ละคน ครูมีการเปลี่ยนหนังสือที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับระดับที่นักเรียนเรียนอยู่เมื่อหนังสือไม่เหมาะกับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีความต้องการเล่นบทเพลงที่ชื่นชอบและมีความยากเกินกว่าระดับที่เรียนอยู่ครูส่วนใหญ่จะนำบทเพลงนั้นมาสอนนักเรียนโดยปรับเนื้อหาให้มีความง่ายขึ้นเพื่อสอนนักเรียน การสอนตัวโน้ตครูสอนนักเรียนร้องเสียงตัวโน้ตโดยใช้ระบบซอลฟา (โด เร มี) แทนระบบตัวอักษร (A B C) เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น สอนบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (C Major Scale) ให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับ 1A เพื่อให้เกิดความพร้อมในการเล่น (ข้อ 9.1, 9.2, 11, 10) ($M = 4.11, 3.93, 3.77, 3.66$)

3.1.2.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด เนื่องจากครูมีการปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน มีการปรับเนื้อหาที่ยากให้มีความง่ายขึ้นทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย มีการสอนบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Scale C Major) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนในระยะเริ่มต้น ถึงแม้ว่าเนื้อหาเรื่องบันไดเสียงจะไม่ได้อยู่ในระดับ 1A แต่ครูก็นำมาสอนก่อน เมื่อครูทราบว่าบันไดเสียงเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นต้องเรียน ครูสามารถนำมาสอนเพื่อให้เกิดความพร้อมโดยไม่ต้องรอสอนตามเนื้อหาในระดับต่อไป

3.1.3 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน

3.1.3.1 จากทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) กล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาควรจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งเรื่องเดียวกันอาจจะเรียนตั้งแต่ชั้นประถมจนถึงมหาวิทยาลัยซึ่งจัดเนื้อหาให้มีความลึกซึ้งและซับซ้อนตามประสบการณ์ของผู้เรียน

3.1.3.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการเรียงลำดับเนื้อหาในการสอนโดยครูเรียงลำดับการสอนผนวกกับการประยุกต์ใช้หลักการตามประสบการณ์การสอนของตนเองซึ่งครูให้ระดับความสำคัญที่มากกว่าการสอนโดยเรียงลำดับจากหนังสือหรือโครงร่างหลักสูตรของทางสถาบัน (ข้อ 14, 13, 12) ($M = 4.37, 3.97, 3.64$) ครูมีการทดสอบความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเริ่มการเรียนการสอนโดยทบทวนเนื้อหาเก่าจากชั่วโมงที่แล้วให้มีความสอดคล้องกันและจดบันทึกหลังการเรียนการสอนทุกครั้งเพื่อทำให้การเรียนครั้งต่อไปมีความสัมพันธ์กัน (ข้อ 16, 17, 15, 18) ($M = 4.33, 4.21, 4.06, 4.00$)

3.1.3.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด เนื่องจากครูมีการเรียงลำดับการสอนอย่างเป็นระบบและมีการทดสอบความรู้เดิมและจดบันทึกการสอนของนักเรียนจากชั่วโมงที่แล้วจะทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนและนำมาปรับปรุงพัฒนาการสอนโดยจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์กันและต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน

3.1.4 การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.1.4.1 จากทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายจะสามารถพัฒนานักเรียนได้ในหลาย ๆ ด้าน โดยเป็นการครอบคลุมเนื้อหาโดยรวม ซึ่งเป็นการส่งเสริมทักษะของนักเรียนในแต่ละด้าน

3.1.4.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยครูให้ความสำคัญกับทุกทักษะโดยให้ความสำคัญกับทักษะการเล่นอยู่ในระดับมากที่สุด (ข้อ 23) ($M = 4.56$) โดยทักษะอื่น ๆ ได้ให้ความสำคัญโดยเรียงตามลำดับ คือ ทักษะการอ่าน ทฤษฎีดนตรี ซึ่งในหนึ่งชั่วโมงสอนทักษะที่มีความหลากหลาย (ข้อ 24, 19, 20, 21, 22) ($M = 4.49, 4.14, 4.11,$)

3.1.4.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด คือ ครูควรจัดทุกทักษะให้มีความสัมพันธ์กัน โดยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในทุกด้านอย่างสมบูรณ์และสามารถนำการเรียนรู้ในทุกทักษะมาใช้ให้มีความสอดคล้องโดยมีความเข้าใจในการใช้แต่ละทักษะอย่างถูกต้อง

3.1.4.3 จากการสำรวจ พบข้อพึงสังเกตในด้านการให้ความสำคัญกับทักษะการฟังและการร้อง ครูให้ความสำคัญอยู่ในลำดับสุดท้าย (ข้อ 21, 22) ($M = 3.93, 3.54$)

3.1.4.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรอัลเฟรด ครูควรให้ความสำคัญกับทักษะการฟังสำคัญอยู่ในระดับต้น ๆ รองลงมาจากทักษะการเล่น ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2548) กล่าวว่า ดนตรีเป็นเรื่องของเสียง การรับรู้ทางเสียงจากการได้ยิน ซึ่งความสามารถทางการได้ยินจึงจัดได้ว่ามีความสำคัญต่อการเรียนดนตรี การได้ยินจัดเป็นเบื้องต้นของการเรียนรู้นดนตรี เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านทักษะการฟังย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรีได้ดี การฝึกทักษะการฟังเป็นการฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางดนตรี ครูจะต้องมีบทบาทในการสอนทักษะการฟังให้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพทางโสตประสาทให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทักษะทางด้านกรร้องก็มีความสัมพันธ์กันกับทักษะการฟังและการอ่านเนื่องจากเป็นการรับรู้เสียงที่ได้ยินและแปลงเสียงตามหรืออ่านโน้ตและร้องให้ถูกต้องซึ่งจะทำให้นักเรียนมีกระบวนการในแต่ละทักษะที่มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกัน

3.2 พัฒนาการทางสติปัญญา

3.2.1 การสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ การแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์ และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี

3.2.1.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ฌูร์ฌ์ สูททิจิตต์ (2541) กล่าวว่า การเรียนดนตรีควรเริ่มด้วยการรับรู้ทางเสียงเพราะดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ในระยะต่อมากการแปลแนวคิดทางเสียงมาเป็นสัญลักษณ์ควรใช้สัญลักษณ์ที่สามารถสื่อความหมายในลักษณะที่เป็นภาพแทนลักษณะของเสียงได้และการแทนสัญลักษณ์ในขั้นที่สองด้วยสัญลักษณ์ดนตรี (Musical Notation)

นอกจากนี้ยังมีอยู่หลายครั้งที่การเรียนดนตรี เริ่มต้นที่สัญลักษณ์ทางดนตรีก่อน ซึ่งเป็นกระบวนการเรียน การสอนที่ไม่เหมาะสมเพราะสวนทางกับการรับรู้ตามหลักของบรูเนอร์และเป็นการสอนดนตรีที่มีได้ เน้นแนวคิดของเสียง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับเสียง

3.2.1.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการสอนการทักษะการฟังเสียงก่อน สัญลักษณ์ คือ สอนลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดัง-ค่อย เช่น forte และ piano ครูจะสอนโดยให้ นักเรียนฟังลักษณะก่อนและให้นักเรียนบอกถึงรายละเอียดที่ได้ยินว่ามีลักษณะอย่างไร (ข้อ 25) ($M = 4.39$)

3.2.1.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนเรื่องเสียงก่อน สัญลักษณ์ซึ่งครูสอนโดยให้นักเรียนฟังและสังเกตรายละเอียดด้วยตัวเองจะให้นักเรียนเกิดการ สังเกตและมีกระบวนการคิดด้วยตัวเองก่อนที่ครูจะอธิบายให้ฟัง

3.2.1.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการสอนสัญลักษณ์ก่อนให้นักเรียน ฟังเสียงครูบอกชื่อของสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนที่จะอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนดู (ข้อ 26) ($M = 4.24$) ครูให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนการใช้ภาพแทนซึ่งให้ระดับความสำคัญ มากกว่าการใช้ภาพแทนสัญลักษณ์ดนตรี (ข้อ 28, 27) ($M = 3.66, 3.57$)

3.2.1.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโดยครูควรสอนเรื่องของ เสียงก่อนสัญลักษณ์ในทุก ๆ เรื่องที่สามารถทำให้นักเรียนได้ฟังและศึกษารายละเอียดในสิ่งที่ได้ยิน ด้วยตัวเองเพื่อนักเรียนจะได้ฝึกทักษะในด้านของการคิด ทักษะการฟังและแปลแนวคิดทางเสียงเป็น ภาพแทนสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการสอนเรื่องเสียงก่อนสัญลักษณ์

3.2.2 การสอนโดยคำนึงถึงพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของ ผู้เรียน

3.2.2.1 จากทฤษฎีพัฒนาการเชาวน์ปัญญาของเพียเจต์ ฌนรุท์ สุธจจิตต์ (2541) กล่าวว่า นักเรียนในวัย 7-9 ปีจะมีพัฒนาการทางดนตรีก้าวหน้ามากขึ้นในด้านของจังหวะสามารถ ตอบสนองจังหวะที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ มีความคงที่ของจังหวะมากขึ้นสามารถร้องเพลงวงและแคนนอน (Round and Cannon) ได้ซึ่งแสดงว่าพัฒนาการด้านเสียงประสานเริ่มขึ้นในเด็กวัยนี้ สมมติในการฟัง มีมากขึ้น สามารถฟังเพลงบรรเลงได้ดีขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องระดับเสียงมากขึ้น การร้องเพลงเพี้ยน น้อยลง

3.2.2.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการฝึกระดับเสียง โดยครูสอนเรื่องของ การให้นักเรียนฟังเสียงสูงต่ำและทิศทางการไล่ไปมาของตัวโน้ต (ข้อ 29) ($M = 4.13$)

3.2.2.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนหลักสูตรเปียโน อัลเฟรดซึ่งมีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางด้านสังคมในเรื่องการมีพัฒนาการของระดับเสียงที่ เพิ่มขึ้น

3.2.2.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการให้ความสำคัญกับการสอนการฟังชั้นคู่เสียง การให้นักเรียนได้ตอบสนองในเรื่องของจังหวะและทำนองของบทเพลง การสอนทักษะการร้องเสริมจากการเล่นเปียโน (ข้อ 33, 30, 31, 32) ($M = 3.47, 3.43, 3.33, 3.19$)

3.2.2.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโดยให้ครูศึกษาพัฒนาการเขาวรรณปัญญาของเปียเจต์ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรี ครูควรส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจังหวะที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น โดยให้นักเรียนมีการตอบโต้เมื่อสอนเรื่องจังหวะ โดยเป็นการเล่นทำนองเพลงและให้นักเรียนตบมือตามจังหวะ พัฒนาทักษะทางด้านการร้องให้กับนักเรียนอย่างง่าย ๆ โดยการให้นักเรียนร้องเพลงในบทเรียนหรือร้องโน้ตตามระดับเสียง ซึ่งถ้านักเรียนมีความสามารถทางด้านการออกเสียงที่ถูกต้องและมีความตรงในเรื่องของโน้ต จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านทักษะการเล่นให้ดีขึ้น เนื่องจากการเล่นบทเพลงควรจะต้องเล่นให้เหมือนกับการร้องเพลง จึงจะทำให้อารมณ์เพลงสมบูรณ์ขึ้น

3.3 พัฒนาการทางสังคม

3.3.1 การสอนโดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรี

3.3.1.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม กล่าวได้ว่า ในระยะนี้จะมีความสนใจด้านเพศลดลง เมื่อนักเรียนสามารถปรับพฤติกรรมในเรื่องของเพศได้ก็จะมี ความสนใจในด้านอื่นมากขึ้น

3.3.1.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจทางด้านดนตรี (ข้อ 34) ($M = 3.61$)

3.3.1.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสอนให้นักเรียนเกิดความสนใจ ชอบดนตรีด้วยตนเองเนื่องจากการเรียนดนตรีที่นี้นอกจากความชอบในการเรียนดนตรีแล้ว ควรจะมีความสนใจทางด้านดนตรีด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การให้นักเรียนชมการแสดงของคนอื่น สื่อต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับดนตรี ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องการปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจทางด้านดนตรีเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนอยากที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

3.3.2 การจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น

3.3.2.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม กล่าวได้ว่า นักเรียนจะเริ่มปรับตัวโดยเริ่มมีสังคมภายนอกบ้านมากขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับเพื่อนเพื่อให้มีลักษณะที่เข้ากับเพื่อนภายในกลุ่ม โดยนักเรียนจะจับกลุ่มกับเพื่อนในวัยเดียวกัน

3.3.2.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการแสดงของนักเรียนที่ครูส่งนักเรียนของตัวเองแสดงทุกครั้งเมื่อทางสถาบันจัดการแสดงขึ้น (ข้อ 35) ($M = 3.30$)

3.3.2.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการส่งเสริมการแสดงหน้าสาธารณชนซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีร่วมกับผู้อื่นได้ชมการแสดงของนักเรียนคนอื่นจะทำให้ นักเรียนเกิดความสนใจทางด้านดนตรีเพิ่มมากขึ้น

3.3.2.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีที่ทางสถาบันจัดขึ้นและการให้นักเรียนร่วมแสดงเปียโนกับนักเรียนคนอื่น ๆ (ข้อ 35, 36) ($M = 3.29$)

3.3.2.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโดยให้ครูจัดการแสดงของนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม โดยให้ความร่วมมือในการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีหรือให้นักเรียนเล่นกับนักเรียนคนอื่นในเครื่องดนตรีอื่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความสุขเพราะนักเรียนในวัย 7-9 ปีเป็นวัยที่มีความสนุกสนานและชอบทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในวัยเดียวกัน

3.3.3 การสอนโดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน

3.3.3.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม กล่าวได้ว่า เมื่อนักเรียนมีความสนใจด้านเพศลดลงและมีความสนใจในกิจกรรมด้านอื่นมากขึ้น เมื่อต้องการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านดนตรีให้กับนักเรียนจึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนสนใจกิจกรรมทางด้านดนตรีเพิ่มขึ้น

3.3.3.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการสร้างแรงจูงใจโดยเมื่อมีการจัดการแสดงครูจะให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทเพลงด้วยตนเอง มีการจูงใจโดยการให้รางวัลและจูงใจให้นักเรียนเกิดความชอบและอยากฟังเพลงด้วยตนเอง (ข้อ 41, 38, 40) ($M = 3.96, 3.90, 3.80$)

3.3.3.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับนักเรียนเนื่องจากครูให้นักเรียนเลือกบทเพลงในการแสดงด้วยตนเองก็จะทำให้นักเรียนมีความสุขกับเพลงที่ชื่นชอบและสามารถแสดงออกมาได้อย่างมีความสุขเนื่องจากเป็นเพลงที่นักเรียนเป็นผู้เลือก การให้รางวัลจะเป็นเพียงแค่การจูงใจภายนอกซึ่งไม่สามารถกระทำได้ในทุกครั้งเพราะฉะนั้นการสร้างแรงจูงใจภายในจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด โดยจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนชอบการเล่น การฝึกซ้อมและการฟังเพลงด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนเกิดแรงจูงใจภายในแล้วจะทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้นและทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

3.3.3.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการให้คำแนะนำต่อผู้ปกครองในการพานักเรียนชมการแสดงหรือการแข่งขันทางดนตรี (ข้อ 39) ($M = 3.30$)

3.3.3.3.1 ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโดยครูควรให้นักเรียนได้ชมการแสดงหรือการแข่งขันจากผู้อื่น เพื่อจะได้เกิดแรงบันดาลใจหรือศึกษาวิธีการเล่นในระดับพื้นฐานของนักเรียนคนอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้กับนักเรียนจนเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาการเรียนและการเล่นดนตรีของตัวเอง เมื่อครูแนะนำผู้ปกครองถึงการพานักเรียนไปชมการแสดงหรือการแข่งขันทางดนตรีผู้ปกครองก็就会有ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีเพิ่มมากขึ้นจนถึงเห็น

ความสำคัญขององค์ประกอบของการเรียนดนตรีที่ดี ถือว่าเป็นการปลูกฝังความเข้าใจทางการเรียนดนตรีให้กับผู้ปกครองและให้ผู้ปกครองช่วยแนะนำและดูแลนักเรียนต่อจากครู

3.3.4 การสอนที่เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยัน และวินัยในการฝึกซ้อม

3.3.4.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอิริคสัน กล่าวได้ว่า นักเรียนในวัย 7-9 ปี จะมีพัฒนาการสอดคล้องกับทฤษฎีในขั้นที่ 4 เป็นขั้นการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบกับปมด้อย (Industry VS Inferiority) เป็นขั้นที่เด็กจะพัฒนาความขยันหมั่นเพียร โดยเด็กจะเริ่มฝึกทักษะทางการเรียน การเขียน การอ่านหรือทักษะทางสังคม มีโอกาสที่จะริเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมให้กับตนเอง

3.3.4.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการแนะนำวิธีการฝึกซ้อม การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบในสิ่งที่นักเรียนได้เรียนและทำให้นักเรียนเกิดความอยากซ้อมบทเพลงมาล่วงหน้า ด้วยตนเอง (ข้อ 42, 45, 44) ($M = 4.31, 4.19, 3.51$)

3.3.4.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการจัดการการฝึกซ้อมและมีข้อเสนอแนะการแจ้งให้ผู้ปกครองช่วยดูแลในเรื่องของการฝึกซ้อม การบ้านเป็นสิ่งที่เหมาะสมและมีประโยชน์ การเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์จะต้องเป็นในลักษณะการร่วมมือกันของนักเรียน ครูและผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองช่วยดูแลนักเรียนเรื่องเรียนดนตรีต่อจากครูในขณะที่อยู่บ้านจะทำให้ให้นักเรียนเกิดประสิทธิภาพในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

3.3.4.3 จากการสำรวจ พบข้อพึงสังเกตในด้านการจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน (ข้อ 43) ($M = 3.16$)

3.3.4.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาโดยให้ครูเข้าใจว่า นักเรียนในวัยนี้ จะมีความมีวินัยในด้านของการฝึกซ้อมหรือรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ครูควรแนะนำวิธีการฝึกซ้อมและจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนไปพร้อม ๆ กัน โดยให้ความยืดหยุ่นต่อกิจวัตรประจำวันและพัฒนาการของนักเรียน

3.3.5 การสอนที่เสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียน

3.3.5.1 จากทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอิริคสัน กล่าวได้ว่า เมื่อนักเรียนมีลักษณะนิสัยมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร ซึ่งจะก่อให้เกิดวินัยในการฝึกซ้อมจึงทำให้นักเรียนต้องการพัฒนาตนเองทางการเรียนดนตรีให้โดดเด่นจนเป็นที่ยอมรับของเพื่อน มีความสนใจในสิ่งที่ตนเองชอบหรือรัก กล้าคิดกล้าแสดงออก เด็กในวัยนี้จะมีลักษณะที่ไม่อยู่เฉย มีความพยายามในการทำกิจกรรมเพื่อให้ได้รับความสำเร็จ

3.3.5.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดีในด้านการปลูกฝังให้นักเรียนพยายามเล่นบทเพลงใหม่และศึกษารายละเอียดบทเพลงด้วยตนเอง แนะนำผู้ปกครองให้เข้าใจถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนดนตรี (ข้อ 47, 46) ($M = 3.99, 3.69$)

3.3.5.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการปลูกฝังให้นักเรียนพยายามศึกษาบทเพลงด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้คิดก่อนที่จะเรียนในชั่วโมงถัดไปและการให้ผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมทางดนตรี เช่น เรื่องของการฟังเพลงจะทำให้นักเรียนเกิดการซึมซับทางด้านดนตรีอันจะนำไปสู่ความซาบซึ้งในสุนทรียะทางด้านดนตรี

3.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

3.4.1 สื่อที่เป็นหลักสูตรหนังสือเปียโนอัลเฟรด

3.4.1.1 จากการสำรวจการใช้หนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยเฉลี่ยจากการใช้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนา คือ ด้วยหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเป็นของต่างประเทศ บทเพลงต่าง ๆ ในหนังสือจะเป็นบทเพลงที่มีความคุ้นเคยกับนักเรียนในต่างประเทศ แต่สำหรับนักเรียนไทยมีไม่กี่บทเพลงที่เป็นที่รู้จักซึ่งครูสามารถแต่งเนื้อเพลงในบทเพลงให้เป็นภาษาไทยโดยมีเนื้อหาเป็นนิทานหรือเรื่องราว เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจบทเพลงนั้นหรือการนำบทเพลงที่เกี่ยวกับพื้นฐานหรือบริบทของไทยที่นักเรียนมีความคุ้นเคยมาใช้ในการเรียนการสอน หนังสือเปียโนมีจำนวนหลายเล่ม ครูควรจะศึกษาในแต่ละเล่มและจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน ถ้าไม่ใช้เล่มใดเล่มหนึ่งครูจะหาหนังสือเสริมมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสม ในหนึ่งชั่วโมงเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัดต่อการใช้นหนังสือหลายเล่มซึ่งครูจะต้องจัดสรรเวลาให้สัมพันธ์กับการใช้นหนังสือเพื่อจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน (ข้อ 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56)

จากการวิเคราะห์หนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดทั้ง 5 เล่มสามารถอธิบายลักษณะของหนังสือและข้อเสนอแนะในการนำไปใช้โดยจำแนกออกเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

1. หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) มีลักษณะเนื้อหาที่เป็นระบบ จัดเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากโดยมีการซ้ำทวนของเนื้อหา วางพื้นฐานในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันโดยมีการใช้นหนังสือเล่มอื่นประกอบจึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละเรื่องมีความแม่นยำมากขึ้น เนื้อหาเรื่องเดียวกันมีการสอดแทรกในบทเพลงและทบทวนเนื้อหาในเรื่องที่เคยได้เรียนมา ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้นหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ในการสอนว่าบทเพลงในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) จะไม่เน้นเรื่องการ Accompany ร่วมกับครู ซึ่งครูควรในการเล่น Accompany ในการเล่นบางเพลงเพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นบทเพลงน่าสนใจและมีความไพเราะมากขึ้น นอกเหนือจากการใช้ดีดประกอบบทเพลง บทเพลงในแต่ละระดับอาจจะเป็นบทเพลงที่นักเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาคุ้นเคยแต่นักเรียนในประเทศไทยอาจจะรู้จักบางเพลงเท่านั้นซึ่งในบางครั้งทำให้บางเพลงไม่น่าสนใจ ครูสามารถทำให้น่าสนใจโดยการเล่าเรื่องหรือสร้างนิทานให้มี

ความเชื่อมโยงกับบทเพลงจะสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ได้

2. หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) นำเสนอเนื้อหาในหัวข้อต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) เป็นหนังสือเสริมทางด้านทฤษฎีให้นักเรียนใช้เขียนเพื่อจะได้มีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของขั้นคู่ การอ่านโน้ต โดยการได้ระดับเสียงขึ้นและลง การนำเสนอของหนังสือจะทำลักษณะเป็นเกมส์หรือเป็นภาพการ์ตูนมีสีสันทำให้น่าสนใจมีจำนวนข้อในแต่ละเนื้อหาที่ค่อนข้างมากซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีการสอนเนื้อหาในเรื่องของการอ่านโน้ตเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นข้อดีในการทบทวนเรื่องการอ่านโน้ตของนักเรียนซึ่งจะนำไปสู่ทักษะการเล่นในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ครูสามารถนำหนังสือเสริมที่เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเล่มอื่นมาใช้ปรับเปลี่ยนได้เพื่อให้ความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3. หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) ฝึกในเรื่องของการฟังและการตอบสนองทางด้านดนตรี การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยสร้างเป็นตัวเลือกเพื่อให้ นักเรียนได้ฟังและเลือกข้อที่ถูกต้อง การนำเสนอในหนังสือแต่ละหัวข้อไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียน เป็นการฝึกทักษะการฟังที่ดีและเป็นหนังสือที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมทักษะการเล่น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรฝึกเรื่องการฟังจากหนังสือเล่มนี้ในทุกชั่วโมงเพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและเรียนในระดับง่ายเพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่เรื่องที่ยากขึ้น

4. หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) เป็นหนังสือที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวเทคนิคเสริมจากการเรียนเนื้อหาในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ในหนึ่งหัวข้อจะมีเนื้อหาเทคนิคอยู่ 4 หัวข้อย่อยเรียงลำดับจากเทคนิคง่ายไปสู่ยาก ในแต่ละหัวข้อหนังสือจะนำเสนอออกมาเป็นภาพของการ์ตูนที่มีลักษณะคล้ายกับเทคนิคที่ฝึกซึ่งทำให้นักเรียนมองเห็นภาพของการฝึกที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในหนังสือเล่มนี้มีเทคนิคของหัวข้อย่อยจำนวนหัวข้อมากสำหรับการฝึกซึ่งจะเป็นข้อดีของนักเรียนที่ชอบฝึกซ้อมเพราะมีการซ้ำทวนและมีเทคนิคมาก แต่อาจจะไม่เหมาะกับนักเรียนที่ไม่ชอบฝึกซ้อมเทคนิคแต่ชอบเป็นบทเพลงที่ไพเราะซึ่งครูสามารถหาหนังสือเสริมเป็นลักษณะของบทเพลงเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนได้หรือเลือกหัวข้อที่มีความสำคัญและสามารถพัฒนานิ้วของนักเรียนที่ดีได้

5. หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) บทเพลงภายในหนังสือมีความไพเราะและเนื้อหาที่ยากกว่าในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) เป็นบทเพลงค่อนข้างยาวเหมาะสำหรับการเลือกนำไปแสดงหรือเล่นเพื่อเสริมจากหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูสามารถเลือกบทเพลงที่มีความไพเราะและมีเทคนิคที่ครบถ้วนนำมาสอนนักเรียนเพื่อใช้ในการแสดงหรือเพื่อให้เกิดความไพเราะ โดยใช้เป็นหนังสือเสริมจากหนังสือบทเรียน

เปียโน (Lesson Book) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนเพราะบทเพลงในหนังสือเล่มนี้มีความไพเราะมากเหมาะสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกและเพื่อแสดงหรือผ่อนคลาย

3.4.2 สื่ออื่น ๆ

3.4.2.1 สื่อการเรียนการสอนดนตรี เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยผู้สอนได้ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ไปยังผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน โดยผู้สอนต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ฦรุฑ์ สุทธิจิตต์ (2544) กล่าวว่า การใช้สื่อต่าง ๆ ทางด้านทัศนูปกรณ์มาช่วยในการสอนช่วยให้ลักษณะนามธรรมของดนตรีเป็นรูปธรรมมากขึ้นช่วยให้ผู้เรียนรู้ดนตรีได้เข้าใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้สื่อประเภทเสียงจัดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนดนตรีเพราะช่วยให้ผู้เรียนได้รับฟังดนตรีเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและสื่อประเภทเครื่องดนตรีช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสและเล่นดนตรีซึ่งเป็นสิ่งเร้าช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีได้อย่างดี

3.4.2.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูนำเพลงที่อยู่นอกเหนือจากหนังสือมาสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน การใช้สื่อการสอนที่ทางสถาบันจัดไว้ การให้นักเรียนเล่นพร้อมเครื่องนับจังหวะ (Metronome) (ข้อ 57, 58, 60) ($M = 4.24, 3.70, 3.61$)

3.4.2.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอน การเรียนการสอนภายในบทเรียนอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย เมื่อครูนำเพลงที่อยู่นอกบทเรียนหรือบทเพลงที่อยู่ในสมัยนิยมจะทำให้นักเรียนเกิดความอยากเล่นและสนุกสนานมากขึ้น โดยครูให้นักเรียนเล่นพร้อมเครื่องนับจังหวะด้วย (Metronome) จะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนทางด้านจังหวะ ครูควรให้นักเรียนเล่นพร้อมเครื่องนับจังหวะ (Metronome) ในทุก ๆ ครั้งเพื่อให้เกิดความเคยชินซึ่งนักเรียนจะมีความแม่นยำในเรื่องจังหวะมากขึ้น

3.4.2.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการเปิดซีดีเพลงเพื่อบรรเลงประกอบเมื่อนักเรียนเล่นบทเพลงในห้องเรียนและการใช้บัตรคำ (Flash Card) ในการสอน (ข้อ 61, 59) ($M = 2.84, 2.76$)

3.4.2.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนา คือ สื่อการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากต่อการช่วยอธิบายให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น สื่อการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับการเรียนการสอนเปียโน โดยซีดีเพลงประกอบหนังสือเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงบทเพลงและจังหวะด้วย ควรเปิดบรรเลงประกอบเพื่อให้นักเรียนเล่นควบคู่กับซีดี เพื่อฝึกฝนทางด้านจังหวะ อารมณ์เพลงและการเล่นคู่กับผู้อื่น ครูต้องอธิบายถึงความสำคัญและให้นักเรียนเปิดควบคู่กับการฝึกซ้อมที่บ้านด้วย บัตรคำ (Flash Card) ครูสามารถใช้ในการเรียนการสอนทุกครั้งและจัดบันทึกว่านักเรียนเรียนถึงโน้ตตัวใดหรือเนื้อหาใดเพื่อที่จะทำการทบทวนนักเรียน

และเพิ่มเติมเนื้อหา ใหม่ ๆ ซึ่งครูสามารถจัดทำเป็นเกมส์เพื่อทดสอบนักเรียน ครูควรมีบัตรคำ (Flash Card) เป็นของตัวเองเพื่อให้ผู้ปกครองทบทวนให้กับนักเรียน

3.5 ด้านการวัดและประเมินผล

3.5.1 การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ

3.5.1.1 การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด โดยทำการสังเกตหรือทดสอบนักเรียนเป็นช่วงเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนหรือจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนในเนื้อหาต่อไป

3.5.1.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูวัดและประเมินผลนักเรียนโดยการสังเกตจากการเรียนเป็นระยะ ๆ และเมื่อหลังจากเรียนจบระดับทุกเล่มจะทำการทดสอบนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนมา (ข้อ 63, 62) ($M = 4.16, 3.61$)

3.5.1.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นเป็นแนวทางที่ดีต่อการวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ เมื่อครูวัดและประเมินผลนักเรียนเป็นระยะ ๆ จะทำให้ครูสามารถติดตามการเรียนของนักเรียนได้และทดสอบสิ่งที่นักเรียนได้เรียนมาจะทำให้ครูสามารถวัดนักเรียนได้ว่ามีความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนไปอยู่ในระดับใด ผ่านเกณฑ์ของวัตถุประสงค์ที่ครูตั้งไว้อยู่ในระดับใดซึ่งได้ผลที่ดีจากการปฏิบัติตามแนวทางนี้

3.5.2 การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน

3.5.2.1 การวัดและประเมินผลนักเรียนในระหว่างการเรียนในชั่วโมงจะทำให้ได้ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างการเรียนในชั่วโมงโดยนำมาเปรียบเทียบกับการวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมง เพื่อตรวจสอบการเรียนของนักเรียนจากการเรียนในชั่วโมงซึ่งจะทำให้ผลจากการวัดและประเมินนักเรียนนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในชั่วโมงต่อไป

3.5.2.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูนำผลการวัดและการประเมินผลมาเทียบระดับความสามารถและการเรียนรู้ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับตัวนักเรียน ครูทำการวัดผลวัดและประเมินผลนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วทุกครั้งก่อนเริ่มการเรียน (ข้อ 67, 64) ($M = 3.86, 3.54$)

3.5.2.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน เนื่องจากครูนำผลจากการวัดผลก่อนเริ่มการเรียนไปปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนซึ่งทำให้ครูเข้าใจถึงพื้นฐานของนักเรียนหรือการเรียนรู้จากชั่วโมงที่แล้ว เพื่อครูจะได้ปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์กันโดยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนหรือส่งเสริมข้อดีของนักเรียนให้พัฒนามากยิ่งขึ้น

3.5.2.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้านการทำการวัดผลนักเรียนระหว่าง ชั่วโมงเรียนและหลังเลิกเรียน (ข้อ 65, 66) ($M = 3.39, 3.37$)

3.5.2.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในด้านการวัดและ ประเมินผล คือ ครูต้องทำการวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนและหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมง เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการการเรียนของนักเรียนว่ามีความก้าวหน้าอย่างไรและนำผลที่ได้มาปรับปรุง การสอนและการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

3.5.3 การวัดและประเมินผลจากผลงานและการสอบ

3.5.3.1 การวัดผลนักเรียนจากการประเมินผลงานและการสอบจะทำให้ครูทราบถึง การตอบรับจากผลงานและการสอบจากครูผู้สอนและกรรมการโดยการประเมินระดับ ความสามารถของนักเรียนออกมาเป็นเกณฑ์การตัดสินอย่างเป็นทางการซึ่งทำให้ครูสามารถมอง ถึงภาพรวมของนักเรียนในแต่ละด้านได้มากขึ้น

3.5.3.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการส่ง สอบ โดยการส่งสอบจากสถาบันภายนอก (ข้อ 71.2) ($M = 3.55$)

3.5.3.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการพัฒนานักเรียนในด้านการ ประเมินผลของตัวเองและผลงานของครูผู้สอนด้วยจะทำให้ครูทราบถึงคะแนนจากการสอบโดย มีใช้เกณฑ์จากสถาบันภายนอกทำให้ครูนำข้อบกพร่องของนักเรียนมาแก้ไขและส่งเสริมในข้อดีของ นักเรียนต่อไป

3.5.3.3 จากการสำรวจพบข้อพึงสังเกตในด้าน การส่งสอบกับทางสถาบันที่สอนอยู่ หรือจัดสอบขึ้นเอง การส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียนโนและส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียนโนจนได้เข้ารอบ การตัดสินหรือได้รับรางวัล (ข้อ 70, 71.1, 68, 69) ($M = 3.13, 2.45, 2.31, 2.10$)

3.5.3.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในด้านการวัดและ ประเมินผลจากผลงานและการสอบ คือ การวัดผลนักเรียนนอกเหนือจากในห้องเรียนแล้วยังมีการ วัดผลในด้านอื่น เช่น การสอบ การแสดงและการแข่งขัน ซึ่งครูควรส่งเสริมนักเรียนทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์และมีความมุ่งมั่น มีเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งผลที่ได้ จะเป็นการวัดประเมินทั้งครูผู้สอนและนักเรียน นอกจากทำการวัดและประเมินผลแล้วยังช่วยให้นักเรียน ได้ฟังคำประเมินจากผู้อื่นที่ไม่ใช่ครูผู้สอน จะทำให้กลับมาพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

3.5.4 การประเมินผลเจตคติตนตรี

3.5.4.1 ฌรุทท์ สุทธิจิตต์ (2544) กล่าวว่า เครื่องมือในการวัดและประเมินผล ควร เป็นแบบการสังเกตและการสัมภาษณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงเจตคติของตน ที่มีต่อดนตรี ออกมาและควรเป็นการประเมินผลที่กระทำอย่างสม่ำเสมอ

3.5.4.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูสังเกตและสอบถามนักเรียนถึงการเรียนเปียโน ในด้านความรู้สึกในการเรียน ความรู้สึกที่มีต่อดนตรี ความชอบและความมีสุนทรีย์ะทางดนตรี (ข้อ 72) ($M = 4.14$)

3.5.4.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการประเมินผลเจตคติดนตรีเพราะนอกจากการเรียนการสอนแล้วครูต้องมีการสังเกตนักเรียนถึงความรู้สึกที่มีต่อการเรียนดนตรี ว่านักเรียนมีความชื่นชอบในระดับใด ซึ่งครูจะต้องปลูกฝังและให้นักเรียนได้ซึมซับสุนทรีย์ะทางดนตรี พยายามสร้างความสุขในการเรียนให้กับนักเรียน จะทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ง่าย

3.5.5 การประเมินผลครูผู้สอน

3.5.5.1 การประเมินครูผู้สอนมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนดังนั้นครูมีความสำคัญอย่างมากที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงการสอนของตัวเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับยุคสมัยและนักเรียน

3.5.5.2 จากการสำรวจพบจุดเด่น/ข้อดี คือ ครูมีการประเมินการสอนของตัวเอง (ข้อ 73) ($M = 3.87$)

3.5.5.2.1 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดีต่อการประเมินการสอนของครูผู้สอนเองเพราะครูจะเข้าใจถึงวิธีการสอน ข้อบกพร่องของตัวเองมากที่สุดและสามารถแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมได้ดี

3.5.5.3 จากการสำรวจ พบข้อพึงสังเกตในด้านของการประเมินผลการสอนจากทางสถาบันและการให้นักเรียนประเมินการสอนของครูผู้สอน (ข้อ 74, 75) ($M = 3.24, 2.84$)

3.5.5.3.1 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางในการพัฒนาในด้านการประเมินครูผู้สอน คือ ทางสถาบันควรมีการประเมินการสอนของครูผู้สอน โดยทำการประเมินครูให้มีความทั่วถึง ถ้าการสอนมีข้อบกพร่องทางสถาบันจะได้มีส่วนร่วมในการเข้ามาดูแลเรื่องของครูผู้สอนจัดการอบรมในหัวข้อด้านการสอน และควรมีให้นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินครูผู้สอนด้วย เนื่องด้วยนอกจากการที่ครูมีการประเมินผลการสอนของตนเองแล้วควรมีบุคคลอื่นทำการประเมินด้วย เพื่อให้มีความครบถ้วนในด้านของการประเมินการสอน โดยครูควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อนำมาพัฒนาการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสอนเปียโนในระดับขั้นต้น โดยใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ของสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสอนของครูเปียโนในระดับขั้นต้นและนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดระดับ 1A ถึงระดับ 2
- 1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของบรูเนอร์ ในการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)
- 1.3 ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์และเพียเจต์และพัฒนาการทางสังคมของ فروยด์และอิริคสันเกี่ยวกับผู้เรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

- 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสอนเปียโนในโรงเรียนดนตรีและเครื่องดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร
- 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

2.2.1 หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คน

2.2.2 ครูสอนเปียโนในระดับขั้นต้นที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี จำนวน 70 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.2.1 ครูสอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องพันธมิตรในกรุงเทพมหานคร
จำนวน 20 คน

2.2.2.2 ครูสอนเปียโนในสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานคร
จำนวน 50 คน

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโน

3.2 แบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้น

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดเนื้อหาสาระของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นโดยสร้างคำถามเป็นในลักษณะปลายเปิด (Open-Ended Question) โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลในการสัมภาษณ์จากประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี

2.2 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น

2.3 ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง

2.4 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ขั้นที่ 4 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1

ขั้นที่ 6 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องพันธมิตร สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครื่องสาขาในกรุงเทพมหานครโดยสร้างเป็นประเภทปลายเปิด (Opened form) และประเภทปลายปิด (Closed form) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นตั้งแต่ระดับ 1A ถึงระดับ 2 โดยแบ่งได้ดังนี้

2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)

2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา

2.3 พัฒนาการทางสังคม

2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน

2.5 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครื่องพิมพ์มิตราสถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น จำนวน 2 คนซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic และสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี โดยสุ่มตัวอย่างครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นจากโรงเรียนจินตการดนตรี 2 สาขา จำนวน 20 คน และครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นจากสถาบันดนตรีเคพีเอ็น 5 สาขา จำนวน 50 คน รวมทั้งหมด 70 คน โดยมีสาขาดังต่อไปนี้

4.2.1	โรงเรียนจินตการดนตรี	จำนวน 17 คน
4.2.2	โรงเรียนจินตศิลป์การดนตรี	จำนวน 3 คน
4.2.3	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาของหล่อ	จำนวน 16 คน
4.2.4	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสยามสแควร์	จำนวน 10 คน
4.2.5	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขารามคำแหง	จำนวน 10 คน
4.2.6	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาสัมมากร	จำนวน 9 คน
4.2.7	สถาบันดนตรีเคพีเอ็นสาขาปิยมรย์	จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามโดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลทางสถิติและนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์นี้มาสร้างแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและเครือพันธมิตร สถาบันดนตรีเคพีเอ็นและเครือข่ายในกรุงเทพมหานครมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ผลการศึกษาข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น เกี่ยวกับการจัดการภายในสถาบันสามารถสรุปได้ตามองค์ประกอบดังนี้

1.1 ด้านข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี พบว่า ครูสอนเปียโนทั้ง 2 สถาบันจะต้องผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) จากสาขาใหญ่ก่อนการเข้ามาสอนภายในสถาบัน การจัดระดับครูสอนเปียโน พบว่า ทางโรงเรียนจินตการดนตรีจะให้ครูที่ผ่านการทดสอบ ในระยะเริ่มต้นสอนในระดับขั้นต้นถึงระดับเกรด 2 โดยทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจัดระดับการสอนของครู โดยดูจากการประเมินความสามารถ จัดการอบรมโดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการสอน ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นมีการจัดทำโครงร่างหลักสูตรไว้เป็นแนวทางในการสอนให้กับครู ส่วนทางโรงเรียนจินตการดนตรีไม่ได้จัดทำโครงร่างหลักสูตรไว้ เพราะให้ครูใช้ประสบการณ์จากการสอน และการอบรมในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ในระดับขั้นต้นของทั้ง 2 สถาบันใช้หนังสือเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ในระดับ 1A ถึงระดับ 2 ใช้หนังสือจำนวน 4-5 เล่ม โดยโรงเรียนจินตการดนตรีใช้ 4 เล่ม คือหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และสถาบันดนตรีเคพีเอ็นใช้ 5 เล่ม โดยหนังสือ 4 เล่มเหมือนกับทางโรงเรียนจินตการดนตรีแต่เพิ่มหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) เป็นหนังสือบังคับด้วย

1.2 **ด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น** ทั้ง 2 สถาบันไม่ได้กำหนดสื่อการสอนไว้ให้กับครูผู้สอนแต่จะเป็นในลักษณะการอบรมการเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอน สำหรับโรงเรียนจินตการดนตรีจะเน้นการใช้สื่อที่เป็นหนังสือนอกเหนือจากหนังสือบังคับ โดยจัดทำห้องสมุดไว้เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาบทเพลงหรือสามารถเลือกบทเพลงที่หลากหลายมาใช้ในการเรียนการสอนได้

1.3 **ด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง** ทางโรงเรียนจินตการดนตรีมีการจัดประชุมครูประมาณ 1 ครั้งต่อปีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นไม่ได้กำหนดระยะเวลาการประชุม ซึ่งครูส่วนใหญ่จะไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ เนื่องจาก มีเวลาการสอนที่แตกต่างกัน เมื่อครูไม่สามารถเข้าประชุมได้ทางสถาบันทั้ง 2 สถาบันจะมีการแจ้งรายละเอียดไปยังสาขาเพื่อให้ครูได้รับทราบหัวข้อการประชุม

1.4 **ด้านการวัดและประเมินผล** การจัดการแสดงของโรงเรียนจินตการดนตรีจัดขึ้น 4 ครั้งต่อปีและทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจัดการแสดงทั้งหมดประมาณ 3-4 ครั้งต่อปี ทางโรงเรียนจินตการดนตรีจะมีการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรและการสอบของ ABRSM ซึ่งสถาบันดนตรีเคพีเอ็นมีการจัดสอบเลื่อนระดับขั้นของนักเรียนเมื่อนักเรียนเรียนจบเล่มโดยประเมินตามหลักเกณฑ์ของสถาบัน นอกจากการสอบภายในสถาบันและครูยังให้ความสำคัญกับการส่งสอบภายนอกสถาบันด้วย

1.5 **ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด** สามารถสรุปของทั้ง 2 สถาบันได้ดังนี้ ครูควรเข้ารับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนนำมาสอนเพื่อให้มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรศึกษาหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดแต่ละระดับให้ครอบคลุมว่าในแต่ละระดับมีหนังสือทั้งหมดกี่เล่มซึ่งเมื่อครูศึกษาทั้งหมดแล้วจะทำให้ง่ายต่อการเลือกใช้นั่งหรือปรับเปลี่ยนหนังสือให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ควรหาหนังสือหรือบทเพลงนอกเหนือจากบทเรียนมาสอนเพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียนทำให้การเรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดการสอนของครูสอนเปียโนระดับขั้นต้น

2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นในกรุงเทพมหานครทั้งหมด 70 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.9 มีอายุอยู่ในช่วง 20-25 คิดเป็นร้อยละ 38.6 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 80.0 ส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านดนตรีคิดเป็นร้อยละ 62.9 มีวุฒิการศึกษาทางด้านเปียโนระดับเกรด 8 จากสถาบัน Trinity คิดเป็นร้อยละ 44.3 มีประสบการณ์การสอนเปียโนอยู่

ระหว่าง 7-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.9 สอนเปียโนในโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรี เคพีเอ็นเป็นระยะเวลาต่ำกว่า 3 ปีคิดเป็นร้อยละ 54.0 มีประสบการณ์การสอนเปียโนหลักสูตร เปียโนอัลเฟรดระดับ 1A ถึงระดับ 2 เป็นระยะเวลาต่ำกว่า 3 ปีคิดเป็นร้อยละ 38.6 ส่วนใหญ่ผ่านการทดสอบความสามารถ การทดสอบทักษะดนตรี (Audition) จากทางสถาบันคิดเป็นร้อยละ 72.9 ส่วนใหญ่ผ่านการอบรมจากทางสถาบันคิดเป็นร้อยละ 58.6

2.2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสอน

2.2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) วิธีการสอนเปียโนในระดับ ชั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีความสอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.91$, $SD = 1.01$) การจัดหลักสูตรแบบเกลียว สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.1.1 การจัดเนื้อหาวิชาให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตาม พัฒนาการของผู้เรียน วิธีการสอนเปียโนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการจัดเนื้อหา ให้มีความลึกซึ้งและมีสาระสอดคล้องตามพัฒนาการของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่เตรียมการสอนที่ แตกต่างกันของนักเรียนในแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.46$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ ใช้ ระยะเวลาในการสอนนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันตามความเหมาะสม ($M = 4.01$, $SD = 0.92$) และวิธีการสอนของครูที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เข้าอบรมการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อน นำมาสอน ($M = 2.66$, $SD = 1.24$)

2.2.1.2 การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและ พัฒนาการของผู้เรียน วิธีการสอนเปียโนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการปรับ เนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่ เปลี่ยนหนังสือที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับระดับ Level ที่นักเรียนเรียนอยู่เมื่อหนังสือไม่เหมาะกับ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.14$, $SD = 0.95$) รองลงมา คือ เมื่อนักเรียนมีความสามารถเล่น บทเพลงที่มีความยากเกินกว่าระดับที่เรียนอยู่ ($M = 4.11$, $SD = 0.75$) และวิธีการสอนของครูที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สอนบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับ 1A เพื่อให้เกิดความพร้อมในการเล่น ($M = 3.66$, $SD = 1.11$)

2.2.1.3 การจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน วิธีการสอนเปียโนระดับชั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการจัดเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันเป็นลำดับขั้นตอน พบว่า ส่วนใหญ่เรียงลำดับการสอนผนวกกับการประยุกต์ใช้หลักการ ตามประสบการณ์การสอนของตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.37$, $SD = 0.73$) รองลงมา คือ ทดสอบความรู้เดิมของนักเรียน ก่อนเริ่มการเรียนการสอน ($M = 4.33$, $SD = 0.76$) และวิธีการสอน

ของครูที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สอนโดยเรียงลำดับการสอนจากโครงร่างหลักสูตรที่ทางสถาบันจัดทำไว้ ($M = 3.64, SD = 0.98$)

2.2.1.4 การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย วิธีการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย พบว่า ให้ความสำคัญกับทักษะการเล่นในการสอนแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.56, SD = 0.65$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านในการสอนแต่ละครั้ง ($M = 4.49, SD = 0.65$) และวิธีการสอนของครูที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้ความสำคัญกับทักษะการร้องในการสอนแต่ละครั้ง ($M = 3.54, SD = 0.96$)

2.2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา วิธีการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนวัย 7-9 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.71, SD = 1.00$) สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.2.1 การสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ วิธีการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์ พบว่า ครูสอนลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดัง-ค่อย เช่น forte และ piano โดยให้นักเรียนรับรู้ด้วยการฟังและให้นักเรียนบอกถึงรายละเอียดลักษณะของสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ได้ยิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.39, SD = 0.75$) รองลงมา คือ บอกชื่อของสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนที่จะอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนดู ($M = 4.24, SD = 0.84$)

2.2.2.2 การแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี วิธีการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการสอนการแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์และการแทนสัญลักษณ์ด้วยสัญลักษณ์ทางดนตรี พบว่า ครูให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนการใช้ภาพแทน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.66, SD = 0.92$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับการใช้ภาพแทนสัญลักษณ์ทางดนตรี ($M = 3.57, SD = 0.94$)

2.2.2.3 การสอนโดยคำนึงถึงการพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของผู้เรียน วิธีการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการสอนโดยคำนึงถึงพัฒนาทางด้านจังหวะ ระดับเสียงและเสียงประสานของผู้เรียน พบว่า ส่วนใหญ่ครูฝึกให้นักเรียนฟังเสียงสูง-ต่ำและทิศทางการไต่ไปมาของตัวโน้ต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.13, SD = 0.74$) รองลงมา คือ ให้ความสำคัญกับการสอนการฟังขั้นคู่เสียงโดยให้คำอธิบายและมีกิจกรรมเพิ่มเติม ($M = 3.47, SD = 0.85$) และวิธีการสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้นักเรียนเล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน ($M = 3.19, SD = 1.12$)

2.2.3 พัฒนาการทางสังคม วิธีการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรต มีความสอดคล้องกับการพัฒนาการทางสังคมของนักเรียนวัย 7-9 ปี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.70$, $SD = 1.00$) สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.3.1 การสอนโดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรี วิธีการสอนนักเรียนในวัย 7-9 ปี โดยคำนึงถึงความสนใจทางด้านดนตรี พบว่า ครูปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในทางด้านดนตรี เช่น แนะนำให้ดูการแสดงของเด็กคนอื่นที่เล่นบทเพลงเดียวกับนักเรียนใน You Tube หรือสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 3.61$, $SD = 0.94$)

2.2.3.2 การจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น วิธีการสอนโดยการจัดกิจกรรมดนตรีร่วมกับผู้อื่น พบว่า ครูส่วนใหญ่ส่งนักเรียนของตนเองแสดงทุกครั้งเมื่อทางสถาบันจัดการแสดงของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.74$, $SD = 0.94$) รองลงมา คือ ครูให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีที่สถาบันจัดขึ้น ($M = 3.30$, $SD = 1.28$) และวิธีการสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เมื่อมีการจัดการแสดงของนักเรียนให้นักเรียนเล่นเปียโนร่วมกับผู้อื่น เช่น ให้นักเรียนเล่นเปียโนคู่กัน เล่น Accompany ประกอบกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ เป็นต้น ($M = 3.29$, $SD = 0.98$)

2.2.3.3 การสอนโดยสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน วิธีการสอนโดยการสร้างแรงจูงใจทางด้านดนตรีให้กับผู้เรียน พบว่า เมื่อมีการจัดการแสดงหรือมีการสอบ จะให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทเพลงด้วยตัวเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.96$, $SD = 0.82$) รองลงมา คือ จูงใจนักเรียนโดยการให้รางวัล เช่น การชมเชย การให้สติ๊กเกอร์และขนม ($M = 3.90$, $SD = 1.01$) และวิธีการสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เมื่อมีการแสดงดนตรีหรือมีการแข่งขันทางดนตรีจะแนะนำผู้ปกครองให้พานักเรียนไปชม ($M = 3.30$, $SD = 1.07$)

2.2.3.4 การสอนที่เสริมสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยันและวินัยในการฝึกซ้อม วิธีการสอนโดยการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ความขยันและวินัยในการฝึกซ้อม พบว่า ครูแนะนำวิธีการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจและสนใจนำไปฝึกหัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.31$, $SD = 0.75$) รองลงมา คือ เมื่อสอนเสร็จจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงสิ่งที่ได้เรียนไปและให้ผู้ปกครองช่วยเหลือเรื่องการบ้านของนักเรียน เช่น การซ้อมบทเพลง ($M = 4.19$, $SD = 0.82$) และวิธีการสอนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน ($M = 3.16$, $SD = 1.02$)

2.2.3.5 การสอนที่เสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียน วิธีการสอนโดยการคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านการเสริมสร้างการพัฒนาตนเองของผู้เรียนในวัย 7-9 ปี พบว่า ครูปลูกฝังให้นักเรียนพยายามเล่นบทเพลงใหม่และศึกษารายละเอียดในบทเพลงด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.99$, $SD = 0.79$) รองลงมา คือ แนะนำผู้ปกครองให้เข้าใจถึงการจัด

สิ่งแวดล้อมในการเรียนดนตรี เช่น การฟังเพลง ความเข้าใจในสุนทรียะทางดนตรี ($M = 3.69$, $SD = 0.94$)

2.2.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน วิธีการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีความพร้อมในด้านการใช้สื่อการเรียนอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.43$, $SD = 1.16$) สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.4.1 สื่อที่เกี่ยวกับหนังสือเปียโน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้หนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในการสอนโดยเฉลี่ยคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามใช้หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.6 หนังสือที่ใช้รองลงมา คือ หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) คิดเป็นร้อยละ 97.1 ใช้หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) คิดเป็นร้อยละ 91.4 ใช้หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 85.7 การใช้หนังสือเล่มอื่น ๆ นอกเหนือจากหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้หนังสือสอนเสริม คือ หนังสือ Hanon มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา คือ หนังสือ Piano Pieces for Children คิดเป็นร้อยละ 58.5 หนังสือ Czerny คิดเป็นร้อยละ 54.2 และหนังสือ A Dozen a Day คิดเป็นร้อยละ 31.4

2.2.4.2 สื่ออื่น ๆ วิธีการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดพบว่า ครูส่วนใหญ่นำเพลงที่อยู่นอกเหนือจากหนังสือมาสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 4.24$, $SD = 0.71$) รองลงมา คือ ใช้สื่อการเรียนที่ทางสถาบันจัดไว้ เช่น กระดานบรทัด 5 เส้น ดินสอสี กระดาษบรทัด 5 เส้น ($M = 3.70$, $SD = 1.04$) และวิธีการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การใช้บัตรคำ (Flash Card) ในการสอน ($M = 2.76$, $SD = 1.17$)

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล วิธีการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมีความพร้อมในด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.34$, $SD = 1.23$) สามารถแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.5.1 การวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ วิธีการวัดและประเมินผลของครูส่วนใหญ่พบว่า ครูวัดและประเมินผลนักเรียนโดยการสังเกตจากการเรียนเป็นระยะ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.16$, $SD = 0.67$) รองลงมา คือ หลังจากเรียนจบระดับ Level ทุกเล่ม ทำการทดสอบนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนมา ($M = 3.61$, $SD = 0.87$)

2.2.5.2 การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ครูส่วนใหญ่นำผลการวัดและประเมินผลมาเทียบระดับความสามารถและการเรียนรู้ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับตัวนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.86$, $SD = 0.75$) รองลงมา คือ วัดและประเมินผลนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วทุกครั้งก่อนเริ่มการเรียน ($M = 3.54$,

$SD = 0.91$) และครูทำการวัดผลนักเรียนหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 3.37$, $SD = 1.02$)

2.2.5.3 การวัดและประเมินผลจากผลงานและการสอบ ครูส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันภายนอก คือ สถาบัน Trinity Guildhall มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.55$, $SD = 1.50$) รองลงมา คือ ส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันที่สอนอยู่หรือจัดสอบขึ้นเอง ($M = 3.13$, $SD = 1.32$) และส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียโนและเข้ารอบการตัดสินหรือได้รับรางวัลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.10$, $SD = 1.33$)

2.2.5.4 การประเมินผลเจตคติดนตรี ครูสังเกตและสอบถามกับนักเรียนถึงการเรียนเปียโน เช่น ความรู้สึกในการเรียนหรือความรู้สึกที่มีต่อดนตรี ความชอบ ความมีสุนทรียะทางดนตรี มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $SD = 0.84$)

2.2.5.5 การประเมินผลครูผู้สอน พบว่า ครูมีการประเมินการสอนของตัวเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M = 3.87$, $SD = 0.70$) รองลงมา คือ ทางสถาบันมีการประเมินการสอนของครูผู้สอน ($M = 3.24$, $SD = 0.98$) และทางสถาบันมีการให้นักเรียนประเมินครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.84$, $SD = 0.96$)

ตอนที่ 3 แนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ผู้วิจัยนำทฤษฎีการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม ศึกษาทฤษฎีและผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับนักเรียนช่วงอายุ 7-9 ปี โดยแบ่งหัวข้อตามหลักทฤษฎีและสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

3.1 ด้านการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) ครูควรศึกษาภาพรวมของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดทั้งหมดเพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยครูควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ผนวกกับการเข้ารับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเพื่อนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และการสอนจากหลักสูตรมาผสมผสานกันจนกลายเป็นองค์ความรู้ที่มีความครอบคลุม จากนั้นครูควรจัดทำแผนการสอนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเพื่อให้เห็นองค์ประกอบและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่ชัดเจน

3.2 พัฒนาการทางสติปัญญา การสอนโดยให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนครูควรสอนเรื่องของเสียงก่อนสัญลักษณ์ในทุก ๆ เรื่องที่สามารถทำให้นักเรียนได้ฟังและศึกษารายละเอียดในสิ่งที่ได้ยินด้วยตัวเองเพื่อนักเรียนจะได้ฝึกทักษะในด้านของการคิด ทักษะการฟังและแปลแนวคิดทางเสียงเป็นภาพแทนสัญลักษณ์ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการสอน

เรื่องเสียงก่อนสัญลักษณ์ ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจังหวะให้มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นโดยให้นักเรียนมีการตอบสนองต่อเสียงหรือจังหวะ โดยเป็นการเล่นทำนองเพลงและให้นักเรียนตบมือตามจังหวะ

3.3 พัฒนาการทางสังคม การสอนโดยให้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการทางสังคม ครูควรให้ความร่วมมือในการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีหรือให้นักเรียนเล่นกับนักเรียนคนอื่นในเครื่องดนตรีอื่นซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสนุกเพราะนักเรียนในวัย 7-9 ปีเป็นวัยที่มีความสนุกสนานและชอบทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในวัยเดียวกัน ให้นักเรียนได้ชมการแสดงหรือการแข่งขันจากผู้อื่น เพื่อจะได้เกิดแรงบันดาลใจหรือศึกษาวิธีการเล่นในระดับพื้นฐานของนักเรียนคนอื่น นักเรียนในวัยนี้จะมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพราะฉะนั้นครูควรแนะนำวิธีการฝึกซ้อมและจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนไปพร้อม ๆ กันโดยให้มีความยืดหยุ่นต่อกิจวัตรประจำวันและพัฒนาการของนักเรียน

3.4 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน เนื่องจากหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรตมีจำนวนหลายเล่ม ดังนั้นครูควรที่จะศึกษาในแต่ละเล่มและจัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน ถ้าไม่ใช่เล่มใดเล่มหนึ่งควรหาหนังสือเสริมมาปรับใช้ให้มีความเหมาะสม ในหนึ่งชั่วโมงเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัดต่อการใช้นหนังสือหลายเล่มซึ่งครูจะต้องจัดสรรเวลาให้สัมพันธ์กับการใช้หนังสือเพื่อจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) มีซีดีเพลงประกอบหนังสือเรียนซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจถึงบทเพลงและจังหวะด้วย ควรเปิดบรรเลงประกอบเพื่อให้นักเรียนเล่นควบคู่กับซีดีเพื่อเป็นฝึกฝนทางด้านจังหวะ อารมณ์เพลงและการเล่นคู่กับผู้อื่น

3.5 ด้านการวัดและประเมินผล การวัดผลนักเรียนนอกเหนือจากในห้องเรียนแล้วยังมีการวัดผลในด้านอื่น เช่น การสอบ การแสดงและการแข่งขันซึ่งครูควรส่งเสริมนักเรียนทั้ง 3 ด้านเพื่อให้นักเรียนเกิดประสบการณ์และมีความภูมิใจ มีเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจนซึ่งผลที่ได้จะเป็นการวัดประเมินทั้งครูผู้สอนและนักเรียนสำหรับการประเมินครูผู้สอน ทางสถาบันควรมีการประเมินการสอนของครูผู้สอนถ้าการสอนมีข้อบกพร่องทางสถาบันจะได้มีส่วนร่วมในการเข้ามาดูแลเรื่องของคุณครูผู้สอน จัดการอบรมในหัวข้อด้านการสอนและควรให้นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินครูผู้สอนด้วยเพื่อให้ความครบถ้วนในด้านของการประเมินการสอน เพื่อให้ครูมีการพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด สำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ดังนี้

1. ด้านวิธีการสอน

1.1 ด้านประสบการณ์การสอนของคุณ พบว่า ครูสอนเปียโนมีประสบการณ์การสอนเปียโนอยู่ระหว่าง 7-10 ปี แต่ประสบการณ์จากการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ปี แสดงให้เห็นว่าคุณมีประสบการณ์การสอนจากการสอนหลักสูตรอื่นมากกว่าหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด แสดงให้เห็นว่าการสอนเปียโนในช่วงแรก คุณให้ความสำคัญกับหลักสูตรอื่นมากกว่า และเมื่อผลสำรวจการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดอยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ปี ดังนั้นหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดจึงเป็นหลักสูตรใหม่สำหรับครูที่เลือกมาใช้สอน ดังนั้นคุณควรศึกษาหลักสูตรและควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ซึ่งจากการสำรวจข้อมูล พบว่าทางสถาบันมีการจัดการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดโดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน โดยมีคุณเข้ารับการอบรมการสอนจากหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนการนำมาใช้สอน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณศึกษาหลักสูตรด้วยตนเองก่อนการนำมาสอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโน พบว่า ทางสถาบันจะมีการอบรมให้กับครู แต่มีผู้เข้าร่วมอบรมในแต่ละครั้งเป็นจำนวนน้อย เนื่องจากครูส่วนใหญ่ทำงานในลักษณะนอกเวลา (Part time) เวลาของคุณแต่ละท่านจึงไม่ตรงกันและไม่สะดวกต่อการเข้าร่วมโดยพร้อมเพียงกัน ดังนั้น สถาบันควรจัดเวลาการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดให้บ่อยครั้งและขอความร่วมมือจากครูให้เลือกช่วงเวลาที่สามารถเข้ารับการอบรมได้เพื่อให้มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนของตัวเองเพื่อพัฒนาการสอนซึ่งจะเกิดประโยชน์แก่ครูภายในสถาบัน

1.2 การเรียงลำดับการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด พบว่า ครูส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดก่อนการนำมาสอนอยู่ในระดับมากโดยส่วนใหญ่สอนโดยเรียงลำดับจากโครงร่างหลักสูตรจากสถาบัน การเรียงลำดับความยากง่ายตามหนังสือหรือเรียงลำดับการสอนโดยผนวกกับการประยุกต์ใช้หลักการตามประสบการณ์ของตนเองและพบว่าครูให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นคุณควรศึกษาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและนำมาร่างเป็นแผนการสอนของตนเองโดยคำนึงถึงช่วงอายุของนักเรียนและนำมาปรับใช้กับนักเรียนแต่ละคน

1.3 วิธีการสอนจากหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดครูต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและควรนำเอาแนวคิดทฤษฎีมาเป็นกรอบในการสอน เช่น ทฤษฎีจิตวิทยา ทฤษฎีพัฒนาการในช่วง

อายุต่าง ๆ เพราะหลักสูตรจะเป็นสิ่งที่ครูนำมาใช้จากความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ประสบการณ์การสอนของครูเอง ในการนำมาใช้จึงควรนำเอาทฤษฎีมาเป็นสิ่งที่นำมาสอนนักเรียนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละช่วงอายุที่มีพัฒนาการที่แตกต่างกัน ครูจะสามารถสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.1 สื่อที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเปียโน

2.1.1 การเลือกใช้หนังสือบังคับของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น คือ ใช้หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) หนังสือฝึกไล่คอร์ด (Ear Training Book) หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) และหนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นเลือกใช้ทั้ง 5 เล่มจากหลักสูตรอัลเฟรดเนื่องจากหนังสือทั้ง 5 เล่มเป็นหนังสือหลักของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดซึ่งมีทักษะพื้นฐานทางด้านการเรียนเปียโนที่ครบถ้วนโดยครูสามารถเลือกใช้หนังสือเสริมเล่มอื่นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดได้ สำหรับโรงเรียนจินตการดนตรีที่ไม่ได้ใช้หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) เป็นหนังสือบังคับเนื่องจากให้ครูสามารถเลือกใช้เล่มอื่นของหลักสูตรอัลเฟรดเป็นหนังสือเสริมได้แล้วแต่ความเหมาะสมโดยทางโรงเรียนจินตการดนตรีจะเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือเสริมกับครูเพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

2.1.2 การใช้หนังสือเสริมภายในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด พบข้อมูลจากการสำรวจครูในโรงเรียนจินตการดนตรีจำนวน 20 คนในการใช้หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ทางโรงเรียนไม่ได้ใช้หนังสือบังคับ คือ หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ซึ่งทางโรงเรียนไม่ได้ใช้เป็นหนังสือบังคับเพราะว่าให้ใช้เป็นตัวเลือกลำดับสอนเสริมจากหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ซึ่งจากการสำรวจข้อมูล พบว่า ครูส่วนใหญ่นำมาใช้สอนนักเรียนนอกเหนือจากหนังสือบังคับสำหรับครูที่ไม่ได้ใช้เล่มนี้ นอกจากหนังสือบังคับแล้วไม่พบว่าครูใช้หนังสือเล่มอื่นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเล่มอื่น แต่จะใช้เป็นหนังสือเสริมของหลักสูตรอื่นทำให้เห็นข้อสังเกตว่า ครูไม่ได้ศึกษาหนังสือเล่มอื่นในหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดเลยหรือไม่เห็นว่าเป็นหนังสือที่นำมาใช้เสริมได้จึงเลือกที่จะใช้หลักสูตรอื่นแทน ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้หนังสือสอนเทคนิคการพัฒนานิ้วโดยเลือกใช้หนังสือ Hanon เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลพบว่าครูให้ความสำคัญกับการใช้หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) โดยเฉลี่ยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์อยู่ในระดับน้อยเมื่อเทียบกับหนังสือบังคับเล่มอื่น ๆ ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยศึกษาหนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าหนังสือเล่มนี้มีลักษณะเทคนิคที่มีความสัมพันธ์กับบทเพลงในหนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเหมาะสำหรับการฝึกเทคนิคที่มีลักษณะคล้ายกับวัตถุประสงค์ใน หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ซึ่งทำให้

นักเรียนเล่นบทเพลงในบทเรียนได้คล่องขึ้น แต่ในหนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) อาจจะมีจำนวนข้อที่ไม่เพียงพอหรือไม่น่าสนใจ ครูควรจะหาหนังสือเสริมเทคนิคด้านอื่นหรือบทเพลงที่มีความใกล้เคียงกับบทเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ ซึ่งอาจจะเป็นเทคนิคที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกับการฝึกแบบฝึกหัดในหนังสือ Hanon

2.1.3 ระยะเวลาในการเรียนของหนังสือแต่ละเล่ม พบว่า ทางโรงเรียนจินตการดนตรีไม่ได้จัดทำเป็นโครงร่างหลักสูตร ซึ่งให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดเองโดยทางโรงเรียนกำหนดระยะเวลาการสอนในแต่ละระดับประมาณ 6 เดือนถึง 1 ปีโดยขึ้นอยู่กับพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม สำหรับสถาบันดนตรีเคพีเอ็น พบว่า ทางสถาบันจัดทำโครงร่างหลักสูตรไว้ จากการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาเปียโนถึงระยะเวลาในการเรียนแต่ละระดับ พบว่า ในระดับ 1A กำหนดระยะเวลาการสอนประมาณ 1 ปี ระดับ 1B ถึงระดับ 2 ระยะเวลาประมาณ 2 ปี โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานและพัฒนาการของนักเรียนแต่จากโครงร่างหลักสูตรที่ทางสถาบันดนตรีเคพีเอ็นจัดทำไว้ในระดับ 1A ถึงระดับ 2 ใช้ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ซึ่งเป็นโครงร่างที่สามารถ ยืดหยุ่นได้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าระยะเวลาที่กำหนดในโครงร่างหลักสูตรกำหนดระยะเวลาน้อยเกินไปไม่สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากจัดทำโครงร่างโดยให้มีการยืดหยุ่นได้ เพราะฉะนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจัดระยะเวลาในโครงร่างหลักสูตรโดยให้สามารถนำมาใช้สอนได้จริงโดยมีการยืดหยุ่นได้บ้างเล็กน้อย

2.2 สื่ออื่นๆ จากการศึกษาหนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด พบว่า ในหนังสือระดับขั้นต้น ส่วนใหญ่มีซีดีเพลงประกอบการบรรเลงซึ่งจะช่วยพัฒนานักเรียนด้านจังหวะการเล่น การฟัง และเพิ่มความสนุกสนานให้กับนักเรียน โดยจากการสำรวจ พบว่า การเปิดซีดีเพลงบรรเลงประกอบการบรรเลงของนักเรียน ครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลางซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า ทางสถาบันมีจำนวนเครื่องเล่นซีดีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน จึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับซีดีเพลงประกอบในบทเรียน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นสำคัญในการให้นักเรียนบรรเลงพร้อมกับซีดีโดยจะช่วยให้เด็กคุ้นเคยกับบทเพลงและช่วยในเรื่องของการเล่นจังหวะที่ถูกต้อง เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบใช้เครื่องนับจังหวะ (Metronome) ในการบรรเลงถ้าครูสลับกันใช้สอนในเรื่องจังหวะของบทเพลงโดยใช้ซีดีจะทำให้เด็กสนุกสนาน

3. ด้านการวัดและประเมินผล จากการสำรวจข้อมูล พบว่า ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลนักเรียนของตนเองในลักษณะการส่งนักเรียนเข้าสอบ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าครูส่งสอบกับทางสถาบันภายนอกมากกว่าการส่งสอบภายในสถาบันที่สอนอยู่ สำหรับการวัดและประเมินผลทางด้านการส่งนักเรียนเข้าแข่งขัน มีข้อสังเกตว่าครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยซึ่งด้วยวัยที่ยังเด็กของนักเรียนหรือเป็นวัยที่เพิ่งเริ่มต้นการเรียนครูจึงยังไม่ให้ความสำคัญด้านการแข่งขันมากนักแต่ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางด้านการเข้าแข่งขัน

โดยทางสถาบันควรมีการจัดการแข่งขันขึ้นซึ่งประสบการณ์จากการแข่งขันจะมีความแตกต่างจากการสอบซึ่งวัดผลจากตัวของนักเรียนเอง เมื่อครูส่งนักเรียนเข้าแข่งขันนักเรียนจะได้รับความสามารถของคนอื่น ๆ และได้รับการประเมินจากผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ครูของตนเองทำให้นักเรียนได้ทราบถึงข้อควรปรับปรุงของตัวเองหรือของคนอื่นและนำมาพัฒนาการเรียนของตนเองได้อย่างดี การประเมินการสอนของครูจากสถาบัน พบว่า ทางสถาบันจะประเมินการสอนของครูโดยดูจากการส่งสอบ การจัดแสดงและไปบันทึกพัฒนาการของนักเรียน เป็นในลักษณะการประเมินจากทางสถาบันโดยการดูจากภาพรวมของผลงานของนักเรียนซึ่งทางสถาบันควรมีการประเมินการสอนของครูโดยตรงและให้นักเรียนได้มีโอกาสประเมินครูผู้สอนด้วย เพื่อที่ครูจะได้ทราบว่าควรปรับปรุงหรือพัฒนาการสอนในด้านใดบ้างก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับกับผลการวิจัยสำหรับสอนนักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี โดยครูผู้สอนสามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้โดยศึกษาทฤษฎีจากงานวิจัยไปใช้กับการสอนคนตรีชนิดอื่นหรือนักเรียนในช่วงอายุอื่นได้

2. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาครูของทั้ง 2 สถาบัน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในด้านของการบริหารจัดการภายในโรงเรียน เช่น การอบรม การใช้หนังสือและครูผู้สอน ฯลฯ แต่เพื่อทำความเข้าใจตรงกันสำหรับงานวิจัยนี้เป็นการทำให้เห็นในภาพรวมของรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนของครูจากการใช้หลักสูตรเปียโนอัลเฟรดและนำผลจากการวิจัยนำเสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบันดนตรีเอกชนโดยมิได้มุ่งเน้นไปยังสถาบันใดสถาบันหนึ่ง

3. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เห็นถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนของครูที่มีความสอดคล้องกับการจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum) พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางสังคมของผู้เรียน ความพร้อมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลรวมถึงข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดซึ่งทางคณะผู้บริหารของสถาบันควรมีผลการวิจัยนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนของครูภายในสถาบันให้มีความเหมาะสมและพัฒนามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในระดับชั้นกลางและชั้นสูง เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และเป็นแนวทางในการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนเปียโนสำหรับหลักสูตรอัลเฟรดในกลุ่มช่วงอายุอื่น ๆ เพื่อให้ครูจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการในช่วงอายุของนักเรียน
3. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเปียโนทั้งหมดของอัลเฟรดเพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูในการทำความเข้าใจในภาพรวมของหลักสูตรและการเลือกใช้นั่งสีที่เหมาะสม
4. ควรมีการสัมภาษณ์ประกอบกับการใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและเพิ่มมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จงรัก พุกกะณานนท์. 2542. *หลักการสอนเปียโน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.

จุฑารัตน์ มณีวรรณ. 2551. *การสอนสอดแทรกทักษะด้านทำนองในหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้นของ สำนักพิมพ์อัลเฟรด กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีปิ่นนครนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชญาสินี วิมลสกุลภัก. 2550. *หลักสูตรวิชาเปียโน (Piano): คู่มือการสอน การประเมินและเนื้อหา การสอนรายชั่วโมง*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เคพีเอ็น มิวสิค จำกัด.

ณัชชา ไสคติยานุรักษ์. 2550. *ดนตรีคลาสสิก: ศัพท์สำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541. *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2544. *พฤติกรรมกรรมการสอนดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แชมณี. 2545. *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเขต ภิญโญนนตพงษ์. 2545. *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการวัดประเมินการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. 2548. *ความสำคัญของการฝึกสอดประสานทางดนตรี*. [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://www.yimwhan.com/board/show.php?user=SWU-Music&topic=1&Cate=2>. [15 พฤศจิกายน 2548]

ภัทรภร ผลิตากุล. 2552. *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เปียโนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐานสำหรับเด็กอายุ 9-11ปี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณี ช. เจนจิต. 2528. *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.

ไพบุลย์ เทวรักษ์. 2539. *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: เอสดี เพรส การพิมพ์.

- โยธิน หวังทรัพย์ทวี. 2544. ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่มีการเสริมแรงทางบวกในการสอนซ่อมเสริมวิชาดนตรีสากล เรื่องการกระจายตัวโน้ตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ที่มีความยุ่งยากทางการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตการดนตรี. ม.ป.ป.. คู่มือนักเรียนโรงเรียนจินตการดนตรี. ม.ป.ท.
- วิสุทธิโสม รุ่งอินทร์. หัวหน้าภาควิชาเปียโนโรงเรียนจินตการดนตรี. สัมภาษณ์. 26 กุมภาพันธ์ 2554.
- วรรณิ เมฆอัคฆกรณ. 2548. การศึกษากระบวนการเรียนการสอน Hal Leonard Student Piano Library ในระดับขั้นพื้นฐาน (preliminary): กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีมีฟ้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศศิภา เลิศวิมลกุล. หัวหน้าภาควิชาเปียโนสถาบันดนตรีเคพีเอ็น. สัมภาษณ์. 12 มกราคม 2554.
- สุชา จันทน์เอม. 2540. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ เดชดี. 2552. รายงานการจัดการบุคลากรครูสอนดนตรีของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น. กรุงเทพมหานคร: คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิตา บุญนาค. 2551. ความคิดเห็นของครูสอนเปียโนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อการวัดและประเมินผลวิชาเปียโน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุมาลี จันทรชลอ. 2542. การวัดและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2552. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเพียง. 2550. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- อัญชญา สุมาต. 2546. การศึกษาหลักสูตรและกระบวนการศึกษาดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยของสถาบันจินตการดนตรีสถาบันดนตรีมีฟ้าและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อลงกรณ์ แก้วใหญ่. 2551. การใช้แรงจูงใจในการเรียนเปียโนในระดับขั้นต้น กรณีศึกษา: โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (เสรีเซ็นเตอร์). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

- Albergo, C. F. 1988. *Objectives for Elementary Level Piano Instruction: A Survey and Comparison of the Objectives of Eight American Children's Piano Methods with the Objectives of Piano/Piano Pedagogy Teachers*. Doctoral dissertation, University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Benson, C., and Fung, C. 2005. Comparisons of Teacher and Student Behaviors in Private Piano Lessons in China and The United States. *International Journal of Music Education* April 2005. 23, 1: 63-72.
- Brainerd, C. 1978. *Piaget's Theory of Intelligence*. Englewood Cliffs. NJ: Prentice-Hall.
- Good, C. V. 1973. *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: Mc Graw-Hill Inc.
- Erickson, C. W. H., and Curl, D. H. 1972. *Fundamentals of Teaching with Audio Visual Technology*. Second ed. New York: Macmillan Publishing.
- Lyke, J. 1996. Selecting a Piano Series and Supplementary Music. In Lyke, J., Enoch, Y. and Haydon, G., (eds.), *Creative Piano Teaching*, p. 54. Champaign, Illinois: Stipes Publishing.
- Simms, B. E. 1997. *The Effects of an Educational Computer Game on Motivation to Learn Basic Musical Skills: A Qualitative Study (Educational Technology)*. Doctoral dissertation, University of Northern Colorado.
- Siebenaler, D. J. 1997. Analysis of Teacher-Student Interactions in the Piano Lessons of Adults and Children. *Journal of Research in Music Education*. 45,1 (April): 6-20.
- Teachout, D. J. 1997. Preservice and Experienced Teachers' Opinions of Skills and Behaviors Important to Successful Music Teaching. *Journal of Research in Music Education*. 45,1 (April): 41-50.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
คณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ดนีนญา อุกัยสุข
คณะกรรมการภายนอก	ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโน
อัลเฟรดสำหรับสถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย

นางสาวธิดา สุนทรนาค

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.ดนิญา อุทัยสุข

ศูนย์วิจัยทางศิลปกรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1: แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับ
สถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ คือ ครูหัวหน้าภาควิชาเปียโน
2. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี
 - 2.2 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น
 - 2.3 ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง
 - 2.4 การวัดและประเมินผล
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรอัลเฟรด

ผู้วิจัย

นางสาวธิดา สุพรรณาค

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาศิลปปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับ สถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	
1.	ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....
2.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
3.	อายุ ☐ ☐ ปี
4.	ประวัติการศึกษา ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี ☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก ☐ 5) อื่นๆ ระบุ.....
5.	สถาบันการศึกษา คณะ.....สาขา.....
6.	วุฒิการศึกษาทางด้านเปียโน ระดับเกรด.....จากสถาบัน.....
7.	ประสบการณ์การสอนเปียโน ☐ ☐ ปี
8.	ประสบการณ์การสอนเปียโนใน สถาบัน ☐ ☐ ปี
9.	ประสบการณ์การสอนเปียโน หลักสูตรเปียโนอัลเฟรด 1) ระดับ 1A ☐ ☐ ปี 2) ระดับ 1B ☐ ☐ ปี 3) ระดับ 2 ☐ ☐ ปี
10.	สาขาที่สอน.....ตำแหน่งงานในปัจจุบัน.....
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในประเด็นต่อไปนี้	
2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันดนตรี	
1.	จำนวนโรงเรียนในเครือพันธมิตร/เครือข่ายของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็นใน กรุงเทพมหานคร
2.	มีการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ก่อนการรับครูเข้าสอนภายในสถาบันหรือไม่
3.	บุคคลที่ทำหน้าที่ในการทดสอบทักษะดนตรี (Audition)
4.	หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครู
5.	รายละเอียดเกี่ยวกับการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ของโรงเรียนในเครือพันธมิตรและเครือข่าย
6.	ครูที่ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ทางเครือพันธมิตรและเครือข่ายได้แจ้งกับทาง สถาบันหรือไม่
7.	ทางสถาบันมีการตรวจสอบครูที่ยังไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) หรือไม่

8.	มีการจัดครูสอนเปียโนในแต่ละระดับอย่างไร เช่น เกณฑ์ในเรื่องของประสบการณ์ วุฒิการศึกษาวุฒิทางด้านเปียโนหรือทางด้านการแสดง นำมาจัดระดับของครูผู้สอน
2.2 ข้อมูลด้านหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น	
9.	มีการจัดการเกี่ยวกับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดอย่างไร
10.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้นเป็นอย่างไร
11.	การแบ่งระดับขั้นของวิชาเปียโนมีลักษณะเป็นอย่างไร
12.	จัดทำโครงร่างหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดหรือไม่
13.	การเลือกหนังสือในการสอน ครูผู้สอนจะเป็นผู้เลือกชุดของหนังสือเปียโนด้วยตนเองหรือทางสถาบันจัดให้
14.	แต่ละเล่มและระดับใช้ระยะเวลาในการเรียนเท่าไร
15.	แต่ละระดับใช้หนังสือประกอบบทเรียนเปียโน (Lesson Book) เล่มใดบ้าง
16.	มีหนังสือบังคับทั้งหมดจำนวนกี่เล่ม
17.	ครูให้ความร่วมมือในการใช้หนังสือบังคับหรือไม่และทางสถาบันมีวิธีดำเนินการแก้ไขอย่างไร
18.	ทางฝ่ายวิชาการมีการตรวจสอบครูที่สอนโดยไม่ได้ผ่านการทดสอบทักษะดนตรี (Audition) ของสาขาในสถาบันหรือไม่
19.	เมื่อตรวจสอบพบ ได้ทำการแจ้งกับทางสาขานั้นเพื่อให้ส่งครูมาทดสอบ (Audition) หรือไม่
2.3 ข้อมูลด้านการประชุม การอบรมและการจัดแสดง	
20.	แต่ละสาขามีการจัดอบรมการสอนเปียโนหลักสูตรอัลเฟรดภายในสาขาหรือไม่
21.	มีการส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับการสอนหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดภายนอกสาขาหรือไม่
22.	หน่วยงานผู้จัดการอบรมภายในและภายนอกสาขาคือหน่วยงานใด
23.	การจัดประชุมครูสอนเปียโนภายในสถาบันจัดจำนวนกี่ครั้งต่อปี
24.	ครูให้ความสนใจและให้ความร่วมมือกับการอบรมหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดมากน้อยอย่างไร
2.4 ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผล	
25.	การจัดแสดงของนักเรียนมีจำนวนกี่ครั้งต่อเดือน / ปี
26.	การจัดสอบภายในสถาบันมีจำนวนกี่ครั้งต่อปี
27.	ขั้นตอนและหลักเกณฑ์ในการสอบมีลักษณะเป็นอย่างไร
29.	มีการส่งนักเรียนสอบภายนอกสถาบันหรือไม่ /สถาบันใด
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด	

2: แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับ
สถาบันสอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือ ครูสอนเปียโนระดับขั้นต้นของโรงเรียนจินตการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น
ที่ใช้หนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic Level 1A - 2 และสอน
นักเรียนในช่วงอายุ 7-9 ปี

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการสอนแบ่งออกเป็น

- 2.1 การจัดหลักสูตรแบบเกลียว (Spiral Curriculum)
- 2.2 พัฒนาการทางสติปัญญา
- 2.3 พัฒนาการทางสังคม
- 2.4 การใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโน
อัลเฟรด

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิจัย โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกขั้นตอนให้
ครบถ้วน เพราะความคิดเห็นของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอน
เปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรอัลเฟรดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวธิดา สุธนาค

นิสิตปริญญาโท ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม	
การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดสำหรับสถาบัน สอนดนตรีเอกชนในกรุงเทพมหานคร	
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ และ/หรือเติมข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
1.	☐ โรงเรียนดนตรีการดนตรี สาขา..... ☐ สถาบันดนตรีเคพีเอ็น สาขา.....
2.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
3.	อายุ <input type="text"/> ปี
4.	ประวัติการศึกษา ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี ☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก ☐ 5) อื่นๆ ระบุ.....
5.	สถาบันการศึกษา คณะ.....สาขา.....
6.	วุฒิการศึกษาทางด้านเปียโน ระดับเกรด.....จากสถาบัน.....
7.	ประสบการณ์การสอนเปียโน <input type="text"/> ปี
8.	ประสบการณ์การสอนเปียโนในสถาบัน ดนตรี <input type="text"/> ปี
9.	ประสบการณ์การสอนเปียโนหลักสูตร เปียโนอัลเฟรด 1) ระดับ 1A <input type="text"/> ปี 2) ระดับ 1B <input type="text"/> ปี 3) ระดับ 2 <input type="text"/> ปี
10.	ผ่านการ ทดสอบ (Audition) หรือไม่ ถ้าผ่านโปรดระบุว่าคุณอยู่ในระดับใด ☐ 1) ผ่าน ระบุ..... ☐ 2) ไม่ผ่าน
11.	เคยเข้ารับการอบรมจากทางสถาบันหรือไม่ ☐ 1) เคย ☐ 2) ไม่เคย
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดการสอน	
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดกระบวนการสอน ให้ท่านทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับ ข้อเท็จจริงมากที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับที่ 5 หมายถึง ข้อเท็จจริงมากที่สุด ระดับที่ 4 หมายถึง ข้อเท็จจริงมาก ระดับที่ 3 หมายถึง ข้อเท็จจริงปานกลาง ระดับที่ 2 หมายถึง ข้อเท็จจริงน้อย ระดับที่ 1 หมายถึง ข้อเท็จจริงน้อยที่สุด	

ข้อ	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
2.1 การสอน						
1.	ข้าพเจ้าศึกษาหลักสูตรเบบีโนอัลเฟรดด้วยตนเองก่อนนำมาสอน					
2.	ข้าพเจ้าเข้าอบรมการสอนหลักสูตรเบบีโนอัลเฟรดก่อนนำมาสอน					
3.	ข้าพเจ้าจัดทำแผนการสอนหลักสูตรเบบีโนอัลเฟรด					
4.	ข้าพเจ้าเตรียมการสอนล่วงหน้าทุกครั้ง					
5.	ข้าพเจ้าเตรียมการสอนที่มีความแตกต่างกันของนักเรียนในแต่ละคน					
6.	ข้าพเจ้าจัดบันทึกพัฒนาการทางการเรียน สํารวจเจตคติและศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทุกคน					
7.	ข้าพเจ้าใช้ระยะเวลาในการสอนนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันตามความเหมาะสม					
8.	การปรับเนื้อหาวิชาให้มีความสอดคล้องกับนักเรียนในแต่ละคน					
	8.1 ข้าพเจ้าเปลี่ยนหนังสือที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับระดับ Level ที่นักเรียนเรียนอยู่เมื่อหนังสือไม่เหมาะกับนักเรียน					
9.	การแก้ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ยากเกินกว่าระดับที่ศึกษาอยู่ ข้าพเจ้ามักจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจทันที					
	9.1 เมื่อนักเรียนมีความสามารถเล่นบทเพลงที่มีความยากเกินกว่าระดับที่เรียนอยู่ ข้าพเจ้าจะนำบทเพลงนั้นมาสอนนักเรียน					
	9.2 เมื่อนักเรียนมีความต้องการเล่นบทเพลงที่ชื่นชอบ แต่มีระดับความยากเกินกว่าที่นักเรียนจะเล่นได้ข้าพเจ้าจะนำบทเพลงนั้นมาปรับเนื้อหาให้มีความง่ายขึ้นเพื่อสอนนักเรียน					
10.	ข้าพเจ้าสอน บันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Scale c major) ให้กับนักเรียนที่เรียนในระดับ 1A เพื่อให้เกิดความพร้อมในการเล่น					
11.	ข้าพเจ้าสอนนักเรียนร้องเสียงตัวโน้ตโดยใช้ระบบซอลฟา (โด เร มี) แทนระบบตัวอักษร (A B C) เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น					
12.	ข้าพเจ้าสอนโดยเรียงลำดับการสอนจากโครงร่างหลักสูตรที่ทางสถาบันจัดทำไว้					
13.	ข้าพเจ้าสอนโดยอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ เรียงลำดับการสอนจาก ความง่ายไปยากตามหนังสือ					

ข้อ	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอน	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ที่สุด		กลาง		ที่สุด
		5	4	3	2	1
14.	ข้าพเจ้าเรียงลำดับการสอนผนวกกับการประยุกต์ใช้หลักการตามประสบการณ์การสอนของข้าพเจ้า					
15.	ข้าพเจ้าทบทวนการเรียนการสอนในชั่วโมงที่แล้ว					
16.	ข้าพเจ้าทดสอบความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเริ่มการเรียนการสอน					
17.	ข้าพเจ้าสอนเนื้อหาใหม่โดยทบทวนเนื้อหาเก่าที่มีความสอดคล้องกัน					
18.	ข้าพเจ้าจัดบันทึกการสอนหลังการสอนทุกครั้งเพื่อทำให้การเรียนครั้งต่อไปมีความสัมพันธ์กัน					
19.	ในหนึ่งชั่วโมงข้าพเจ้าสอนทักษะที่มีความหลากหลาย					
20.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับ ทฤษฎีดนตรี ในการสอนแต่ละครั้ง					
21.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับ ทักษะการฟัง ในการสอนแต่ละครั้ง					
22.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับ ทักษะการร้อง ในการสอนแต่ละครั้ง					
23.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับ ทักษะการเล่น ในการสอนแต่ละครั้ง					
24.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับ ทักษะการอ่าน ในการสอนแต่ละครั้ง					
25.	ข้าพเจ้าสอนลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดัง-ค่อยเช่น forte และ piano โดยให้นักเรียนรับรู้ด้วยการฟังและให้นักเรียนบอกถึงรายละเอียดลักษณะของสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ได้ยิน					
26.	ข้าพเจ้าบอกชื่อของสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนที่จะอธิบายหรือสาธิตให้นักเรียนดู					
27.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการใช้ภาพแทนสัญลักษณ์ทางดนตรี					
28.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับสัญลักษณ์ทางดนตรีก่อนการใช้ภาพแทน					
29.	ข้าพเจ้าฝึกให้นักเรียนฟังเสียงสูง-ต่ำและทิศทางการไต่ไปมาของตัวโน้ต					
30.	ข้าพเจ้าเล่นทำนองเพลงและให้นักเรียนตบมือหรือให้นักเรียนกดคีย์เปียโนตาม ทำนองที่ข้าพเจ้าเล่น					
31.	ข้าพเจ้าเล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับให้นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน					
32.	ข้าพเจ้าให้นักเรียนเล่นบทเพลงเปียโนพร้อมกับร้องเพลงตามเนื้อเพลงในบทเรียน					

ข้อ	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
33.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการสอนการฟังขั้นสูงโดยให้คำอธิบายและมีกิจกรรมเพิ่มเติม					
34.	ข้าพเจ้าปลุกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในทางด้านดนตรี เช่น แนะนำให้ดูการแสดงของเด็กคนอื่นที่เล่นบทเพลงเดียวกับนักเรียนใน You Tube หรือสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี					
35.	ข้าพเจ้าให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีที่ทางสถาบันจัดขึ้น					
36.	เมื่อมีการจัดการแสดงของนักเรียนข้าพเจ้าให้นักเรียนเล่นเปียโนร่วมกับผู้อื่น เช่น ให้นักเรียนเล่นเปียโนคู่กัน เล่น Accompany ประกอบกับเครื่องดนตรีอื่น ๆ เป็นต้น					
37.	ข้าพเจ้าส่งนักเรียนของตัวเองแสดงทุกครั้งเมื่อทางสถาบันจัดการแสดงของนักเรียน					
38.	ข้าพเจ้าจูงใจนักเรียนโดยการให้รางวัล เช่น การชมเชย การให้สติ๊กเกอร์และขนม					
39.	เมื่อมีการแสดงดนตรีหรือมีการแข่งขันทางดนตรีข้าพเจ้าจะแนะนำผู้ปกครองให้พานักเรียนไปชม					
40.	ข้าพเจ้าจูงใจให้นักเรียนเกิดความชอบและอยากฟังเพลงด้วยตัวเอง					
41.	เมื่อมีจัดการแสดงหรือมีการสอบข้าพเจ้าจะให้นักเรียนเป็นผู้เลือกบทเพลงด้วยตนเอง					
42.	ข้าพเจ้าแนะนำวิธีการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจและสนใจนำไปฝึกหัด					
43.	ข้าพเจ้าจัดทำตารางการฝึกซ้อมให้กับนักเรียน					
44.	ข้าพเจ้าทำให้นักเรียนเกิดความอยากซ้อมบทเพลงมาล่วงหน้าด้วยตัวเอง					
45.	เมื่อสอนเสร็จ ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงสิ่งที่ได้เรียนไปและให้ผู้ปกครอง ช่วยดูแลเรื่องการบ้านของนักเรียน เช่น การซ้อมบทเพลง					
46.	ข้าพเจ้าแนะนำผู้ปกครองให้เข้าใจถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนดนตรี เช่น การฟังเพลง ความเข้าใจในสุนทรียะทางดนตรี					

ข้อ	รายละเอียดเกี่ยวกับการสอน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
47.	ข้าพเจ้าปลูกฝังให้นักเรียนพยายามเล่นบทเพลงใหม่และศึกษา รายละเอียดในบทเพลงด้วยตนเอง					
2.1.2 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน						
<p>ให้ท่านกรอกข้อมูลการใช้หรือไม่ได้ใช้หนังสือเปียโนในระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในแต่ละ เล่ม ซึ่งถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยแต่ละเล่มคิดเป็นกิโลเปอร์เซ็นต์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้</p> <p>ตัวอย่างที่ 1 ท่านใช้หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดย เฉลี่ย คิดเป็นกิโลเปอร์เซ็นต์</p> <p>☒ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น100.%*.....</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p> <p>ตัวอย่างที่ 2 ท่านใช้หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการ ใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็นกิโลเปอร์เซ็นต์</p> <p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☒ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☒ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p> <p>*หมายเหตุ การระบุการใช้หนังสือโดยเฉลี่ยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ให้ท่านคิดจากการใช้หนังสือเล่มนั้นจาก 100 เปอร์เซ็นต์</p>						
48.	ท่านใช้หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็นกิโล เปอร์เซ็นต์					
<p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p>						
49.	ท่านใช้หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็นกิโล เปอร์เซ็นต์					
<p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p>						

50.	<p>ท่านใช้หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์</p> <p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p>										
51.	<p>ท่านใช้หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์</p> <p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p>										
52.	<p>ท่านใช้หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book) ในการสอนหรือไม่ ถ้าใช้โปรดระบุการใช้โดยเฉลี่ยคิดเป็น กี่เปอร์เซ็นต์</p> <p>☐ 1) ใช้ โดยเฉลี่ยคิดเป็น</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้ ระบุ ☐ ไม่เหมาะกับนักเรียน ☐ เนื้อหาไม่เพียงพอต่อการสอน</p> <p>☐ ไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้สอน ☐ ใช้หนังสือเล่มอื่นที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ</p>										
53.	<p>ท่านใช้หนังสือ Hanon ประกอบการสอนหรือไม่</p> <p>☐ 1) ใช้ ☐ 2) ไม่ได้ใช้</p>										
54.	<p>ท่านใช้หนังสือ Czerny ประกอบการสอนหรือไม่</p> <p>☐ 1) ใช้ ☐ 2) ไม่ได้ใช้</p>										
55.	<p>ท่านใช้หนังสือ A Dozen A Day ประกอบการสอนหรือไม่</p> <p>☐ 1) ใช้ ☐ 2) ไม่ได้ใช้</p>										
56.	<p>ท่านใช้หนังสือเล่มอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาหรือไม่</p> <p>☐ 1) ใช้ ระบุ.....</p> <p>☐ 2) ไม่ได้ใช้</p>										
ข้อ	<p>กระบวนการสอน</p> <table border="1" data-bbox="1013 1608 1415 1742"> <thead> <tr> <th>มากที่สุด</th> <th>มาก</th> <th>ปานกลาง</th> <th>น้อย</th> <th>น้อยที่สุด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	5	4	3	2	1
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด							
5	4	3	2	1							
57.	<p>ข้าพเจ้ามักนำเพลงที่อยู่นอกเหนือจากหนังสือมาสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน</p>										
58.	<p>ข้าพเจ้าใช้สื่อการสอนที่ทางสถาบันจัดไว้ เช่น กระดานบรรทัด 5 เส้น ดินสอสี กระดาษบรรทัด 5 เส้น</p>										
59.	<p>ข้าพเจ้าใช้บัตรคำ (Flash Card) ในการสอน</p>										

ข้อ	กระบวนการสอน	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
60.	ข้าพเจ้าให้นักเรียนเล่นพร้อมๆกับเครื่องนับจังหวะ (Metronome)					
61.	ข้าพเจ้าเปิดซีดีเพลงเพื่อบรรเลงประกอบเมื่อนักเรียนเล่นบทเพลงในห้องเรียน					
2.1.3 ด้านการวัดและประเมินผล						
62.	หลังจากเรียนจบระดับ Level ทุกเล่ม ข้าพเจ้าทำการทดสอบนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนมา					
63.	ข้าพเจ้าวัดและประเมินผลนักเรียนโดยการสังเกตจากการเรียนเป็นระยะ ๆ					
64.	ข้าพเจ้าวัดและประเมินผลนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วทุกครั้งก่อนเริ่มการเรียน					
65.	ข้าพเจ้าทำการวัดผลและประเมินผลนักเรียนระหว่างการเรียนในชั่วโมง					
66.	ข้าพเจ้าทำการวัดผลนักเรียนหลังจากเลิกเรียนในชั่วโมง					
67.	ข้าพเจ้านำผลการวัดและประเมินผลมาเทียบระดับความสามารถและการเรียนรู้ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับตัวนักเรียน					
68.	ข้าพเจ้าส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียโน ระบุ.....					
69.	ข้าพเจ้าส่งนักเรียนเข้าแข่งขันเปียโนและเข้ารอบการตัดสินหรือได้รับรางวัล					
70.	ข้าพเจ้าส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันที่สอนอยู่หรือจัดสอบขึ้นเอง					
71.	การส่งนักเรียนสอบกับทางสถาบันภายนอก					
	71.1 ABRSM (The Associated Board of the Royal Schools of Music)					
	71.2 Trinity Guildhall					
	71.3 อื่น ๆ ระบุ.....					
72.	ข้าพเจ้าสังเกตและสอบถามกับนักเรียนถึงการเรียนเปียโน เช่น ความรู้สึกในการเรียนหรือความรู้สึกที่มีต่อดนตรี ความชอบ ความมีสุนทรีย์ะทางดนตรี					
73.	ข้าพเจ้ามีการประเมินการสอนของตัวเอง					
74.	ทางสถาบันมีการประเมินการสอนของข้าพเจ้า					
75.	ทางสถาบันมีการให้นักเรียนประเมินครูผู้สอน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาการสอนเปียโนระดับขั้นต้นของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดในด้านต่อไปนี

3.1 การสอน

3.1.1 การเตรียมการสอน.....

.....

.....

3.1.2 วิธีการสอน.....

.....

.....

3.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน

3.2.1 การใช้หนังสือเปียโนหลักสูตรอัลเฟรด.....

.....

.....

3.2.2 สื่ออื่น ๆ.....

.....

.....

3.3 การวัดและประเมินผล.....

.....

.....

3.4 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ขอขอบพระคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม -

ภาคผนวก ค

ประวัติหัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนดนตรีการดนตรีและสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติหัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรี

อาจารย์วิสุทธิโสภณ รุ่งอินทร์

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและปริญญาโทการแสดงเปียโนจาก Longy School of Music, Cambridge, MA สหรัฐอเมริกา ปัจจุบันเป็นหัวหน้าภาควิชาเปียโนของโรงเรียนจินตการดนตรีและเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยรังสิตและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติหัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

อาจารย์ศศิภา เลิศวิมลกุล

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ สาขา ดนตรีตะวันตก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวุฒิการศึกษาทางด้านเปียโนในระดับ Licentiate of Trinity College London จากสถาบัน Trinity College London ปัจจุบันเป็นหัวหน้าภาควิชาเปียโนของสถาบันดนตรีเคพีเอ็น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
รายชื่อหนังสือหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรดชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A ถึงระดับ 2 ประกอบไปด้วย 5 เล่ม ดังนี้

1. หนังสือบทเรียนเปียโน (Lesson Book)
2. หนังสือทฤษฎีดนตรี (Theory Book)
3. หนังสือฝึกโสตทักษะ (Ear Training Book)
4. หนังสือฝึกเทคนิค (Technic Book)
5. หนังสือบทเพลงเพื่อการแสดงเดี่ยว (Recital Book)

รายชื่อหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1A โดยเรียงลำดับตามระดับและรายชื่อหนังสือ 5 เล่ม

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Lesson Book Level 1A*. 3rd ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Theory Book Level 1A*. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1995. *Alfred's Basic Piano Library: Ear Training Book Level 1A*. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1984. *Alfred's Basic Piano Library: Technic Book Level 1A*. 2nd ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Recital Book Level 1A*. USA: Alfred Publishing.

รายชื่อหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 1B โดยเรียงลำดับตามระดับและรายชื่อหนังสือ 5 เล่ม

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Lesson Book Level 1B*. 3rd ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Theory Book Level 1B*. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1990. *Alfred's Basic Piano Library: Ear Training Book Level 1B*. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1984. *Alfred's Basic Piano Library: Technic Book Level 1B*. 2nd ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Recital Book Level 1B*. rev. ed. USA: Alfred Publishing.

รายชื่อหนังสือเปียโนของหลักสูตรเปียโนอัลเฟรด ชุด Beginner Alfred's Basic ระดับ 2 โดยเรียงลำดับตามระดับและรายชื่อหนังสือ 5 เล่ม

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Lesson Book Level 2*. 3rd ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Theory Book Level 2*. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1991. *Alfred's Basic Piano Library: Ear Training Book Level 2*. rev. ed. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1984. *Alfred's Basic Piano Library: Technic Book Level 2*. rev. ed.. USA: Alfred Publishing.

Palmer, W. A., Manus, M., and Lethco, A. V. 1981. *Alfred's Basic Piano Library: Recital Book Level 2*. 3rd ed. USA: Alfred Publishing.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธิดา สุนทรนาถ เกิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2528 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย